

»И ПОКЛОНИТЕ СЕ ОНОМЕ...«

Јул, август, септембар 2011.

Садржај:

1. Богослужење у 1. Мојсијевој: Две врсте учесника	5
2. Богослужење у 2. Мојсијевој: Схватање ко је Бог	13
3. Субота и богослужење	21
4. Радовати се пред Господом: Светилиште и богослужење	29
5. Благо теби, Израиљу!	37
6. Богослужење и песме хвале	45
7. Богослужење у Псалмима	53
8. Конформизам, компромис и криза у богослужењу	61
9. »Не уздајте се у преварне речи«: Пророци и богослужење	69
10. Богослужење: Од изгнанства до обнове	77
11. »Духом и истином«	85
12. Богослужење у првој цркви	93
13. Богослужење у књизи Откривења	101

»И ПОКЛОНИТЕ СЕ ОНОМЕ...«

Аутор: Розали Хафнер Цинке

Број 3/2011.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара: Игор Боснић

Превод: Милан Шушљић

Лектура: Мирјана Ђерић

Издаје: ТИП »ПРЕПОРОД«, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема мр Радомир Грујић

Штампа: »Препород« Београд, 2011.

Тираж: 5000

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СРС број 413–133/72–02 од 19. III 1973. године ослобођено плаћања основног пореза на промет

УВОД

»И ПОКЛОНИТЕ СЕ ОНОМЕ...«

Неки од најпознатијих библијских текстова међу хришћанима који чекају Христов други долазак гласе: »И видјех другога анђела гдје лети посред неба, који имаше вјечно јеванђеље да објави онима који живе на земљи, и свакоме племену и језику и кољену и народу и говораше великијем гласом: бојте се Бога и подајте му славу, јер дође час суда његова; и поклоните се ономе који је створио небо и земљу и море и изворе водене« (Откривење 14,6.7). Иако посматрамо ове стихове у контексту догађаја последњих дана, они нам такође могу помоћи да поставимо темеље проучавању за ово тромесечје, проучавању чија је тема: богослужење. Не само што нас позивају на богослужење, наиме, да се поклонимо Богу Створитељу, него нам ти стихови помажу и да разумемо како изгледа право богослужење.

Прво, Јован види анђела који има »вјечно јеванђеље«, јеванђеље вечног завета, уговора између Бога и људи, радосну вест да ће Христос опет доћи, узети на себе људску природу, умрети као човек, као наш Заменик, за грехе света. Дакле, темељ сваког нашег богослужења треба да буде Исусова смрт уместо нас. Богослужење треба да се усредсреди на наш одговор на Христово деловање као наше Замена, које обухвата не само Његову смрт на крсту већ и Његову садашњу трајну службу за нас у небеском Светилишту (Јеврејима 8,1).

Затим, Јован нам говори да се »бојимо Бога«. Бојати се Бога и волети Бога су две стране исте медаље: бојати се Бога значи стајати испуњен страхопоштовањем пред Оним који је наш Створитељ и Откупитељ. Када излазимо пред Бога на богослужењу као да је Он наш другар или неко ко нам је раван, ми унижавамо Њега а себи присвајамо улогу која нам не припада. Богослужење треба да буде прожето обожавањем и страхопоштовањем пред нашим Богом, држањем прожетим понижношћу и предањем, особинама које су неопходне у сваком истинском богослужењу.

Речено нам је и да »дамо славу« Богу. Кључна чињеница у овом тексту је нагласак да се приликом богослужења ради о Богу, а не о нама. Ми се морамо осигурати да богослужење не буде усредсређено на људе, на културу, на личне потребе, већ на Бога. Ми обожавамо Бога, ми

се клањамо Богу, а не себи; према томе, богослужење треба да буде о Њему, о давању славе Њему, а не о музици, култури или о начинима богослужења.

Каже нам се да се бојимо Бога и да Њему дамо славу. Зашто? Зато што је дошао час суда Његова. Христос није само наш Откупитељ. Он је и наш Судија, судија који познаје све наше најдубље и најмрачније тајне, судија који зна најскривеније одаје нашега срца. И док се клањамо пред Њим, треба да то чинимо свесни своје одговорности према Њему, чињенице која треба да нас одведе до крста, наше једине наде на том суду.

Конечно, нама је речено да се поклонимо своме Створитељу. Стварање је темељ сваког богослужења, јер је све што верујемо, без изузетка, утемељено на чињеници да је Бог наш Створитељ. Ми Њега обожавамо зато што је наш Створитељ, зато што је наш Откупитељ и зато што је наш Судија. Стварање, откупљење и суђење су уско повезани, и свако истинско богослужење мора да буде дубоко укорено у тим објективним теолошким истинама. Задивљује, осим тога, да је језик ових текстова неодвојиво повезан са заповешћу о дану одмора, о Суботи (2. Мојсијева 20,11), са заповешћу о дану који је посвећен истинском богослужењу.

У току овог тромесечја, док будемо проучавали о богослужењу, ове побуде ће се појављивати увек изнова, јер су неодвојиво повезане с правом садржином правог богослужења. А пошто је »клањање пред Богом« саставни део »садашње истине«, добро ћемо учинити ако схватимо да је Онај кога обожавамо једини у целом свемиру заиста достојан тог обожавања.

Неколико речи о писцу поуке: Розали Хафнер Цинке је годинама деловала као библијска учитељица у многим окрузима и месним црквама. Заједно са својим мужем проповедником, проповедала је јеванђеље и учвршћивала вернике у истини. Касније је обављала и службу болничког капелана. Сада је у пензији.

БОГОСЛУЖЕЊЕ У 1. МОЈСИЈЕВОЈ: ДВЕ ВРСТЕ УЧЕСНИКА

Текстови за проучавање: 1. Мојсијева 3,1-13; 4,1-4; 6,1-8; 12,1-8; 22,1-18; 28,10-22; Титу 1,2.

Текст за памћење: »А када се Јаков пробуди ода сна, рече: зацијело је Господ на овом мјесту, а ја не знах. И уплаши се и рече: како је страшно мјесто ово. Овдје је заиста кућа Божја, и ово су врата небеска« (1. Мојсијева 28,16.17).

Давно је речено да ми, као људска бића, имамо потребу да нешто обожавамо. Али, шта обожавамо, то је већ нешто друго, то је питање које има неизрециво важне последице, посебно у последње дане када ће се показати да постоје само две врсте учесника у богослужењу: они који обожавају Створитеља и они који обожавају звер и њену икону.

Ипак, приметак тог разликовања може се видети још врло рано у Библији. У причи о Кајину и Авељу појављују се две врсте учесника на богослужењу, једна која служи правоме Богу онако како треба да се служи и друга која сама организује своје лажно богослужење. Једно је прихватљиво, друго није, зато што је прво утемељено на спасењу вером а друго, као и све врсте лажног богослужења, на делима. То је побуда која ће се непрестано појављивати у Библији. Једна врста богослужења је утемељена једино у Богу, на Његовој моћи и слави и благодати, а друга на људима и на самоме себи.

БОГОСЛУЖЕЊЕ У ЕДЕМУ

Прво поглавље 1. Мојсијеве бележи причу о Адаму и Еви у њиховом новом дому. Створитељ свемира је управо испланирао и обликовао прекрасну нову планету, крунишући своје дело стварањем прве породице. Свет је из Његове руке изашао савршен; на свој јединствени начин, Земља је изгледала као продужетак Неба.

Прва Мојсијева 2,1-3 додаје затим нови елеменат: одвајање и посвећивање седмог дана (што је чин тесно повезан с Божјим делом стварања неба и Земље, чин који представља темељ четврте заповести) – дана на посебан начин одвојеног за богослужење. Иако Библија то не истиче, тешко је и замислити врсту богослужења тих безгрешних бића, у савршенству стварања, која се обраћају свом Створитељу без икаквих ограда, не у молитви, већ у непосредном разговору лицем у лице, захваљујући Му на свему што је учинио за њих (у то време нису ни могли знати шта је све Он спреман да учини за њих).

Прочитај трагични извештај о паду човека и жене у грех. 1. Мојсијева 3,1-13. До којих промена је дошло у Адамовом односу према Створитељу (1. Мојсијева 3,8-10)? Шта је Адам одговорио на питање које му је Бог упутио (1. Мојсијева 3,11-13)? Шта тај одговор сведочи о промени која се догодила у њему?

После пада, изненада се појавио цели низ елемената који до тада очигледно нису постојали. У тренутку непослушности променило се целокупно морално ткиво тих бића. Уместо љубави, поверења и обожавања, у њиховом срцу појавило се осећање страха, кривице и стида. Уместо да желе Божју свету присутност, људи су се сакрили од Њега. Што се тиче Адама и Еве, њихов однос према Богу, који је свакако одређивао какво ће бити и њихово богослужење, био је поремећен.

Уско и блиско дружење с Богом, у којем су до тада уживали (1. Мојсијева 3,8), сада ће добити потпуно друкчији облик. И заиста, када је Бог покушао да им се приближи, они су се сакрили од Њега. Били су тако обузети стидом, кривицом, чак и страхом да су побегли од Онога који их је створио. Какве ли снажне слике онога што је грех учинио и што и даље чини против нас и у нама!

РАЗМИСЛИ: Сети се времена у свом животу када те је неко искуство, можда неки грех, навео да осетиш кривицу, стид и жељу да се сакријеш од Бога. Како је то стање утицало на твој молитвени живот? Како је утицало на твоју способност да излазиш пред Бога и да Га обожаваш из целог срца? Свакако да то није било угодно осећање, зар не?

После свог изгнанства, Адам и Ева започели су живот изван едемског раја. Иако им је прво еванђеоско обећање било упућено још у Едему (1. Мојсијева 3,15), Библија не извештава да је било која жртва била принесена у Едему (можда би се на темељу текста у 1. Мојсијевој 3,21 могло закључити нешто у том смислу, али сам текст ништа изричито не каже о приношењу жртава или о богослужењу). Међутим, у четвртном поглављу 1. Мојсијевој, у причи о Кајину и Авељу, Мојсије први пут изричито говори о систему приношења жртава.

Шта открива прва забележена прича о богослужењу? 1. Мојсијева 4,1-7. Зашто је Кајинова жртва била неприхватљива пред Богом? Шта је Авељево жртву учинило угодном Богу?

Кајин и Авељ представљају две врсте учесника на богослужењу, две врсте које постоје све од човековог пада у грех. Обојица су начинили олтаре. Обојица су дошли да се поклонe пред Богом, доносећи жртве. Међутим, једна је жртва била угодна Богу, а друга није.

У чему је била разлика? Одговор се мора потражити у контексту спасења вером, у контексту јеванђеља, које је било објављено Адаму и Еви у Едему, иако је сам план спасења био начињен пре постања света (Ефесцима 1,4; Титу 1,2).

Кајинова жртва представља покушај спасења својим делима, што је темељ свих лажних религија и богослужења. Чињеница је да је провалија између Неба и Земље тако велика, тако дубока да ништа од онога што грешни људи могу да учине не може да је премости. Срж легализма, спасења делима, јесте људски покушај да учини управо то и ништа више.

Супротно томе, Авељева жртва је јагње и показује велику истину да само Христова жртва, жртва Онога који је једнак Богу (Филипљанима 2,6) може учинити да се грешник оправда пред Богом.

Према томе, добили смо снажну поуку о богослужењу; свако право богослужење мора да изражава мисао да смо беспомоћни да спасемо сами себе, и да су сви наши покушаји да себе спасемо делима само понављање Кајинове жртве. Истинско богослужење мора да буде утемељено на схватању да само Божјом благодаћу добијамо наду у вечни живот.

РАЗМИСЛИ: Испитај своје мисли, побуде и унутрашња осећања у погледу богослужења. Колико је христоцентрично твоје богослужење? Да ниси сувише усредсређен на самога себе?

ДВА ВРСТЕ УЧЕСНИКА У БОГОСЛУЖЕЊУ

У четвртном поглављу 1. Мојсијево добијамо увид у морално пропадање људског рода после пада у грех. Ламех се одао многоженству, а онда се упустио у насиље које је постало извор страха. Насупрот његовој породичној линији, у 1. Мојсијевој 4,25.26 види се да је постојала и линија људи који су желели да буду верни Богу, јер стоји написано да се у то време »почело призивати име Господње«.

Који процес је почео да се одвија на Земљи пошто су се људи размножили? Зашто је то било опасно? До чега је коначно довело? 1. Мојсијева 6,1-8.

Мало-помало, две врсте учесника у богослужењу почеле су да се стапају у једну (1. Мојсијева 6,1-4). Упркос великој покварености на Земљи, било је и светих људи блиставог интелекта који су одржавали и ширили знање о Богу. Међутим, само су неки од њих споменути у Библији. »У току свих векова Бог је имао своје верне сведоке, који су Му служили из чистог срца« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 68 /ориг. 84/). Поквареност људског срца, међутим, постала је тако велика да је Господ морао да уклони људски род са лица Земље и да све почне изнова. Дошао је Потоп.

Према библијском извештају, шта је Ноје прво учинио када је изашао из ковчега? Зашто је то било тако важно? 1. Мој. 8,20.

Задивљује да је Ноје по изласку из барке најпре обавио богослужење. Средиште тог богослужења било је приношење жртве. Ово је први извештај о патријарху који гради место богослужења, олтар на којем ће приносити своје жртве. И тако, пре него што ће учинити било шта друго, Ноје признаје своју потпуну зависност од Господа и доласка Месије, који ће положити свој живот за спасење људског рода. Ноје је знао да се може спасти једино Божјом благодаћу; без ње, пропао би заједно са целим светом.

РАЗМИСЛИ: Како свакога дана признајеш постојање и утицај Божје благодати у свом животу? Или, што је још далеко важније, на који начин показујеш то своје признање?

АВРАМОВА ВЕРА

Шта нам Библија говори о Авраму, касније Аврааму, и позиву који је добио од Бога? 1. Мојсијева 12,1-8.

Аврам, Ситов потомак, био је веран Богу, иако су неки од његових рођака почели да прихватају обожавање идола, религију која је преовладала у то доба. Међутим, Бог га је позвао да се одвоји од своје породице и свог угодног боравишта да би постао праотац народа који ће уздизати и представљати правога Бога.

Нема сумње да су он и Сара утицали на многе да прихвате обожавање правога Бога. Међутим, постојао је и други разлог зашто је Бог позвао Аврама да буде отац новог народа. »Зато што је Аврам слушао глас мој и чувао наредбу моју, заповијести моје, правила моја и законе моје« (1. Мојсијева 26,5). И још један: »И повјерова Аврам Богу и он му прими то у правду« (1. Мојсијева 15,6).

Међутим, у исто време, Аврам је морао да научи кључне и болне поуке.

Зашто је Аврам морао да прође кроз страшну пробу? Коју стварну поуку је Бог желео да тиме пренесе Аврааму? 1. Мој. 22,1-18.

Као што смо већ видели, у средишту плана спасења налази се Исусова смрт, смрт Божјег Сина, и од самог почетка та смрт је била симболички представљана системом церемонијалног приношења жртава. Док је Бог желео да људи приносе само животињске жртве, народи незнабожачких култура су приносили и своју властиту децу, чинећи управо оно што је Бог забранио и што Му је било мрско (5. Мојсијева 12,31). Поред снажних поука о вери и поверењу које је Аврам из овог случаја извукао за себе лично, тај чин стоји кроз све векове као невероватни симбол централног места Христове смрти у процесу спасења. Аврам је, да тако кажемо, добио мали увид у бол који ће Христова смрт задати Његовом небеском Оцу, иако је управо та смрт била једини начин да се људски род спасе од вечне смрти.

РАЗМИСЛИ: Размисли о врсти вере коју је Аврам показао овом приликом. Она је била заиста задивљујућа; једва да је можемо замислити. Шта нам то говори о слабости наше сопствене вере?

ВЕТИЉ - КУЋА БОЖЈА

Јаков и Исав, слично Кајину и Авељу, представљају две врсте ученика у богослужењу. Исавов смели, авантуристички дух привлачио је на неки начин његовог мирног, повученог брата. Јаков, са друге стране, изгледа да је имао много духовнију природу. Међутим, поседовао је и неке озбиљне карактерне недостатке. Јаков је желео право првенаштва, које је законски припадало његовом старијем брату, и био сасвим спреман да се прикључи мајчиним лукавим плановима да га стекне. Као последица, Јаков је у страху и ужасу побегао да избегне гнев и мржњу свога брата, и више никада није видео своју вољену мајку и савезницу.

На који је начин путовао син пребогатог оца? Коју му је поруку охрабрења и наде Бог послао у сну? Како је Јаков одговорио? 1. Мојсијева 28,10-22.

Овде Мојсије први пут спомиње »кућу Божју« (1. Мојсијева 28,17). Иако је за Јакова представљао само камени стуб, Ветиљ је постао значајно место у светој историји. Ту је Јаков одржао богослужење у част Бога својих отаца. Ту је положио и завет верности Богу. И ту је, слично Авраму, обећао да ће враћати Богу десети део свога материјалног богатства – као чин богослужења.

Запазите колико је Јаков испуњен страхопоштовањем и дивљењем због Божје присутности. Као да је боље него икада пре тога схватио величину Божју у поређењу са својом, и управо зато Библија бележи његов страх, поштовање и дивљење. Следеће што чини је богослужење. И овде, дакле, видимо на делу начело о ставу који морамо имати при богослужењу, држању које је приказано у Откривењу 14,7 у позиву да се бојимо Бога.

Богослужење није приступање Богу као неком другару истог ранга. Наше држање треба да буде држање грешника који има очајничку потребу за благодаћу, и који долази да се поклати пред Створитељем свестан своје потребе, испуњен страхом и захвалношћу што је Створитељ свемира показао љубав према нама и учинио тако велика дела у настојању да нас откупи из окова греха.

РАЗМИСЛИ: Колико страхопоштовања, побожности и страха показујеш када долазиш да се поклатиш пред Господом? Или је твоје срце тврдо, хладно и незахвално? Ако је то случај, на који начин би могао да се промениш?

Читај поглавља под насловом »Стварање«, »Кушање и пад«, »Проба Кајина и Авеља«, »После Потопа«, »Проба вере«, »Ноћ рвања« у књизи Духа пророштва *Стварање, патријарси и пророци*.

»Јаковљев завет у Ветиљу био је израз срца испуњеног захвалношћу због сигурности у Божју љубав и милост. Јаков је осетио да Бог према њему има захтеве које он треба да прихвати, и да посебни залог божанске наклоности која му је показана захтева нешто за узврат. Исто тако и сваки благослов изливен на нас позива на одговор Зачетнику сваког благослова. Требало би да хришћанин често размишља о свом прошлом животу и да се са захвалношћу сећа драгоцених избављења која је Бог учинио за њега ... Он треба да призна свако од њих као доказ старања небеских анђела. Суочен с тим безбројним благословима често треба да се пита, понизног и захвалног срца: 'Шта ћу вратити Господу за сва добра што ми је учинио?' (Псалам 116,12)« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарски и пророци*, стр. 163. 164 /ориг. 187/)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Размишљај више о теми да оправдање вером у оно што је Христос учинио за нас треба да буде у средишту целокупног нашег служења Богу. Размишљај при том о следећим питањима: (1) Зашто Га обожавамо? (2) Шта је то учинио што Га чини достојним обожавања? (3) Коју сврху има наше обожавање Бога?
2. Како наша богослужења могу да постану успешније средство сведочења свету ко је Бог и какав је Он? Који елементи богослужења, разматрани у току ове седмице, могу да буду посебно корисни у сведочењу?
3. Размотрите извештај о Аврамовом давању десетка Мелхиседеку (1. Мојсијева 14,20). На који начин је давање десетка чин богослужења? Шта ми у ствари говоримо Богу када одвајамо десетак?
4. Размотрите опширније идеју о страху и побожности при богослужењу. Зашто је то важан елемент? Шта је погрешно у богослужењу ако Бога спуштамо на свој ниво и ако Му приступамо као да је реч само о неком добром пријатељу?

БОГОСЛУЖЕЊЕ У ДРУГОЈ МОЈСИЈЕВОЈ: СХВАТАЊЕ КО ЈЕ БОГ

Текстови за проучавање: 2. Мојсијева 3,1-15; 12,1-36; 20,4,5; 32,1-6; 33,12-23.

ТЕКСТ ЗА ПАМЋЕЊЕ: »Ја сам Господ Бог твој, који сам те извео из земље Египатске, из дома ропскога, немој имати других богова уз ме« (2. Мојсијева 20,2.3).

Када је говорио жени Самарјанки на студенцу, Исус је рекао: »Ви не знате чему се молите, а ми знамо чему се молимо, јер је спасење од Јевреја« (Јован 4,22). Замислите, обожавате некога кога не знате! У извесном смислу, то је управо оно што скоро цели свет чини – обожавају некога кога не познају! Када видите некога како се клања комаду камена или дрвета или платна, мислећи да ће од њега добити одговор на своју молитву, тада видите човека који не зна коме се моли, кога обожава. У ствари, људи се клањају нечему за шта мисле да ће им поклонити спасење, али спасење се не може добити на такав начин. У много савременијем контексту, људи који праве бога од моћи, новца, угледа и самих себе, обожавају некога или нешто што не познају. Обожавају оно што им не може дати спасење.

У непосредном хришћанском контексту, питање које ћемо себи поставити могло би да гласи: да ли ми знамо кога обожавамо, коме се молимо, коме се клањамо? Познајемо ли Господа кога слаavimo својим устима? Ко је Он? Како се зове? Како изгледа?

У току ове седмице проучаваћемо ране извештаје о синонимима Израилевим. Начин на који су се сретали са својим Господом открива нам много о природи и карактеру Бога коме, по сопственим речима, служимо и кога обожавамо. Уосталом, каквог смисла би имало да обожавамо некога кога не познајемо?

Не би било ништа необично за Мојсија који је живео у пустињи да види грм који гори. То само по себи не би много значило; сигурно је и пре тога видео нешто слично. Међутим, оно што никада до тада није видео било је да грм не сагорева: само је настављао и настављао да гори без краја. У том тренутку Мојсије је схватио да види нешто велико, нешто значајно, чак натприродно.

Који се темељни елементи истинског богослужења крију у извештају о грму који није сагоревао? 2. Мојсијева 3,1-15.

Од самог почетка овде сагледавамо нешто од Божје светости и од држања које ваља да имамо када се приближавамо Богу. Управо је сам Бог рекао Мојсију да скине своју обућу, јер се налази на светом тлу. Сам Господ је истакао разлику између себе, Господа Бога, и Мојсија, човека и грешника коме је потребна благодат. Поштовање, страхопоштовање и страх – то је битан став ако желимо да учествујемо у истинском богослужењу.

Још једна важна тачка у овом искуству у чијем је средишту требало да буде само Господ. Мојсијев први одговор Богу је гласио: »Ко сам ја да идем?« Његов поглед је био усмерен на самога себе: на своје потребе, своје слабости и своје страхове. Међутим, ускоро он премешта поглед са себе на Господа и на оно што Господ жели да се учини. Колико је битно да се приликом сваког сусрета с Богом усредсређујемо на Господа, а не на себе!

То нас доводи до другог важног елемента богослужења: до спасења и избављења. Излазак из Египта симболички представља спасење које сви ми имамо у Христу (1. Коринћанима 10,1-4). Бог се није показао Мојсију само зато да би се открио своме слуги. Он се појавио пред њим да би га упознао с великим делом избављења које се морало обавити да би се синови Израилеви ослободили из ропства. На исти начин, Исус није дошао на ову Земљу само да представи Бога и да нам помогне да сазнамо нешто више о Њему. Не, Исус је дошао да умре за наше грехе, да положи свој живот у откуп, да умре на крсту смрћу коју смо ми заслужили. Наравно, Његовом смрћу ми смо заиста сазнали много више о Божјем карактеру, али на крају крајева Исус је зацело дошао да плати цену за наше грехе и да нам понуди истинско ослобођење, ослобођење делимично симболизовано оним што је Господ учинио за Израиља када га је ослободио из Египта.

РАЗМИСЛИ: Колико времена проводиш размишљајући о крсту и о избављењу које смо стекли преко Христа? Или пак више времена проводиш размишљајући о другим темама, темама које те не спасавају? Какве последице доноси твој одговор?

СМРТ ПРВЕНАЦА: ПАСХА И БОГОСЛУЖЕЊЕ

»Реците: ово је жртва за пролазак Господњи, када прође куће синова Израилевих у Египту, убијајући Египћане, а домове наше сачува. И тада народ сави главу и поклони се« (2. Мојсијева 12,27).

Јеврејска реч овде преведена као »поклони се« значи »бацити се ничице« пред неким. Сама реч се скоро увек појављује у глаголском облику који појачава значење претходне речи или означава њено понављање. Скоро да можете замислити учесника у обожавању како се клања и подиже, клања и подиже, пун захвалности и страхопоштовања. И заиста, узимајући у обзир контекст, није тешко замислити тај поступак.

Како се јеванђеље, које треба да буде у средишту сваког нашег богослужења, открива у извештају о првој Пасхи? 2. Мојсијева 12,1-36.

Уколико не буду заштићени крвљу, синови Израилеви ће морати да деле судбину својих суседа и да изгубе своје првенце. У њиховој средини су првенци, обично се тиме мислило на најстаријег сина, имали посебне предности и одговорности, али су касније били замењени Левитима (4. Мојсијева 3,12). И сам Израил је добио назив »првенац« Господњи (2. Мојсијева 4,22), што је указивало на његов посебни положај пред Богом. У Новом завету, и Исус се назива »првенцем« (Римљанима 8,29; Колошанима 1,15.18).

Иако су овде првенци били поштеђени, Христос је као првенац морао да умре смрћу која је била симболички представљена крвљу на довратницима њихових станова. Та крв стоји као моћан симбол Исусове заступничке смрти. Он је умро да би »првенци«, у смислу целокупног Божјег спасеног народа (Јеврејима 12,23), могли бити поштеђени смрти коју су заслужили.

РАЗМИСЛИ: У Египту су људи слушали своје господаре из страха; сада је требало да науче да право обожавање тече из срца пуног љубави и захвалности Ономе који једини има моћ да избави и да спасе. Како би могао да научиш да цениш и волиш Господа? Како грех обесхрабрује ту љубав?

НЕМОЈ ИМАТИ ДРУГИХ БОГОВА

Замисли овај призор: Гора Синај, заогрнута густим облаком, тресе се од грмљавине, муње севају, трубе трубе. Народ дрхти. Дим испуњава ваздух зато што се Бог Израилев спустио у огњу на свету планину (2. Мојсијева 19,16-19). И ту, усред огња и дима, Он се открио у свој својој величанственој величини. А онда је глас њиховог Избавитеља објавио прве четири заповести, које су све повезане с богослужењем, са обожавањем Створитеља.

Које важне елементе обожавања и богослужења налазимо у прве четири заповести? 2. Мојсијева 20,1-6.

Десет заповести почињу подсећањем синова Израилевих на њихово избављење. Само Господ, прави Бог, једини Бог, могао је да то учини за њих. Сви други богови, као што су богови Египта, само су лажни богови, људске творевине неспособне да спасу или избаве било кога. Ти »богови« су показали свој себични, захтевни и често неморални карактер и особине које су откривале да су људски производ. Какве ли разлике у односу на Господа, Створитеља и Откупитеља, пуног љубави и спремног да се жртвује! И тако, после многих столећа изложености политеизму египатске незнабожачке културе, синови Израилеви треба да упознају свога Господа и Бога као јединог Бога, посебно сада када улазе у заветни однос с Њим.

Како нам ова мисао помаже да боље разумемо оно што је Господ рекао Израилу у 2. Мојсијевој 20,4.5? Осим тога, како бисмо начело изражено тим речима могли да применимо на садашње време и на нас саме?

РАЗМИСЛИ: Дух пророштва каже: »Све што негујемо и што умањује нашу љубав према Богу или омета службу коју Му дугујемо, све се то претвара у другог бога.« (*Стварање, патријарси и пророци*, стр. 272. 273 /ориг. 305/) Упитај самога себе: Шта је то у мом животу што се бори за превласт кад су у питању моја осећања, моје време, моји приоритети или моји циљеви? Шта је то и како бих могао да га уклоним из свог живота?

»ОВИ СУ БОГОВИ ТВОЈИ...«

Прочитај текст у 2. Мој. 32,1-6 и одговори на следећа питања:

1. Који догађај је подстакао и припремио пут за ово отворено изражавање оданости лажним боговима? Које поуке као хришћани последњег времена можемо извући из тога?

2. Од чега је био начињен тај лажни бог? Шта то говори о бесплодности такве врсте богослужења?

3. Колико се обожавање овог лика супротило њиховом обожавању Господа? По чему се разликовало од њега?

»Усташе да ... играју!« – »Поквари се народ!« – »Брзо сиђоше с пута!« (2. Мојсијева 32,6-8). Тешко да то одражава страхопоштовање и побожност које су ознака правог богослужења, зар не?

Мешовито мноштво (Египћани који су одлучили да пођу са Израиљцима или Египћанке које су се удале за Јевреје), ван сваке сумње, утицало је на Јевреје и захтевало од Арона врсту и начин богослужења који им је био познат. Када је Исус Навин чуо вику која је допирала из логора, дошао је Мојсију и рекао да мисли да се у логору води рат. Међутим, Мојсије, који је живео на царском двору у Египту, веома је добро знао каква је то вика. Вероватно је препознао звуке раскалашног банчења – плеса, гласне музике, певања, узвикивања и опште збрке која је обележавала идолопоклоничко богослужење (2. Мојсијева 32,17-22).

Док су славили правог Бога, чинили су то скромно и с поштовањем. Сада, клањајући се пред златним телетом, понашали су се као животиње. Претворили су »славу своју на прилику вола који једе траву« (Псалам 106,19.20). Изгледа да је у природи људског рода да се не уздиже изнад богова којима служи.

РАЗМИСЛИ: Запазите како су Израиљци брзо и лако изопачили истину у свом богослужењу. Запазите како је брзо локална култура нашла своје место у њиховом богослужењу и одвратила их од правог Бога. Како бисмо се могли осигурати да и ми, у свом богослужењу, не паднемо у исту замку?

»ПОКАЖИ МИ СЛАВУ СВОЈУ.«

У догађају са златним телетом, Израиљци су прекршили свој завет с Господом; узели су Његово име узалуд својим грешним и лажним богослужењем. Мојсије се молио Богу за њих (2. Мојсијева 32,30-33). Због њиховог страшног греха, Бог је заповедио свом »тврдовратом« народу да скине своје украсе да би могао да одлучи »шта да чини« с њим (2. Мојсијева 33,4.5). За оне који су понизно, покајнички, скинули своје украсе био је то симбол њиховог помирења с Богом (2. Мојсијева 33,4-6).

Шта је Мојсије затражио од Господа као знак помирења? Шта је тео да сазна? Зашто му је то било потребно? 2. Мојсијева 33,12-23.

Мојсијева жеља да види Божју славу није била покренута знатижељом или дрскошћу, већ је била последица дубоке жеље срца да осети Божју присутност после тако отвореног отпада. Иако Мојсије није учествовао у њиховом греху, осетио је његове последице. Ми не живимо изоловано од других верника цркве. Што погађа једне, погађа и друге - то је чињеница коју никада не смемо да заборавимо.

Проучи пажљиво текст у 2. Мојсијевој 33,13. Мојсије каже Богу да жели да Га упозна. Упркос свему што је Господ учинио, Мојсије осећа своју потребу, своју слабост, своју беспомоћност, и зато жели да се приближи Богу. Желео је да боље упозна Бога, од кога толико зависи. Занимљиво је да је и Исус рекао, после много столећа: »А ово је живот вјечни да познају тебе, јединога истинитога Бога и кога си послао, Исуса Христа« (Јован 17,3). Он жели да види славу Божју, нешто што ће му помоћи да схвати своју грешност и беспомоћност и, према томе, своју крајњу зависност од Господа. Уосталом, погледајте на шта је Мојсије био позван; размотрите изазове којима је био изложен. Није никакво чудо да је пожелео да упозна Бога. Овде, осим тога, долазимо до кључне тачке о богослужењу. Богослужење треба да буде усредсређено на Бога; оно треба да буде и део нас, али у понизности и вери и покорности, када желимо да сазнамо више о Њему и Његовом »путу« (2. Мојсијева 33,13).

РАЗМИСЛИ: Колико ти познајеш Бога? Или, што је још важније, које одлуке ћеш донети, одлуке које ће те оспособити да Га обожаваш на начин који ће ти омогућити да боље цениш Њега и Његову славу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Читај поглавља под насловом »Закон дат Израилу«, »Идолопоклонство на Синају« и »Сотонино непријатељство према закону« у књизи Духа пророштва *Стварање, патријарси и пророци*; Пс. 105,26-45; Пс. 106,8-23.

»Понизност и побожност треба да буду карактеристика понашања свих који долазе у Божју присутност. У Исусово име ми можемо излазити пред Њега с поверењем, али не смео Му се приближити с дрском смелошћу, као да је Он на истом нивоу на којем се ми налазимо. Има оних који се обраћају великом и свемоћном и светом Богу... као да се обраћају некоме себи равном, па чак и нижем од себе. Има оних који се понашају у Његовом дому као што се не би усуђивали да се понашају у пријемној дворани неког земаљског владара. Такви треба да се сете да их посматра Неко кога серафими обожавају, пред којим анђели заклањају своје лице. Бог треба да ужива наше дубоко поштовање; сви који заиста осећају Његову присутност поклонили се понизно пред Њим.« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци* стр. 224 /ориг. 252/)

»Истинско поштовање Бога је надахнуто свешћу о Његовој бескрајној величини и схватањем Његове присутности. Том свешћу о Невидљивоме треба да буде дубоко прожето свако срце. Време и место молитве су свети, зато што је Бог присутан. ... Анђели, када изговарају Његово име, покривају своје лице. С каквим поштовањем бисмо онда ми, грешна и пала бића, морали узимати Његово име у своја уста!« (Е. Г. Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 29 /ориг. 48.49)

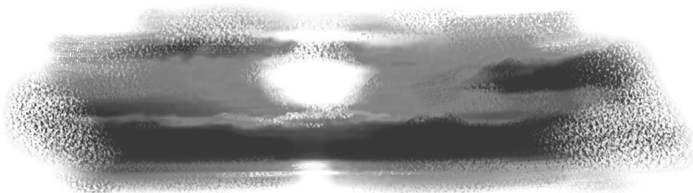
ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Разговарајте о следећим особинама Божјег карактера: Његовој блискости с нама – Његовој величини, величанствености, и светости. Теолози говоре о ове две идеје као о Његовој иманентности^{*} и трансцендентности^{**}. Размисли о начину на који ове две истине о Богу могу да буду наглашене и уравнотежене у оквиру нашег богослужења.
2. Које поуке можемо извући из трагичног извештаја о израиљском обожавању златног телета и о озбиљним последицама обожавања лажних богова, видљивих или невидљивих? Које идоле обично обожава друштво у коме живите? Које поуке овај догађај преноси данашњој Цркви, нама који већ тако дуго чекамо да дође наш Господ?
3. Шта да кажемо о свом систему богослужења? Како би нам наше богослужење могло помоћи да боље осетимо Божју величанственост, славу и силу? Или наше богослужење спушта Бога на наш ниво?
4. Шта значи упознати Бога? Када би вас неко запитао: »Како ти познајеш Бога?«, шта бисте одговорили? Другим речима, како би људско биће могло да лично упозна Бога?

* садржаност у нечему, битност, неодвојивост, неразлучивост

** надилажење граница искуства, недокучивост, особина онога што је натприродно, натчулно

СУБОТА И БОГОСЛУЖЕЊЕ

Текстови за проучавање: 2. Мојсијева 20,11; 5. Мојсијева 5,15; Исаија 44,15-20; Матеј 11,28-30; Римљанима 6,16-23.

Текст за памћење: »Ходите, поклонимо се, припадницима, клекнимо пред Господом, Творцем својим. Јер је Он Бог наш, и ми народ паше његове, и овце руке његове« (Псалам 95,6.7).

Као што смо већ видели у Уводу, стварање и откупљење су централна тема прве анђеоске вести и тема богослужења. Први анђео нас позива »вечном јеванђељу«, радосној вести о спасењу у Исусу, спасењу које обухвата не само опроштење греха већ и силу да победимо грех. Јеванђеље нам, према томе, обећава нови живот у Христу, обећава посвећење, које је само по себи део процеса спасења и откупљења (Јован 17,17; Дела апостолска 20,32; 1. Солуњанима 5,23).

И, као што смо запазили, порука првог анђела садржи посебно подсећање на чињеницу да је Онај кога обожавамо наш Створитељ, Онај који је начинио нас и свет у коме живимо.

Према томе, с богослужењем су повезане теме о стварању, откупљењу и посвећењу. И није никакво изненађење да су те исте теме откривене у Суботи, кључном елементу збивања у Откривењу 14, када се сви суочавамо и с питањем да ли обожавамо Створитеља, Откупитеља и Посветитеља, или звер и њену икону? Текст нам не оставља никакву трећу могућност.

У току ове седмице проучаваћемо заповест о Суботи и како та тема долази до изражаја у наше време. И док будемо проучавали, упитајте себе како бисмо могли постићи да та тема дође у само средиште нашег богослужбеног искуства?

СТВАРАЊЕ И ОТКУПЉЕЊЕ: ТЕМЕЉ БОГОСЛУЖЕЊА

»Сећај се дана од одмора да га светкујеш« (2. Мојсијева 20,8). Реч сећај се и реч споменик у јеврејском језику имају исти корен: »зкр«. Када је Бог рекао »сећај се«, дао је народу споменик или успомену на два велика догађаја од којих је један темељ оног другог.

Према четвртој заповести, која су та два велика догађаја и како се односе један према другом? 2. Мојсијева 20,11; 5. Мојсијева 5,15.

Христова улога Створитеља је нераздрживо повезана с Његовом улогом Откупитеља, а сваке седмице Субота наглашава обе те улоге. Не месечно, не годишње, већ седмично и без изузетка, јер је то тако важно. Онај који нас је замислио и начинио, то је Онај исти који је избавио Израиља из Египта и који и нас ослобађа из окова греха.

Како апостол Павле јасно повезује Христове улоге као Створитеља и Откупитеља? Колошанима 1,13-22.

Стварање и откупљење налазе се у темељу свих библијских истина, а оне су тако важне да смо добили заповест да светкујемо Суботу како бисмо се на то подсећали. Од Едема, где је Субота први пут била одвојена као празник, па све до данас, било је људи који су обожавали Господа светкујући седми дан, Суботу, као свој седмични дан одмора.

РАЗМИСЛИ: Размисли за тренутак колико важне морају бити те две истине за Господа када је одлучио да нам постави седмични подсетник за њих; тако важне да нам је заповедио да посветимо једну седмину свога живота одмору на посебан начин, да бисмо се боље могли усредсредити на те истине. На који ти начин сопствено искуство светковања Суботе помаже да увећаш своје поштовање према Христу као Створитељу и Откупитељу?

Библија започиње познатим исказом: »У почетку створи Бог небо и земљу.« Реч »створити« – бара – је глагол који се односи једино на Божја стваралачка дела. Људи могу да граде ствари, да начине ствари, да замисле ствари и да их обликују, али само Бог може да их створи – »бара«. Само Бог може да створи простор, време, материју – све делове материјалног света у којем ми постојимо. Све је то пред нама и око нас зато што га је Бог створио – »бара«.

Наравно, како Он то чини остаје тајна. Наука једва да разуме шта је сама материја, много мање како је била створена и зашто постоји у облику у којем постоји. Међутим, кључно је да никада, ни за тренутак не заборавимо одакле је све то дошло. »Ријечју Господњом небеса се створише ... јер Он рече и постаде, Он заповједи и показа се« (Псалам 33,6.9).

Осим тога, када се заврши неки важан пројекат, људи воле да прославе његов завршетак. На пример, када градимо цркву, ми је посвећујемо Богу. На сличан начин, када је Бог завршио стварање Земље, овековечио је тај тренутак одвојивши посебан дан, Суботу.

На који начин разни старозаветни и новозаветни текстови наглашавају Божју стваралачку улогу? Са чим је упоређују? Исаија 40,25.26; 45,12.18; Кол. 1,16.17; Јевр. 1,2; Исаија 44,15-20; 46,5-7.

Још од времена када се велика борба између Христа и Сотоне преселила на Земљу, непријатељ се трудио да наведе људе да посумњају у Божје постојање или да не поверују у Његову улогу Створитеља. Не познајући Његову Реч или одбацујући доказе о Његовој стваралачкој моћи, људска мудрост се трудила да нађе путеве да објасни наше порекло на неки други начин, а не стварањем. Предлагане су многобројне теорије. Најпопуларнија данас, наравно, јесте теорија о еволуцији, чија поставка гласи да живот и разумна бића постоје захваљујући случајним мутацијама и природној селекцији. Неко је недавно објавио теорију да смо сви ми само компјутерска пројекција, да стварно не постојимо и да смо само привид који компјутером ствара нека посебна, супериорна раса свемирских бића. На много начина, човек би могао да помисли да дрвени богови о којима пише пророк Исаија и које су поштовали њихови ствараоци, нису ништа лошија алтернатива Богу Библије од неких савремених производа човекове маште.

РАЗМИСЛИ: Ако заиста прихватимо Суботу као успомену на Божје шестодневно дело стварања – како бисмо могли бити заштићени од лажних замисли и теорија о свом настанку? Осим тога, ко би обожавао Бога који се послужио тако насилним и злосрећним процесом еволуције да би нас створио, зар не?

СЛОБОДА ОД РОБОВАЊА

Као што смо већ видели, Субота указује не само на стварање, које је важан разлог за обожавање Бога, већ и на откупљење. Текст у 5. Мој. 5,15. нам каже: »И памти да си био роб у земљи египатској и Господ Бог твој изведе те оданде руком крјепком и мишицом подигнутом. Зато ти је Господ Бог твој заповједио да светкујеш дан од одмора.« Ове речи као да представљају одјек кључних тема поруке првог анђела о откупљењу и спасењу.

Ово откупљење је симболички представљено оним што је Господ учинио за синове Израиљеве у време изласка из Египта. Ниједан бог у Египту није имао моћи да заустави тај народ робова у његовом напору да се ослободи из ропства. Само Бог Израиљев, који се открио моћним чудима и својом присутношћу у блиставој и заслепљујућој слави, имао је способност да их избави »руком моћном и мишицом подигнутом« (5. Мој. 5,15). Бог је желео да они запамте »да је Господ Бог и да нема другога осим њега« (5. Мој. 4,35). И тако им је дао суботни дан да буде стални подсетник на ово велико избављење Господњом руком, али га је дао и нама као подсетник на избављење од окова греха којих нас је Христос ослободио.

Које смо новозаветно обећање о ослобођењу добили преко апостола Павла? Како се оно повезује са оним што је Господ учинио за Израил у Египту? Римљанима 6,16-23.

Нови завет јасно говори да робовање греху захтева моћног Избавитеља, баш као што је то захтевало робовање Египћанима у време старог Израиља. То је оно што су синови Израиљеви добили од свог Господа; и то је оно исто што ћемо ми као новозаветни хришћани добити од Бога, јер је Бог који је њих ослободио из ропства исти Бог који нас данас избавља из наших окова.

Ако нам је икада затребао разлог да обожавамо свога Господа, зар се нисмо сетили ослобођења из окова греха које је Он постигао за нас? Синови Израиљеви су после избављења запевали једну величанствену песму (Види 2. Мој. 15). Тако би данас светковање Суботе требало за нас да представља прославу Божје благодати, која нас је ослободила од законске казне за грех (која је уместо нас погодила Исуса, нашег Заменика).

РАЗМИСЛИ: Шта значи више не бити роб греха? Да ли то значи да више нисмо грешни, или да више никада не грешимо? Како бисмо могли научити да се ухватимо за обећања о ослобођењу које нам јеванђеље нуди?

СЕЋАЈ СЕ ОНОГА КОЈИ ТЕ ПОСВЕЋУЈЕ

Шта значи текст у 2. Мојсијевој 31,13? Колико се његово обећање односи на нас данас? Шта значи да нас Бог посвећује? Како можемо да стварно искусимо процес посвећења у свом животу?

Стварање, откупљење, посвећење – све је то међусобно повезано. Стварање, наравно, представља темељ свега, јер без њега не би било никога ко би се могао избавити или посветити. Ипак, у нашем грешном стању, стварање нам више није довољно; нама је неопходно и откупљење, обећање о опроштењу наших греха. Иначе бисмо се суочили с вечним уништењем и наше стварање би било заувек поништено.

Наравно, неодвојиво повезано са откупљењем јесте и посвећење, процес којим растемо у светости и у благодати у свом животу. Реч преведена као »посветити« у 2. Мојсијевој 31,13 има исти корен као и реч употребљена у 2. Мојсијевој 20,8 када Бог заповеда људима да светкују Суботу. Исти корен се појављује и у тексту у 2. Мојсијевој 20,11 који наглашава да је Господ »благословио и посветио« седми дан (види и текст у 1. Мојсијевој 2,3 где Господ »посвећује« седми дан). У свим тим случајевима, корен речи – *gds* – значи »бити свет«, »бити одвојен у свету сврху«, »одвојен да буде свет«.

Бог је позвао Израиља и одвојио га да буде Његов свети народ, да буде светлост свету. Христос је позвао своје ученике у мисију објављивања јеванђеља свету. Веома значајна за тај задатак је и светост карактера оних који проповедају јеванђеље. Јеванђеље није само о томе да смо слободни од осуде за грех. Као што смо јуче видели, оно говори и о томе да смо сада слободни од окова греха. Оно говори да смо постали нови људи у Христу и да је наш живот живо сведочанство онога што је Бог учинио за нас овде и сада.

О којој одлучујућој промени Павле говори у 2. Коринћанима 5,17? Шта тиме жели да каже и како се то може повезати с темом о стварању, откупљењу и о Суботи? Како нам наше богослужење суботом може помоћи да се усредсредимо на те велике теме?

ПОЧИВАЊЕ У ОТКУПЉЕЊУ

Стварање, откупљење и посвећење: све то имамо у Христу, и све то је на посебан начин симболизовано благословима суботног дана.

У Јеванђељу по Матеју Исус нас позива да се одморимо. Како се Субота уклапа у позив који нам Исус овде упућује? Матеј 11,28-30.

»Одмор« који Исус овде нуди обухвата емоционални, психички и духовни одмор за људе оптерећене тешким теретом, укључујући и бреме греха, кривице и страха. Осим основне људске потребе за физичким одмором, постоји и исто тако важна потреба да ум и дух промене корак – да се одморе од терета стреса и свакодневног живота. Бог је одредио Суботу управо да се то постигне. Истраживања су показала да се продуктивност на радном месту стварно повећава после седмичног одмора. Одмор од уобичајене рутине живота повећава менталну снагу и физичку издржљивост. Осим тога, Субота осигурава неопходни осећај ишчекивања који помаже да се спречи досада и умор.

Иако свако може да каже да се одмара у Христу, Субота нам даје конкретне и физичке манифестације тога одмора. Субота стоји као симбол почивања које заиста имамо у Њему, у спасењу које је Христос остварио за нас.

Субота нам даје одмор и на подручју нашег емоционалног живота. Она нам даје свест о идентитету: ми смо створени по облику Божјем и припадамо Њему зато што нас је створио.

И управо онако као што је Бог у Едему установио брак да би задовољио човекову потребу за међуљудском блискошћу, тако је дао и Суботу за успостављање блискости између Створитеља и Његових створења. Субота обећава остварење нашег сна – свега онога што можемо да postanемо Христовим делом обновљења. Она нам даје наду за будућност – у коначни вечни суботни одмор. Али, најважније од свега тога, Субота задовољава највећу од свих људских потреба, потребу за обожавањем нечега или Некога. Бог нам је у својој великој мудрости дао Суботу као дан одређен за богослужење, дан који треба проводити у част и славу Онога који нас је створио.

РАЗМИСЛИ: Од којих терета ти је потребан одмор и како би могао да научиш да их пребадиш на Христа? Како ти искуство суботног богослужења може помоћи да научиш да се заиста одмориш у Њему?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Читај поглавља под насловом »Стварање« и »Дословна седмица« у књизи Духа пророштва *Стварање, патријарси и пророци*. У књизи *Чезња векова* читај поглавље по насловом »Субота«.

»Бог је одредио да светковање Суботе означава Израилце као Његове поклонице. Био је то залог њиховог одвајања од идолопоклонства и њихове повезаности с правим Богом. Али, да би могли да светкују Суботу, и сами људи морају да буду свети. Вером треба да постану учесници у Христовој праведности... Једино у том случају би светковање Суботе обележавало Израилце као Божје поклонице.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова* стр. 233 /ориг. 283)

»Када је Бог ослободио израилски народ из Египта и поверио му свој закон, поучио га је да ће се по светковању Суботе разликовати од идолопоклоника. Управо је то показивало разлику између оних који признају Божју сувереност и оних који одбијају да Га прихвате као свога Створитеља и Цара.« (Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, sv. 6, str. 349)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Разговарајте о томе како нас право светковање Суботе може заштитити од многих заблуда повезаних са стварањем. Размислите, на пример, о последњим догађајима кроз које пролазе они који се клањају звери и њеној икони за разлику од оних који обожавају Створитеља (види Откривење 14). Како погрешно схватање човековог порекла – као што је мисао да се Исус послужио еволуцијом да би нас створио – припрема људе да буду преварени у последњим данима?
2. Вратите се на питање о Суботи и богослужењу. Како се ваша црква окупља на богослужење суботом? Да ли је богослужење усмерено да уздигне Бога као Створитеља, Откупитеља и Посветитеља? Ако није, шта онда наглашава? Како бисмо могли научити да задржимо Господа као средиште свог богослужбеног искуства?
3. Стварање заузима централно место међу свим нашим веровањима. Зашто све што као хришћани верујемо губи сваки мисао ако не прихватимо Бога као Створитеља? Стварање је темељна идеја која повезује све што верујемо, а Субота је уграђена у првобитни извештај о стварању. Како управо те чињенице показују колико је истина о Суботи суштинска и значајна? Како нам то помаже да боље разумемо да ће у последње дане, када лажне силе буду покушавале да поткопају обожавање које припада једино Богу, Субота заузимати централно место у тој завршној драми?

РАДОВАТИ СЕ ПРЕД ГОСПОДОМ: СВЕТИЛИШТЕ И БОГОСЛУЖЕЊЕ

Текстови за проучавање: 2. Мојсијева 25,1-22; 29,38.39; 2. Мојсијева 35; 5. Мојсијева 12,5-7.12.18.; 16,13-16.

Текст за памћење: »И веселите се пред Господом Богом својим ви и синови ваши и кћери ваше и слуге ваше и слушкиње ваше, и Левит који је у мјесту вашем, јер он нема дијела ни нашљедства с вама« (5. Мојсијева 12,12).

Руски писац Лав Толстој писао је о пријатељу који је, када му се приближила смрт, описао зашто осећа недостатак вере. Човек је рекао да се од детињства молио, да је одржавао своје мало лично богослужење пре него што би пошао на спавање. Једне вечери, управо се вратио из лова са својим братом, обојица су се почела припремати за одлазак у постељу. Он је клекнуо да се моли. Брат га је погледао и рекао: »Зар ти то и даље чиниш?« Те речи су мом пријатељу показале колико му је тај ритуал био празан и бесмислен у току свих протеклих година, па је прекинуо молитву и устао. Више се никада није молио.

Ова прича указује на опасност која прети од навике, формализма и ритуализма*. Обожавање треба да долази из срца, на темељу правог односа са Богом. Зато ћемо у току ове седмице проучавати службу у некадашњем израиљском Светилишту, средишту израиљског богослужења, и покушати да установимо које поуке можемо извући за себе у настојању да продубимо своје богослужбено искуство.

* вид друштвеног прилагођавања у коме се инсистира на ритуалима / обредима/

»ДА МОГУ СТАНОВАТИ МЕЂУ ЊИМА«

»Одвешћеш их и посадићеш их на гори нашљедства својега, на месту које си себи за стан спремио, Господе, у светињи, Господе, коју су твоје руке утврдиле« (2. Мојсијева 15,17).

Овде се први пут у Библији спомиње светилиште. Те речи су певали синови Израилјеви после ослобођења из Египта као своју песму захвалности. Песма спомиње Светилиште, али додаје да ће оно бити Божје боравиште на Земљи. Јеврејска реч, преведена као »боравиште« долази од корена који дословно значи »седети«. Хоће ли Господ заиста боравити или седети усред свога народа на Земљи?

У Божјој наредби о прикупљању средстава за грађење светилишта, две чињенице посебно задивљују. Зашто? (Док размишљаш, имај на уму ко је Бог, каква је Његова сила и величанство) 2. Мојсијева 25,1-9.

Бог који је избавио Израилја сада се спремао да борави усред свога народа. Исти Бог који је могао да учини тако многа и невероватна »чуда и знаке« (5. Мојсијева 6,22), исти Бог који је створио небо и Земљу, сада ће становати међу припадницима свога народа! Разговарајте о Божјој присутности међу нама.

Штавише, Он ће боравити у стану који ће за Њега подићи грешна људска бића. Бог, који је рекао реч и свет је дошао у постојање, могао је лако да изусти нову реч и да начини себи стан, величанствену грађевину која би Му служила на част. Уместо тога, Он је учинио да Његов народ буде драговољно и активно укључен у стварање места не само за Његов стан већ и за центар целокупног израилског богослужења.

Израиљци нису начинили Светилиште у складу с људским мерилима. Уместо тога, начинили су га у складу са сликом која је била показана Мојсију на гори (2. Мојсијева 25,9). Свака појединост земаљског Светилишта морала је да достојно представља светог Бога и да буде достојна Његове присутности.

Све у Светилишту морало је да наводи на страхопоштовање и побожност. Уосталом, то је било боравиште Створитеља свемира.

РАЗМИСЛИ: Замислите да стојите испред једне грађевине, знајући да је у њој стан Бога Створитеља, Господа Неба и Земље. Какво би било ваше држање? Зашто? Шта вам властити одговор говори о држању које бисмо морали имати у току богослужења?

Као што смо већ видели, Господ је не само одлучио да борави међу људима, међу припадницима свога народа, већ и да станује у стану који ће Му они сами припремити. То значи да је Бог учинио да људи буду непосредно укључени у припремање Божјег стана да би тако добили прилику да се приближе Богу. Осим тога, Бог се није послужио својом чудесном силом да би припремио материјал за градњу. Израиљци су сами морали да га прикупе.

Тридесет и пето поглавље 2. Мојсијеве описује околности у време грађења Светилишта и расположење које је при том владало у народу. Које важне поуке можемо извући за себе у вези са целокупним питањем богослужења?

Запазите нагласак на речи »драговољно«. Бог је рекао: »Ко год хоће драге воље« (2. Мој. 35,5) и »којега подиже срце његово« (2. Мој. 35,21). То значи да није било огња и грмљавине и великог гласа са Синаја који би заповедио да се донесу сви ти прилози. Уместо тога, овде видимо деловање Светога Духа који никада никога не присиљава. То што је народ желео да драге воље прикупи прилог сведочи о осећању захвалности и спремности на давање. Уосталом, погледајте шта је све Господ учинио за тај народ.

Дакле, запазите да народ није био само спреман да прилаже средства за грађење Светилишта већ је то чинио у духу радости и драговољно. Народ је штедро давао своје материјалне дарове, своје време, своје способности, своју стваралачку енергију. »И све жене, које подиже срце њихово и бијаху вјеште« (2. Мој. 35,26). »И све људе вјеште, којима Господ даде мудрост у срце, које год подиже срце њихово да дођу да раде тај посао« (2. Мој. 36,2).

Осим што су давали као што су давали, шта су Израиљци још чинили, чак и пре завршетка светилишта?

Често смо склони да мислимо о богослужењу као о групи људи која се окупила да пева, да се моли и да слуша проповед. Иако је то истина, богослужење није ограничено само на те активности. Синови Израиљеви су овде обожавали Бога. Свако дело самоодрицања, давања својих материјалних средстава или свога времена или својих способности за Божје дело представља чин богослужења.

РАЗМИСЛИ: Мисли на своје давање десетака, дарова, времена и способности. Каква си искуства стекао о томе шта значи имати богослужење на тај начин? Дајући од себе, како си се обогатио за узврат?

СТАЛНА ЖРТВА ПАЉЕНИЦА

»И ово ћеш приносити на олтару: два јагњета од године сваки дан без прекида. Једно јагње приноси јутром, а друго приноси вечером« (2. Мојсијева 29,38.39).

Свакодневно приношење јагањаца, стална жртва паљеница (2. Мојсијева 29,42), требало је да укаже народу на његову сталну потребу за Богом, на његову зависност од Бога, на потребу да стално добија опроштење, да увек изнова буде прихваћен пред Господом. Огањ на олтару морао је да гори и дању и ноћу (3. Мојсијева 6,8-13). Требало је да им буде стални подсетник на њихову потребу за Спаситељем.

Бог никада није намеравао да се свакодневно приношење јагњета претвори једноставно у обред или да постане рутински поступак. Требало је да то буде време »интензивне заинтересованости верника«, време припремања за богослужење, у тихој молитви, време испитивања срца и признања греха. Требало је да њихова вера схвати обећање о Спаситељу који ће доћи, о правом Божјем Јагњету које ће пролити своју крв за грехе целог света.

Како апостоли Петар и Павле повезују Христову смрт са животињским жртвама у време старозаветног система? Јеврејима 10,1-4; 1. Петрова 1,18.19.

У Јеврејима 10,5-10. Павле цитира Псалом 40,6-8, показујући да је Христос испунио право значење церемонијалних жртава. Он каже да Бог није уживао у тим жртвама, јер су оне биле замишљене као време жалости због греха, покајања, одвраћања од греха. Слично томе, и приношење Божјег Сина као савршене жртве било је време страшне агоније и тешке жалости и за Оца и за Сина. И Павле наглашава да истинско богослужење треба да долази из очишћеног и посвећеног срца којем су греси опроштени и које ужива да буде послушно Ономе који је све то омогућио. »Молим вас, дакле, браћо, милости Божје ради, да дате тјелеса своја у жртву живу, свету, угодну Богу, то да буде ваше духовно богомољство« (Рим. 12,1).

Богослужење значи првенствено и пре свега даги себе самог потпуно и савршено Богу као живу жртву. Када прво дамо себе, а онда и своје дарове, наша хвала и наша срца природно ће наставити у том правцу. Такав став је сигурна заштита од бесмислених и празних обреда.

РАЗМИСЛИ: Постави себи питање: да ли сам заиста све предао Христу који је умро за моје грехе? Или, постоји ли неки угао у мом срцу или животу који сам одбио да Му предам? Ако је тако, шта је то и како да postanем спреман да и то предам Спаситељу?

РАЗГОВОР С БОГОМ

Једна од кључних карактеристика једног хришћанина, његовог односа с Христом, јесте познавање Господа. Сам Исус је рекао: »А ово је живот вјечни да познају тебе, јединога истинитога Бога, и кога си послао, Исуса Христа« (Јован 17,3). И као у свакој врсти међусобног односа, разговор је и те како битан.

Која је детаљна упутства о грађењу ковчега завета Мојсије добио од Господа? Која су обећања била повезана с ковчегом? 2. Мојсијева 25,10-22.

Изнад светог ковчега завета, који је садржавао Божји свети закон, на такозваном престољу милости боравила је Божја света присутност у слави Шекине. На том месту, »милост и истина сретше се, правда и мир пољубише се« (Псалам 85,10). Са кадионог олтару у светињи подизао се дим који је представљао молитве Божјег народа, помешане са заслугама и посредовањем Исуса Христа. Усред свега тога испуњавало се обећање: »И ту ћу се састајати с тобом, и говорићу ти озго са заклопца између два херувима, који ће бити на ковчегу од свједочанства, све што ћу ти заповиједати за синове Израиљеве« (2. Мојсијева 25,22).

Бог је обећао не само своју присутност, обећао је и да ће разговарати са својим народом, да ће им се обраћати, да ће их водити путевима којим треба да иду.

Која се прекрасна обећања о Божјем старању за свој народ могу наћи у Библији Старога и Новог завета? Псалам 37,23; 48,14; Приче 3,6; Јован 16,13.

Данас, наравно, немамо земаљско светилиште, али имамо Божја обећања о Његовом вођству и присутности у нашем животу, уколико Му се предамо. Који верник није осетио Божје вођство у неком тренутку свога живота?

И овде богослужење има своје место. Ми треба да излазимо пред Господа понизно, покорно, спремни да прихватимо Његово вођство. Срце предано Богу у молитви, покорности, поштовању и предању, срце које осећа своју потребу за спасењем, благодаћу и покајањем, то је срце – испуњено обожавањем и хваљењем Бога – које ће Бог водити својим путевима. А на крају, истинско богослужење ће нам помоћи да се понашамо у складу са својом вером и својим предањем. Нема ничег празног у таквој врсти богослужења.

РАДОВАТИ СЕ ПРЕД ГОСПОДОМ

Велики део Друге, Треће и Четврте књиге Мојсијеве бави се службама у Светилишту – његовим грађењем, његовим церемонијалом, жртвама и приносима, дужностима и одговорностима свештеника и Левита. Светилиште је било свето и издвојено место. Било је то место где је сам Господ боравио, али где су и Израилци долазили да добију опроштење и очишћење од греха. Било је то место где се Израил морао упознати са јеванђељем и искуствено га доживети.

У исто време, не смемо стећи утисак да је богослужење Израиљаца било хладно, формално и бесплодно. Господ је поставио врло строга правила по којима се све морало одвијати, али она нису била сама себи сврха. Уместо тога, била су то средства за постизање циља, а циљ је био да народ буде свет, радостан и веран завету, да испуни свој задатак да свет упозна с правим Богом (2. Мој. 19,6; 5. Мој. 4,5-7; Захарија 8,23).

Како је изгледало богослужење у светилишту Израиљаца? 3. Мојсијева 23,39-44; 5. Мојсијева 12,5-7.12.18; 16,13-16.

Један од великих проблема с којима се Црква данас суочава јесте проблем богослужења и начина богослужења. С једне стране, црквене службе могу да буду хладне, формалне, окамењене и без радости. Друга опасност је да осећања постану доминантан фактор: да верници не желе ништа друго осим да уживају, да се радују у Господу, занемарујући строгу оданост библијским истинама.

Важна чињеница коју морамо имати на уму, поука коју можемо извући из старозаветног богослужења у Светилишту, гласи да се свако право богослужење, које ће подстицати на радост, мора обављати у контексту библијске истине. Бог је Израиљцима дао врло јасна, строга и формална упутства о грађењу светилишта, о његовим службама и ритуалима, и све то требало је да послужи да народ научи истине о спасењу, откупљењу, посредовању и суду. А ипак, у исти мах, требало је да се народ радује пред Господом у току свог богослужења. Та тема се увек изнова појављује у библијским текстовима. Мора, дакле, бити потпуно јасно да неко може да буде веома стриктан што се тиче библијских учења, а да истовремено доживљава врло радосно богослужбено искуство. Уосталом, ако истине о спасењу, откупљењу, посредовању и суду нису вредне радовања, шта је онда?

РАЗМИСЛИ: Како је твоје искуство у погледу радовања пред Господом? Шта је то значило за тебе? Како би могао да стекнеш много радосније богослужбено искуство? Како би се могао осигурати да твоје богослужбено искуство не постане слично искуству човека о којем је писао Лав Толстој?

Читај поглавља под насловом »Светилиште и његове службе«, »Грех Надава и Авијуда«, »Закон и завет« у књизи *Стварање, патријарси и пророци*; и поглавље под насловом »Господњи виноград« у књизи *Поуке великог Учитеља*.

Са свете Шекине, »Бог је објављивао своју вољу. Божанске поруке су понекад биле преношене првосвештенику гласом који је допирао из облака. Понекад би светлост падала на анђела с десне стране да би означила одобравање или прихватање, или би сенка или облак почивали на анђелу с леве стране да покажу неслагање или одбацивање.« (Елен. Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци* стр. 312 /ориг.349/)

»У њима – своје народу – Господ је желео да борави у свој својој потпуности на овом свету; не само у општем смислу, боравећи у шатору, већ тако потпуно преузимајући у своје руке њихов живот да би им показао, а преко њих и целоме свету, како ће Месија бити боравиште Божје.« (F.C. Gilbert, *Practical Lessons From the Experience of Israel for the Church of To-day*, 1902, p. 351)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Како би могао да помогнеш другима да виде да је давање десетка и приноса у ствари богослужбени чин? Шта угрожавамо када не враћамо десетак и не дајемо принос и дарове?
2. Размотри богослужења у својој цркви. Да ли су хладна, формална, бесплодна и без радости? Или су више прожета осећајношћу, узбуђењима и сентименталношћу? Или постоји добра равнотежа између ове две крајности?
3. У покушају да досегну људе изван Цркве, неке цркве су потпуно промениле свој начин богослужења. Иако то може бити веома добро и корисно, којих опасности верници увек морају да буду свесни, као што су, на пример, разводњавање или снижавање библијских мерила, прећуткивање кључних библијских истина?
4. На неким богослужењима, ритуали су били обављани на одређени начин годинама, и то је разлог који неки људи наводе зашто не желе никакве промене. Како би ти одговорио на реченицу: »Ми смо то тако годинама чинили, увек је било тако и никада друкчије!« – када би нека промена била предложена и одбијена?
5. Земаљско светилиште било је веома свето и посвећено место, место где је боравио сам Господ. У исто време, требало је да се синови Израилјеви радују пред Господом на том месту. Које поуке можемо извући из ових значајних истина о богослужењу?

БЛАГО ТЕБИ, ИЗРАИЉУ!

Текстови за проучавање: 3. Мојсијева 9; 10,1-11; 5. Мојсијева 33,26-29; 1. Самуилова 1; 15,22.23; Откривење 20,9.

Текст за памћење: »Тешко онима који зло зову добро, а добро зло, који праве од мрака свјетлост, а од свјетлости мрак, који праве од горкога слатко, а од слаткога горко. Тешко онима који мисле да су мудри, и сами су себи разумни« (Исаија 5,20.21).

У културама које се усредсређују на појединачно, тако је лако заборавити оно што увек мора да буде почетна тачка сваког богослужења: Божје деловање у историји. Аутентично богослужење треба да буде одговор срца на Божја моћна дела, и приликом стварања и приликом откупљења (поново – тема поруке првог анђела). Истинско богослужење проистиче из нашег одговора на Божју љубав и треба да прожима свако подручје нашег живота. На крају, аутентично богослужење није само оно што чинимо у Суботу; оно треба да прожима сва подручја нашег живота, а не само оно у цркви.

Нарочито ако желимо да будемо у складу с временом, тако је лако пребацити средиште богослужења само на нас, наше потребе, наше жеље, и наша очекивања. Иако богослужење треба да задовољава потребе појединца, опасност долази од начина на који желимо да искусимо то задовољство. Само у Господу, само у Ономе који нас је створио и откупио, ми можемо да нађемо истинско задовољење, онолико колико је то у нашем грешном свету уопште могуће.

У току ове седмице, даље ћемо проучавати неке од поука о правом богослужењу, које можемо пронаћи у историји Израиља, како у добрим, тако и у рђавим примерима.

Посвећење Светилишта траје већ седам дана (3. Мојсијева 8). Осмога дана свештеници су започели своју свету службу у Светилишту. Тако је покренута служба која ће трајати, с неколико прекида, више од четрнаест столећа, дело које је симболички представљало Христову службу у небеском Светилишту, правом светилишту где Христос служи за нас.

Проучи девето поглавље 3. књиге Мојсијеве. Шта из тих текстова можемо научити о богослужењу? Односно, које нам истине приказују разни ритуали и тако помажу да разумемо шта Бог чини за људски род, и зашто треба да Га слаavimo? На пример, шта нам дело »помирења« говори о томе шта је Бог учинио за нас преко Христа?

Посебно нас одушевљавају текстови у 3. Мојсијевој 9,22-24. Тешко је и замислити шта се одиграло у мислима и у срцу Мојсија и Арона када су ушли у Светилиште, а онда изашли и видели како се »слава Господња« показала пред целим народом. Иако текст не објашњава шта се стварно догодило, свакако да је морало бити нешто посебно, јер се одиграло пред очима великог мноштва. Можда се слава показала оним што се одиграло непосредно после тога: »Јер дође огањ од Господа, и спали на олтару жртву паљеницу и сало. И видјевши то сав народ повика и паде ничице« (3. Мојсијева 9,24).

Светилиште је било посвећено и свештеници рукоположени за службу пред Богом на богослужењу. Свети огањ се појавио као доказ да је жртва прихваћена. Народ је једногласно одговорио узвицима слављења, а онда пао ничице, понизно се савивши пред славом божанске свете присутности. Овде видимо изразито страхопоштовање, побожност и послушност; била је испуњена свака појединост Божје наредбе, и Господ је показао да прихвата обављену службу.

РАЗМИСЛИ: Запазите како је народ реаговао: прво је гласно повикао, а онда пао ничице пред Богом. Цела служба, која се обављала тога дана, била је врло свечана и упечатљива, и народ је одговорио страхопоштовањем, радосћу и страхом – све у исто време. Како бисмо могли да научимо да покажемо исту врсту страхопоштовања и радости на нашим богослужењима?

»Уз помоћ својих синова Арон је принео жртву коју је Бог захтевао, а онда подигао своје руке и благословио народ. Све је било учињено како је Бог заповедио, а Он је прихватио жртву и показао своју славу на изразит начин; огањ је пао од Господа и сагорео жртву на олтару.

Народ је то прекрасно испољавање божанске силе посматрао са страхопоштовањем и изразитим интересовањем. Он је у томе видео залог Божје славе и наклоности; одјекнуо је свеопшти узвик слављења и обожавања и људи су пали на своје лице као да се налазе у непосредној близини самога Господа Бога.« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 322 /ориг. 359/)

Тешко је и поверовати да непосредно после једног тако драматичног догађаја може доћи до страшног отпада од Бога. Неко би могао да помисли да ће после таквог испољавања божанске моћи народ, а посебно свештеници као високо поштована класа, остати строго на линији. Међутим, како је неразумно икада потценити способност људског срца да се неразумно понаша!

Како је у Библији описан случај Надава и Авијуда? Ко су они били? У чему је био њихов грех? 3. Мојсијева 10,1-11. 2. Мојсијева 30,9; 3. Мојсијева 16,12; 10,9. После свега што се догодило у претходном поглављу, зашто је значајно каквом смрћу су умрли? Коју важну еванђејску поуку можемо извући из тог трагичног случаја?

Јеврејска реченица у оба библијска текста је потпуно иста: »Јер дође огањ од Господа и спали...« (3. Мој. 9,24; 10,2) Спали шта? У првом случају жртву, а у другом грешнике. Каквог ли снажног приказа плана спасења! На крсту, »огањ од Господа«, гнев Господњи, »спалио« је Жртву, а то је био Исус. И зато, сви они који су поверовали у Њега не морају никада да се суоче с тим огњем, тим гневом, јер је Заменик то учинио уместо њих. Међутим, они који су слични тим свештеницима, који одбацују Божји пут и замењују га својим путем, сами ће морати да се суоче с тим огњем (Откривење 20,9). Иста слава која се показала на крсту биће она слава која ће на крају уништити грех. И зато се пред свима нама налази одлука на коју ћемо страну, шта ћемо изабрати.

РАЗМИСЛИ: У извесном смислу, ако добро размислимо, огањ је огањ. У чему је разлика? Очигледно, у овом случају била је веома велика. Размишљај не само о томе какво је твоје богослужење, већ какав је твој живот у целини. Који то »туђи огањ« треба да угасиш у свом животу?

БРАГО ТЕБИ, ИЗРАИЉУ!

Замисли овај призор: верни слуга Мојсије, кога Бог укорава због провале гнева, стоји пред израиљским народом (4. Мојсијева 20,8-12).

Касније, Мојсије сазнаје да ће ускоро умрети. Како се лако могао препустити самосажаљењу и очајању. Међутим, чак и тада његове мисли баве се народом и будућношћу која га очекује. Стојећи пред народом као његов вођа, и то последњи пут, Мојсије надахнут Светим Духом изриче благослов сваком племену. Свој говор завршава хвалом.

Шта је Мојсије изрекао у свом последњем говору пред народом, што и нама може да помогне да боље схватимо шта значи обожавања Господа? Које истине, која начела, треба да применимо док се трудимо да научимо нешто више о правом богослужењу? 5. Мојсијева 33,26-29.

Реч »Јешурун« је песнички назив за Израил (5. Мојсијева 33,5,26). Он долази од коренске речи »јашар« која значи »усправан« или »прав«, али не само у физичком већ и у моралном смислу. Јов је био описан као »савршен и усправан« (Јов 1,1) – јашар. Види Псалам 32,11; 97,11. и Приче 15,8. Према томе, Мојсије говори о томе како идеално треба да изгледа Божји народ, они који су успоставили заветни однос с Њим.

Као и увек, текст се усредсређује на Божја дела у корист Његовог народа. Све што ће се догађати Израиљу – победе над непријатељима, сигурност, спасење, плодови земље – све ће бити њихово захваљујући ономе што је Господ учинио за њих. Колико је онда важно да се никада не забораве ове важне истине. Међу многим благословима које нам може донети богослужење јесте благослов сталног подсећања на све што је Бог Јешуруна учинио за нас. Слављење, обожавање и хваљење – било да долази у виду речи с наших усана или се изражава помислима срца и ума – много нам могу помоћи да се усредсредимо на Бога, а не на саме себе и на своје проблеме.

РАЗМИСЛИ: Мисли о свему због чега треба да славиш и хвалиш Господа. Зашто је тако важно да стално имамо пред очима све те благослове, све што је Он учинио за нас? У супротном, како би било лако да паднемо у обесхрабрење?

ПРЕДАЊЕ ГОСПОДУ

Богослужење је у Библији озбиљан посао. То није питање личног укуса, није ни питање шта ко хоће или неће, шта се некоме допада или не допада. Иако увек постоји опасност од западања у мртве ритуале и традиције које постају саме себи сврха уместо да буду средство за постизање одређеног циља – а тај циљ је истинско богослужење Господу на такав начин да то мења цели наш живот и доводи нас у склад с Божјом вољом и Његовим карактером (Галатима 4,19) – морамо бити пажљиви да не дозволимо да нашим богослужењем управља жеља за самоузвишењем, грешним задовољавањем личних амбиција, за стицањем славе.

Ми сада прелазимо у мислима много година у израиљској историји и долазимо до једноставног извештаја који нам може помоћи да откријемо како се истинско богослужење може изразити срцем искрене и покајничке душе.

Прелазимо на догађаје из живота побожне Ане, мајке пророка Самуила. Шта нам у њеном искуству може помоћи да разумемо значење богослужења и како треба да излазимо пред Господа? 1. Самуилова 1.

Колико год треба да имамо на уму да сам Господ треба да буде средиште нашег богослужења, морамо исто тако бити свесни да ми не излазимо пред Њега у некаквом вакууму. Ми не излазимо пред неко далеко, удаљено, нестварно Биће; ми обожавамо Бога који нас је створио и откупио и који учествује у људским збивањима. Ми излазимо пред Бога који је Личност, који се меша у наш живот на најблискији начин, који жели да задовољи наше стварне потребе, само ако пристанемо на то.

Ана је славила Бога из дубине своје душе. У извесном смислу, сви смо ми слични Ани. Ми сви осећамо дубоке потребе, у себи и око себе, које нисмо у стању да задовољимо. Ана је изашла пред Господа с потпуним и искреним предањем. (Може ли неко да осети дубље предање Богу од спремности да му посвети своје дете?) Ми можемо и треба да излазимо пред Господа са својим потребама; али те потребе треба да буду подређене позиву који нам је Господ упутио. Истинско богослужење треба да произлази из понизног срца које је потпуно свесно своје потпуне беспомоћности и зависности од Бога.

РАЗМИСЛИ: Које су то болне гачке у твом бићу? Како би могао да научиш да их предаш Господу?

»Али Самуило рече: зар су миле Господу жртве паљенице и приноси као кад се слуша глас његов? Гле, послушност је боља од жртве и покорност је боља од претилине овнујске. Јер је непослушност као гријех од чарања, и непокорност као сујевјерство и идолопоклонство. Одбацио си ријеч Господњу, зато је и он тебе одбацио да не будеш више цар« (1. Самуилова 15,22.23).

Која кључна начела наведеног библијског текста можемо узети као неопходне саставне делове истинског богослужења? Против чега нас он упозорава? Како се можемо осигурати да не будемо криви за управо оне погрешке на које нас текст упозорава?

Ови текстови су написани у контексту све већег слабљења и отпада Саула, првог израиљског владара. Требало је да Саул нападне и уништи (јеврејска реч значи »посвећен уништавању«) све живо у земљи Амаличана. Требало је у ствари да изврши пресуду коју је Бог донео против тог поквареног племена неколико столећа пре тога и коју је у својој милости стално одлагао. Упркос детаљних упутстава шта треба да учини, Саул је показао отворену непослушност (1. Самуилова 15,1-21) и сада је требало да пожање последице своје непослушности. Самуилов одговор Саулу, у тексту који смо прочитали, помаже нам да боље схватимо како изгледа право богослужење:

1. Богу су милија наша срца од наших прилога. Ако Му заиста посветимо своје срце, прилози неће изостати.
2. Послушност је Богу много угоднија од жртава. Послушност је наш начин да покажемо да разумемо шта значи права жртва.
3. Твдовратост, инсистирање да све буде како ми хоћемо, представља облик идолопоклонства, јер смо начинили бога од самих себе, својих жеља и свог мишљења.

РАЗМИСЛИ: Дозволи Светом Духу да проговори твом срцу док себи будеш постављао следеће питање: На којим подручјима свога живота одлучујем да следим сопствене жеље и мишљења, уместо да дозволим Богу да ме води? Како бих у свом богослужбеном искуству могао да искористим нешто из трагичног примера који нам је оставио Саул својом твдовратом непослушношћу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитај поглавља под насловом »Грех Надава и Авијуда« и »Саулова дрскост« у књизи *Стварање, патријарси и пророци*.

»Бог је изрекао проклетство против оних који одступају од Његових заповести и не праве никакве разлике између онога што је обично и онога што је свето.« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 324 /ориг. 360/)

»Саулова кобна дрскост морала се приписати сотонском чарању. Саул је показао велику ревност у сузбијању идолопоклонства и врачања; а ипак је у својој непослушности према божанској заповести био покренут истим духом противљења Богу и исто тако стварно надахнут сотонским духом као и они који су се бавили врачањем; а када је био опоменут, додао је тврдовратост својој бунтовности. Не би могао више увредити Божјег Духа ни да се отворено сјединио са идолопоклоницима.« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 591 /ориг. 635/)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Зашто је за богослужење толико важно да Христос заиста остане у средишту свега? Иако потајно, шта се још може увући и скренути наш поглед с Господа током богослужења? На који начин смо у опасности да се послужимо Господом или именом Господњим у слављењу и хваљењу као плаштем да прикријемо обожавање нечег другог?
2. На који начин можемо да будемо лицемерни на богослужењу? Другим речима, шта то говори о нама ако се на један начин понашамо када смо изван молитвеног дома, а онда, када се нађемо у њему, постајемо пуни хваљења и слављења и обожавања Бога? Иако ниједан од нас није савршен, зар не би требало да је живот којим живимо усклађен с богослужењем које обављамо? Жалосно је што има особа које одлазе на богослужење и моле се Богу, а онда се враћају својим кућама и злостављају своју децу или брачног друга, или се на други начин рђаво понашају. Како таква понашања излажу срамоти нашу службу Богу?
3. Сети се текста за памћење и примени га у контексту богослужења. Како можемо бити сигурни да не чинимо управо оно за шта смо опоменути?
4. Како би могао да се боље упознаш с »уметношћу« богослужења, уметношћу »предања себе« Господу? Како да научиш да се приближиш Господу у време свог личног богослужења?

БОГОСЛУЖЕЊЕ И ПЕСМЕ ХВАЛЕ

Текстови за проучавање: 1. Дневника 16,8-36; Псалам 32,1-5; 51,1-6. 17; Филибљанима 4,8; Откривење 4,9-11; 5,9-13.

Текст за памћење: »Пјевајте Господу пјесму нову, пјевај Господу сва земљо« (Псалам 96,1).

Живот цара Давида записан је у Библији из много разлога: не само што се велики и важан део историје Израиља бави његовим животом и владавином, већ се из његовог живота могу научити и важне духовне поуке, из његових добрих, али и из рђавих дела.

Ове седмице почећемо да се служимо неким примерима из Давидовог живота да бисмо се мало боље удубили у предмет богослужења: шта оно значи, како треба да се обавља, и шта богослужење треба да учини за нас. Наиме, Давид нам пружа много примера богослужења, песама и хваљења Бога. Све то сачињавало је значајан део његовог живота и његовог искуства с Господом.

О свему томе и треба да размишљамо, посебно имајући на уму да је порука првог анђела позив на богослужење. Шта то значи »на богослужење«? Како се то чини? Зашто се то чини? Коју улогу има музика у богослужењу? По чему се право богослужење разликује од лажног?

То су теме којима ћемо се бавити у току овог тромесечја док будемо одговарали на позив: »Ходите, поклонимо се, припаднимо, клекнимо пред Господом, Творцем својим! Јер је он Бог наш, и ми народ паше његове. Сада, када бисте послушали глас његов« (Псалам 95,6.7).

ИЗМЕЉУ САУЛА И ДАВИДА

Упознај се са следећим догађајима из Давидовог живота из времена пре него што је постао цар: 1. Самуилова 16,6-13; 17,45-47; 18,14; 24,10; 26,9; 30,6-8. Шта нам они говоре о Давиду?

Бог је изабрао Саула за првог израиљског цара зато што је одговарао захтевима које је народ поставио. Али, када је изабрао Давида да буде следећи владар, Бог је подсетио Самуила да Господ гледа на срце (1. Самуилова 16,7).

Давид је био далеко од савршенства. У ствари, неки ће чак казати да су Давидови каснији морални падови далеко тежи од Саулових греха. Ипак, Господ је одбацио Саула а опраштао Давиду и најтеже грехе, дозвољавајући му да и даље остане на престолу. У чему је била разлика?

Како се Давид односио према самој себи и према својим погрешкама? Зашто су те мисли толико суштинске за веру? Псалом 32,1-5; 51,1-6.

Бог се бави срцем. Не само да чита срце, које је центар размишљања, унутрашњих опредељења и побуда, већ може да дотакне и промени срце које Му се предало. Давидово срце било је осведочено о греху. Он се покајао и стрпљиво прихватио последице свога дела. Насупрот томе, без обзира на сва своја гласна признања, било је очигледно да Саул није предао Господу своје срце. »Ипак, пошто је Саулу поверио одговорност да управља царством, Господ га није оставио самог. Он је учинио да се Свети Дух спусти на Саула и да му покаже све његове слабости и потребу за божанском благодаћу; да се Саул ослонио на Бога, Бог би остао с њим. Све док је његова воља била под управом Божје воље, све док се покораво дисциплини Светога Духа, Бог је могао да његове напоре крунише успехом. Међутим, када је Саул одлучио да делује независно од Бога, Господ више није могао да буде његов водич и био је принуђен да га одбаци.« (Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 592 /ориг. 636/)

РАЗМИСЛИ: Упитај самог себе колико се оно што се догађа у твом срцу разликује од онога што људи виде када те посматрају? Шта ти твој одговор казује о теби самом?

СКРУШЕНО СРЦЕ – СКРУШЕН ДУХ

»Жртва је Богу дух скрушен, срца скрушена и поништена не одбацујеш, Боже« (Псалам 51,17). Размисли о овим Давидовим речима, али у контексту богослужења (уосталом, у старом Израиљу богослужење је било усредсређено на жртве). Узми у обзир, осим тога, да реч преведена као »скрушен« у ствари значи »сломљен«. Шта нам то овде Господ говори? Како да разумемо ту мисао удружену са идејом о радовању на богослужењу? Зашто те две међусобно супротне идеје ипак нису неспојиве?

Као хришћани, прихватимо чињеницу (или би у најмању руку требало да то чинимо) да је цели људски род пао у грех, да је грешан, унижен. Ова грешност и изопаченост односи се на све нас појединачно. Размисли о разлици између онога што си могао да будеш и онога што си постао; разлици између мисли којима се бавиш и мисли којима би требало да се бавиш; разлици између онога што чиниш и онога што знаш да би морао да чиниш. Будући да смо хришћани, с библијским примером Исуса пред собом, препознавање наше праве природе може да постане истински разорно, уништавајуће. И ту се крије узрок нашег сломљеног срца и сломљеног духа. Ако неко ко тврди за себе да је хришћанин то не види, онда је истински слеп; највероватније никада није доживео искуство обраћења или га је негде успут изгубио.

Ипак, радост долази на темељу сазнања да нас Бог, упркос нашем грешном стању, ипак воли, да нас је толико волео да је свога јединога Сина дао да дође на Земљу и да умре, жртвујући себе за нас, како би се Његов савршени живот, Његова савршена светост, Његов савршени карактер могли вером приписати нама. И поново се појављује тема »вечног јеванђеља« (Откривење 14,6). Наше богослужење треба да се усредреди не само на нашу грешност већ на Божје задивљујуће решење за нашу грешност: на крст! Наравно, нама је потребно то сломљено и скрушено срце, али нама је неопходно да ту жалосну стварност увек стављамо у оквир онога што је Бог учинио за нас у Христу Исусу. У ствари, схватање колико смо лоши треба да нас наведе на радост зато што знамо да, без обзира на своје стање, ипак можемо добити вечни живот и да, захваљујући Христу, Бог никада неће искористити наше преступе да нас оптужи. То је истина која увек мора да стоји у средишту нашег богослужбеног искуства, заједничког или појединачног.

ДАВИД: ПЕСМА ХВАЛЕ И ОБОЖАВАЊА

Давидово разумевање Бога и спасења које Он нуди обликовало је не само његов живот већ и његово духовно вођство и утицај у народу. Његове песме и молитве изражавају дубоку свест о страхопоштовању пред Богом, кога је волео и познавао као личног пријатеља и Спаситеља.

Према тексту у 1. Дневника 16,7 Давид је послао Асафу, свом врховном музичару, нову песму захвалности и слављења као успомену на дан када је ковчег завета био премештен у Јерусалим. Овај псалом хвале садржи и два врло важна аспекта богослужења: (1) откривање Бога као Бића које је достојно обожавања и (2) одговарајућу реакцију верника окупљених на богослужењу. У овој песми хвале Давид позива вернике да активно учествују на богослужењу.

Читајте целу песму у 1. Дневника 16,8-36. Избројте колико пута се појављују ове активне речи и изрази, посебно у првом делу песме: дајте хвалу, певајте, призовите Његово име, тражите Господа, говорите, објавите, дајте славу, сетите се, донесите дар. Давид онда набраја и неколико разлога зашто је Бог достојан наше хвале и захвалности.

Које је догађаје из своје прошлости Израил био задужен да објави другима? 1. Дневника 16,8.12.16-22. Којих посебних Божјих дела је требало да се сећају? 1. Дневника 16,12.15.

Давидово понављање завета заузима скоро трећину ове захвалне песме. На који начин је завет повезан са богослужењем?

Завет склопљен са Аврамом, Исаком и Јаковом био је утемељен на божанској способности као Владара да од Израиља начини велики народ, да га благослови, и доведе у Обећану земљу. Израиљци, са своје стране, требало је да воле, слушају и обожавају свога Господа као Бога и Оца. Иако се наша данашња тематика разликује од те, исто начело је и данас на снази.

РАЗМИСЛИ: Мисли о начинима на које нас Давид позива да обожавамо Бога. У нашем времену, месту и контексту, како се те исте идеје одражавају на наше заједничко богослужење пред Господом?

ДАВИДОВА ПЕСМА

»Када пјеваху заједно звијезде јутарње и сви синови Божји кликоваху« (Јов 38,7).

Двадесет и друго поглавље 2. Самуилове садржи песму коју је Давид написао да прослави Бога (прегледај песму, забележи њене кључне елементе и како су они повезани с богослужењем). Главна мисао овде, али и на многим другим местима у Библији, гласи да је реч о песми. Реч је о музици. У целом Писму налазимо музику као саставни део богослужења. У складу са уводним текстом, анђели су је певали као одговор на стварање света.

Шта нам Јован у Откривењу говори о неким догађањима у безгрешној небеској средини? Које се теме изражавају том приликом и шта из њих можемо да научимо о богослужењу? Откривење 4,9-11; 5,9-13; 7,10-12; 14,1-3.

Централна личност и тема песме, слављења и обожавања јесте Исус као Створитељ и Откупитељ. Ако анђели на Небу певају о томе, колико бисмо више ми као земаљска, грешна бића морали о томе да певамо на Земљи?

Нема никакве сумње да су песма, музика и слављење део нашег богослужбеног искуства. Као створења начињена по Божјем обличју, и ми, заједно са осталим интелигентним бићима, делимо љубав према музици. Тешко је замислити неку културу која се на неки начин не служи музиком. Љубав према музици је уткана у само ткиво људског постојања; Бог нас је сигурно саздао таквима.

Музика има снагу да нас дирне и покрене много снажније него други облици комуницирања. У свом најчистијем и најлепшем облику, музика као да нас уздиже до самог Господњег престола. Ко није осетио, бар некад у животу, силу којом нас музика приближава нашем Створитељу?

РАЗМИСЛИ: Какво је било твоје лично искуство са силом музике? Коју врсту музике слушаш и како она утиче на твој однос према Господу?

»ПЈЕВАЈТЕ ГОСПОДУ ПЈЕСМУ НОВУ!«

Нажалост, иако имамо приступ неким темама и речима божански надахнутих песама из далеке прошлости, немамо на располагању саму музику. И тако, служећи се даровима које смо добили од Бога (бар они који су их добили), ми пишемо своју властиту музику, иако не и наше речи. Међутим, као што добро знамо, то се не дешава у вакууму. Ми славио Бога у складу с културом у којој се налазимо, тако да наша култура утиче и на нас и на нашу музику. То може да буде добро, а може да буде и лоше. Мислим да је најтеже спознати разлику.

На који нам начин Библија даје упутства и смернице о врсти музике на нашим богослужењима? 1. Коринћанима 10,31; Филиплјанима 4,8; Колошанима 1,18.

Током година, питање музике и врсте музике на богослужењу јављало се и у нашој Цркви. У неким случајевима, химничкој музици је био приписиван посвећени статус; у другим, тешко је било одредити разлику између онога што се свирало у цркви и онога што се свирало као световна музика, јер, отворено говорећи, и није било разлике.

Важно је да нас богослужбена музика уздиже и да нам указује на оно што је најплеменитије и најбоље, а то је Господ. Она мора да утиче, не на ниже елементе нашег бића, већ на узвишеније и племенитије. Музика није морално неутрална; она нас може покренути на нека од најузвишенијих духовних искустава, или је непријатељ може употребити да нас унизи и обори, да нас наведе да се препустимо страстима и очајању или гневу. Треба само погледати неке од производа музичке индустрије и видети како је Сотона изопачио још један прекрасни Божји дар људском роду.

Музика на нашим богослужењима треба да уравни тежи духовне, интелектуалне и емоционалне елементе. Речи, у складу са самом мелодијом, треба да нас уздижу, да оплемене наше мисли, да нас наведу да чезнемо за Господом који је толико учинио за нас. Музика која нас може довести до подножја крста, која нам може помоћи да схватимо шта смо добили у Христу - то је врста музике која нам је потребна на нашем богослужењу.

И поново, разне културе имају разне укусе у музици, па се музика и музички инструменти разликују у разним деловима света. Оно што је оплемењујуће и охрабрујуће у једној култури, може изгледати чудно у другој. Било како било, веома је важно да тражимо Господње усмерење и да прихватимо одговарајућу музику за своје богослужење.

»Нека буде јасно и разговетно да ми, као створења, својим заслугама ништа не можемо да променимо у свом положају пред Богом или у даровима које нам Бог даје. Ако би вера и дела могли да купе дар спасења за било кога, онда би Створитељ био у обавези према створењима. И ево могућности да се лажно прихвати као истинито. Ако би било ко могао да заслужи спасење било чиме што би учинио, онда би био у истом положају као и католик који обавља покору због својих греха. Спасење би, онда, делимично било дуг који би се могао отплатити, нешто што се може зарадити. Ако човек не може, ниједним својим добрим делом, да заслужи спасење, онда се оно мора потпуно ослонити на благодат, коју човек прима као грешник зато што прима Исуса и верује у Њега. Оно је потпуно бесплатни дар. Оправдање вером је ван сваке расправе. И свака расправа се завршава чим се схвати да заслуге грешног човека које би стекао својим добрим делима никада не би могле да му приуште вечни живот.« (Ellen G. White, Faith and Works, pp. 19.20)

Музика »је једно од најделотворнијих средстава да се духовна истина утисне у срце. Како се често у души притиснутој и спремној да падне у очајање јави сећање на неку Божју реч, већ дуго заборављеном мелодијом из детињства – и искушење губи снагу, живот добија нови смисао и нову сврху, а храброст и радост преносе се и на друге душе....

Као део религијске службе, певање је исто толико богослужбени чин као и молитва. Заиста, многа песма је заиста молитва...

Када нас наш Откупитељ доведе до прага Бескраја, обасјаног славом Божјом, ми можемо чути теме слављења и захваљивања небеског хора око престола; и када звук анђеоске песме одјекне у нашим земаљским домовима, срца ће бити привучена небеским певачима. Небески разговор почиње на Земљи. Ми овде учимо кључне ноте небеског хвалоспева.« (Елен Г. Вајт, Васпитање, п. 168)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. На које начине на вашу културу и друштво утиче музика у вашој цркви, или сматрате да она нема никаквог утицаја?
2. Читајте текстове Духа пророштва у делу поуке за петак. Колико од тога сте и сами искусили слушањем оне врсте музике која је део богослужења у вашој цркви? На који начин ваша црква може да обезбеди да музика на богослужењу заиста буде охрабрујућа, оплемењујућа, да испуњава улогу која јој је намењена?

БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПСАЛМИМА

Текстови за проучавање: Псалам 20,3; Псалам 49; Псалам 54,6; Псалам 73; Псалам 78,1-8; 90,1.2; 100,1-5; 141,2.

Текст за памћење: »Како су мили станови твоји, Господе над силама! Гине душа моја желећи у дворе Господње; срце моје и тијело моје отима се к Богу живоме« (Псалам 84,1.2).

Јеврејска реч, преведена као »псалми« потиче од корена који значи »певати уз инструменталну пратњу«. Према томе, псалми су били песме, песме које су представљале неодвојиви део богослужења у Израиљу. Иако имамо речи (саме псалме), немамо мелодију. Како би узбудљиво морало бити да слушамо те песме на њиховом оригиналном језику, певане уз музику која их је првобитно пратила.

Сами псалми су богати и дубоки, они покривају широку лепену тема и емоција, баве се разним предметима, почевши од заједничке историје Израиља па све до најинтимнијег бола самог Псалмисте. У том смислу, они се обраћају нама, јер смо као Црква и ми део дугог историјског ланца који сеже од Израиља и протеже се све до наших појединачних проблема и патњи. Тешко да се неко од нас не би могао поистоветити са овом или оном темом израженом и псалмима. Отуда је исто тако важно да се поистоветимо и с надом која их прожима.

У току ове седмице проучаваћемо Псалме и неке теме у њима, како се оне баве богослужењем и шта значе за нас данас.

СЛАВИТЕ ГОСПОДА, КОЈИ НАС ЈЕ СТВОРИО!

Псалми хвале описују ко је Бог и зашто је достојан нашег обожавања. Они објављују Његову величину, и позивају вернике да излазе пред Њега с радосним слављењем и одавањем хвале.

Шта је заједничко псалмима хвале? Псалам 90,1.2; 95,1-6; 100,1-5.

Деветнаести Псалам је још једна песма хвале Богу Створитељу. Шта је његова најбитнија порука и зашто је она тако важна за нас данас, у време када многи мисле да постојимо као резултат деловања природних сила које су нас случајно обликовале?

Запазите како Псалмиста изненада прелази од расправе о Божјој слави откривеној на небесима на расправу о Његовој откривеној Речи. Овај нагли прелаз је намеран. Читај текстове у Јован 1,1-3; Колошанима 1,16.17; Јеврејима 1,1-3. Коју велику истину Псалмиста наглашава?

Исти Бог који је својом речју довео свет у постојање дао је и моралне, физичке и друштвене законе који треба да управљају људским родом. Стари завет јасно именује Бога као Створитеља света и Даваоца писаног закона. Новозаветни писци виде Исуса Христа као Створитеља и Даваоца закона, али и као Реч која је постала тело, као Месију који је живео међу својим створењима да би им приказао Оца и да би умро као Заменик уместо људи. И управо зато, једини је достојан да Га обожавамо и да Му се поклонимо.

Према томе, у Псалмима можемо видети једно од темељних начела богослужења, исто начело које се запажа у поруци првог анђела (Откривење 14,7). Ми обожавамо Господа зато што је Он наш Створитељ, а тесно повезана с Његовом улогом Створитеља јесте и Његова улога Откупитеља (Откривење 14,6). Створитељ и Откупитељ - ако то нису разлози да Га слаavimo и обожавамо, који би онда били?

РАЗМИСЛИ: На који начин би могао да боље упознаш Господа преко Његових дела стварања?

СУЂЕЊЕ ИЗ ЊЕГОВОГ СВЕТИЛИШТА

Док су многи псалми били написани за јавно богослужење, други представљају молитве у време личних проблема и страдања. Ове јади-ковке обично садрже опис проблема, страдалникову молбу за помоћ, и његово изражавање сигурности и поверења у Бога.

На шта се Псалмиста жали у 73. псалму? Шта се то догодило што је довело до промене у његовом гледању на проблем? Коју поруку ми као хришћани можемо извући за себе, с обзиром на наше разумевање Христове службе у небеском Светилишту као и истина о Богу и плану спасења које та служба открива? Данило 7,9.10.13.14.25.26.

Суд у Псалмима, као и у целој Библији, представља двосекли мач: заслужено кажњавање злих и одбрана потлачених и смерних (Псалам 7,9.10; 9,7-12; 75,2; 94,1-3.20-22; 98,9). У Псалму 68,24 зли су описани како посматрају Бога док улази у Светилиште. Божји престо, који симболизује правду и милост, представљен је ковчегом завета у Светињи нас светињама. И тако Светилиште, место богослужења, постаје лука уточишта за унесрећене.

Овде видимо и тему о суду која налази свој одјек у поруци првог анђела: »Говорећи великијем гласом: бојте се Бога и подајте му славу, јер дође час суда његова...« (Откривење 14,7) Један од аспеката нашег Бога, нешто што Га чини достојним нашег обожавања, јесте чињеница да заиста можемо имати поверења у Њега да ће суд не само доћи већ и да ће бити праведан, потпуно различит од непотпуне и пристрасне правде и најбољих људских судова. Од смрти Авеља, чија је крв викала из земље (1. Мојсијева 4,10), све до данас и до последњег дана грешне људске историје, злочини, непоштење и неједнакост на овом свету заиста ће викати и тражити задовољење. Радосна вест је да се заиста можемо поуздати да ће Бог, у своје време и на свој начин, све довести у ред, ма како нама било тешко да то видимо и разумемо (1. Коринћанима 4,5).

РАЗМИСЛИ: Да ли си већ доживео неправду? Да ли си био жртва неправде? На који начин би могао научити да се ослониш на Господа, да се ослониш на Његова обећања о коначној и истинитој праведности, која толико недостаје данашњем свету?

»КАО ЗВЈЕРИ КОЈЕ ПРОПАДАЈУ«

Као што смо видели претходног дана, и као што и сами добро знамо, на овом свету има тако много непоштења и неправде! Релативно мали проценат људи живи у благостању, на супрот огромном мноштву које се бори да некако састави крај с крајем. Провалија између богатих и сиромашних се стално повећава; а што је још горе, богати бивају све богатији искоришћавајући сиромашне. У целој Библији Бог је позивао и опомињао против искоришћавања и неправде. Они који су криви за те грехе, који се не покају и не обрате Богу, имаће за шта да одговарају на дан суда.

Како Псалом 49 повезује све о чему смо јуче разговарали? Која је основна порука тога Псалма? Где у њему налазимо поруку јеванђеља? Коју коначну и завршну наду нуди тај Псалом?

Веома је лако бити заробљен оним што је на овом свету, посебно ако поседујете много ствари овога света као богаташи. Ипак, као што каже овај Псалом, и као што бисмо до сада сви морали да знамо, ствари овога света су тако пролазне, тако временски ограничене, тако се лако губе. Преко ноћи, све за шта сте радили, све око чега сте се борили да стекнете, све што вам је било важно, може вам бити одузето, изгубљено, уништено. Ми сви живимо на ивици провалије, бар у овом животу. На срећу, као што показује овај Псалом, и као што потврђује и остатак Библије, овај живот није све.

Прочитајте још једном Псалом 49,7-9. Узимајући у обзир неопредмисли контекст, шта Псалмиста жели да нам каже? На који начин показује да сви ми, богати и сиромашни, у крајњој линији зависимо од Христа за спасење?

РАЗМИСЛИ: Да ли си икада био љубоморан на оне који имају више од тебе? Ако је тако, зашто је тако важно да та осећања предамо Господу? Како се та осећања уплићу у твој духовни живот, у твој однос са Богом и у твоју веру? Како нам усредсређивање на Христа, на крст, на спасење може помоћи да се ослободимо тираније љубоморе и зависти?

БОГОСЛУЖЕЊЕ И СВЕТИЛИШТЕ

»Нека изађе молитва моја као кад пред лице твоје, дизање руку мојих као принос вечерњи« (Псалам 141,2). Који је сликовит језик овде употребљен? На шта указује овај стих?

Целокупна старозаветна служба у Светилишту усредсређивала се око замисли о жртвама. Колико год да је непријатељ наших душа изопачио ту замисао, чак до те мере да су људи приносили на жртву своју децу како би умилостивили неког свог гневног бога или богове, систем приношења жртва био је замишљен да укаже на смрт Исуса Христа као жртве за цели људски род. Требало је да укаже на узалудност свих наших дела да спасемо сами себе; требало је да покаже да је цена греха живот невине жртве; требало је да покаже да Господ има план по којем сви грешници могу да добију опроштење, очишћење и да буду прихваћени пред Господом заслугом Његове благодати.

Није никакво чудо, према томе, да многи псалми, који су имали централно место у богослужењу Израиља, садрже слике и примере из службе у Светилишту. Види Псалам 20,3; 43,4; 51,19; 54,6; 118,27; 134,2; 141,2.

Размишљај о служби у Светилишту: жртвовању животиња, служби свештеника, намештају у порти, о Светињи и Светињи над светињама. Које посвећене истине можемо разумети на темељу овог земаљског и привременог система о деловању Исуса Христа у нашу корист? Зашто те истине треба да заузму централно место у нашем богослужењу Господу?

На који начин апостол Павле превезује текст из Псалма 40,6-8 са системом приношења жртва? Јеврејима 10,1-13

Апостол наглашава да ми преко Христа, а не преко смрти животиње, имамо спасење. Само преко Христа добијамо истинско опроштење греха. Целокупни земаљски систем је био само показатељ онога што ће Христос учинити за цело човечанство. Он је говорио својим слушаоцима, претежно јеврејским обраћеницима у хришћанство, да треба да скрену поглед с тог земаљског система и да се усредсреде на обожавање Исуса. Другим речима, иако је цела служба у Светилишту указивала на Исуса, да је потребно да се као верници окрену од симбола према стварности, а то је Исус и Његова служба за њих у небеском Светилишту после Његове помиритељске смрти.

РАЗМИСЛИ: Како можемо бити сигурни да нам богослужење и оно што се догађа на богослужењу није постало само себи циљ? Како се можемо осигурати да нам свака појединост на богослужењу указује на Исуса и на Његово дело у нашу корист?

ДА НЕ ЗАБОРАВИМО!

Три псалма од оних дужих, Псалми 78, 105 и 106 су велике химне које су се певале и изговарале да подсети Израиља на Божје вођство у прошлости.

Према псалмима и другим библијским текстовима, зашто Господ жели да се људи сећају своје историје? Псалам 78,1-8; 5. Мојсијева 6,6-9; 1. Коринћанима 10,11. Како можемо узети то исто начело и применити га на себе у нашем контексту и искуствима, која се ипак веома разликују од њихових?

Један од начина на које се Господ открива је историја. Ипак, сваки нараштај треба да искуси Бога изнова преко своје историје. Из тог разлога, не само музика већ и објављивање Божје Речи на богослужењу од животне је важности и за стару и за нову генерацију, да би имале пред очима Његово вођство у прошлости. Псалам 78 је опомена да историја не сме да се понови, али је истовремено и подсећање на Божја дела благодати према Његовом залуталом народу. »Нећемо затајити од дјецe њихове, нараштају позноме јављаћемо славу Господњу, силу његову и чудеса која је учинио« (Псалам 78,4). Псалам 105,2 нас позива да Му певамо псалме и да говоримо о Његовим чудесним делима.

Најдужа поема у Псалтиру, Псалам 119, садржи врло чести позив: »Научи ме наредбама својим«, указујући тако на важност Писма као темеља како бисмо се учили побожном животу и праведности. Павле понавља ту исту мисао када поучава свог младог сарадника Тимотија: »Све је Писмо од Бога дано и корисно за учење, за укоравање, за поправљање, за поучавање у правди« (2. Тимотију 3,16).

Павле задужује Тимотија да »проповиједа ријеч« (2. Тимотију 4,2). Занемарити проповедање Речи на богослужењу значи разводнити силу јеванђеља која треба да досегне срца, промени живот и обогати богослужбено искуство верника.

РАЗМИСЛИ: Колико често си имао искуство да је Господ учинио нешто величанствено и чудесно у твом животу, а да си ти врло брзо заборавио све што си доживео, па си показао страх и недостатак вере када се појавила нова криза? Било у заједничком богослужењу или у свом приватном богослужењу, како би могао да научиш да у свом сећању сачуваш Божја дела која је учинио у твом животу? **Зашто је то тако важно?**

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Читај поглавље под насловом »Стварање« у књизи *Стварање – патријарси и пророци* и поглавље под насловом »Поезија и песма« у књизи *Васпитање*.

»Књига псалама испуњава јединствену улогу у Библији... Псалми делују у Библији као пулс религије Израиља. У овој књизи молитава заветни народ је пронашао своје степенице према Небу. Оне досежу од највећих дубина људске агоније и патњи све до највеће радости разговора с Богом. Тугованке и узвици очајања смењују се са химнама захвалности и слављења... Ова жива размена између човека и Бога можда представља дубљи разлог зашто су сви они који су тражили Бога током векова, књигу Псалама прихватили као непроцењиво вредан драгуљ у јеврејској Библији.« Осим тога, псалми су »отварање Божјег срца... Они стоје као надахнути пример како Бог жели да сви ми одговоримо вером на аутентично откривење самога Бога и Његових дела у Мојсijевим књигама.« (Hans K. LaRondelle, *Deliverance in the Psalms*, pp. 3.4)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Иако треба да се поуздамо у праведност Божјег коначног суда на крају времена – ми се већ сада морамо ослањати на ту наду и обећање. Да ли то значи да немамо потребе да радимо на праведности и суду сада зато што знамо да ће их Бог прогласити на крају времена? Како да начинимо праву равнотежу између тражења праведности сада и сазнања да ће се она једнога дана на крају појавити?
2. Расправљајте о питању на крају поуке за среду које се односи на богослужење и облике богослужења у цркви. Како је могуће да музика, проповедање, литургија, и тако даље, постану сами себи циљ уместо средство да се укаже на Бога? Тако често се догађа да узимамо симболе уместо стварности коју представљају. Како да се заштитимо од те опасности у свом богослужењу?
3. На који начин се богослужења у цркви могу унапредити, тако да будемо сигурни да се Христос уздиже свим аспектима богослужења?
4. Који су ваши омиљени Псалми? Шта вам се допада у њима и шта вам они откривају о Богу?
5. Ако ваша црква не пева ниједан псалам на богослужењу, замолите неког музичара да компонује мелодију која ће се певати у цркви.

КОНФОРМИЗАМ*, КОМПРОМИС И КРИЗА У БОГОСЛУЖЕЊУ

Текстови за проучавање: 1. Мојсијева 6,5; 5. Мојсијева 12,8; 13,18; 1. Царевима 11,1-13; 18; Јеремија 17,5; Малахија 3,16 до 4,6.

Текст за памћење: »А савршенијех је тврда храна, који имају осјећања дугијем учењем обучена за разликовање добра и зла« (Јеврејима 5,14).

Године 1954. Вилијам Голдинг написао је своје дело »Господар мува«, измишљени извештај о групи енглеске деце која су се нашла на ненастањеном острву после авионске несреће. Голдинг се служи том причом као модерном параболом о наслеђеном злу у људским бићима. Прича је управо зато оставила снажан утисак што се послужио децом, за коју се претпоставља да су оличење невиности, да докаже своју идеју о томе колико су покварена, зла, саможива и насилна људска бића у свом срцу.

Хришћани би, наравно, могли да кажу: »Боље да си нам рекао нешто што не знамо.« Људско зло и грешност су део хришћанске вести. Библија је потпуно јасна у томе. Али, док је идеја о злу углавном прихваћена, одговори на друго питање се веома разликују: »Шта је зло?«

У току ове седмице, док будемо настављали да проучавамо питање богослужења, позабавићемо се извесном врстом зла које је имало разорне последице по Божји народ и по људски род као целину. Можемо видети шта је то зло донело старом Израиљу, али је много важније да себи поставимо питање колико смо и ми данас подложни том истом злу?

* прихватање туђег мишљења из себичних разлога или због недовољне храбрости; прилагођавање околини

ВИЂЕНО РАЗЛИЧИТИМ ОЧИМА

Прочитај следеће библијске текстове. Шта им је свима заједничко? Зашто је тако важно да то увек имамо на уму? 1. Мојсијева 6,5; Јеремија 17,5; Јован 2,25; Рим. 3,9-12. Шта је то у твојој култури што би те могло навести да заборавиш ове основне истине?

Цела Библија нам преноси упозорење: људско срце је преварно; људска бића су изопачена; не смемо да гледамо на друге; нико није отпоран на зло. Са изузетком, наравно, Исуса, који никада није згрешио, постоји само неколико морално неискварених личности описаних у Библији, којима она посвећује пажњу.

Човеку и није потребна Библија да би видео колико су људска бића покварена. Историја, новине, свакодневне новости, чак и наши домови, понекад и само наше срце, довољно нам показују колико је ниско морално стање људског рода. Заиста нас може ужаснути мисао: ако су савршена бића, какав је Луцифер првобитно био, могла изабрати зло у савршеној средини Неба, ако су и друга савршена бића, као што су то били Адам и Ева у савршеној средини Едема, могла изабрати зло, шта онда да кажемо о себи? Ми се рађамо с поквареном и грешном природом и носимо ту своју природу у поквареној и грешној средини. Није никакво чудо што нам зло долази тако лако, тако природно. Оно је усађено у наше гене.

Међутим, морамо да будемо пажљиви у свом разумевању шта је то »зло«. Понешто је тако очигледно зло, тако очигледно покварено да свако – било да је верник или не – мора да га оцени као зло. Међутим, зло може да буде много подмуклије. Оно што свет или наша култура или наше друштво могу сматрати добрим, нормалним, »једноставно онаквим какво нешто мора да буде«, може да буде управо оно што Библија осуђује као погрешно, грешно и зло.

Упореди текст у 5. Мојсијевој 12,8 са текстом у 5. Мојсијевој 13,18. Која је основна разлика између њих? Зашто је тако важно за нас да схватимо ту разлику?

РАЗМИСЛИ: Шта твоја култура и твоје друштво не осуђују као зло иако Библија јасно каже да је то зло? Колико су култура и друштво утицали на тебе и на твоју цркву у гледању на те појаве? Које појаве, јасно осуђене у Библији, Црква можда олако узима због утицаја друштва?

Политика је, бар се тако каже, уметност компромиса. Сама реч »уметност« је у овом случају веома важна, јер компромис може да буде веома префињена, изнијансирана одлука особа које су га начиниле. Дobar политичар је човек који успева да наведе своје саговорнике да попусте у некој тачки, да се нагоде у погледу ставова, а да често и не схвате да су то учинили. У овом контексту, према томе, нема никакве сумње да је Сотона без премца на овом подручју.

У целој Библији налазимо примере тога зла – зла компромиса. Није сваки компромис погрешан, свакако да није. У извесном смислу, и сам живот је нека врста компромиса. Компромис постаје израз људског зла и људске покварености тек онда када они који знају боље изневеравају истину коју им је Бог дао. На пример...

Мудри Соломун је донео немудру одлуку да се ожени с неколико стотина жена из других народа. Како се то догодило? Зашто је та одлука била тако лоша? Како је утицала на богослужење, веру и цели религијски систем у Израиљу? И што је још много важније, какве поуке ми можемо извући за себе из тог случаја? Зашто је компромис на подручју вере тако опасан? 1. Царевима 11,1-13.

Можда нам о целом овом случају највише говори текст: »А када остарје Соломун, жене занесоше срце његово за туђим боговима, и срце његово не би цијело према Господу Богу његову као што је било срце Давида, оца његова« (1. Царевима 11,4). Другим речима, то се није догодило преко ноћи. Верни, посвећени, побожни човек приказан у Библији није се изненада, без узрока окренуо од Господа. Уместо тога, промена се догађала мало- помало, током времена; мали компромис овде, мали тамо, и сваки корак га је одводио мало даље од места на којем је морао да буде, све док није чинио и оно чега би се Соломун у својим младим годинама сигурно ужасавао.

Погледајте шта су његови компромиси донели богослужењу у Израиљу! Имали су негативни утицај који ће потрајати много нараштаја.

РАЗМИСЛИ: Врло често слушате о људима који су напустили Цркву пре много година и потпуно прекинули сваку везу с њом. Када се такви људи врате после дуго времена, запањени су променама које виде на подручју теологије, мерила и богослужења. Иако то не мора да буде погрешно у сваком случају, може да буде лоше у неким случајевима. На који начин да установимо разлику?

ЛАЖНО БОГОСЛУЖЕЊЕ

У 1. Царевима пророк Ахија је приступио Јеровоаму, Соломуновом високом службенику, с поруком да ће постати цар над десет племена Израилевих (1. Царевима 11,26-31). Међутим, пророк је објаснио Јеровоаму да ће његов успех зависити од његове верности Божјим заповестима (1. Царевима 11,37.38).

На несрећу, Јеровоам је слушао само оно што је волео да чује и заборавао је услове под којима би могао да постигне успех. Био је и више него спреман да подигне устанак (1. Цар. 12,16-20), али је одмах предузео кораке да спречи своје поданике да одлазе у Јерусалим на богослужење.

Зашто се Јеровоам побојао да дозволи народу да одлази у Јерусалим на богослужење? Шта нам то говори о сили и утицају богослужења на људско срце? 1. Царевима 12,25-27.

Прегледај извештај о Јеровоамовом успостављању лажне религије која ће на крају одвојити Израиља од обожавања правога Бога у Јерусалиму (1. Царевима 12, 25-33). Запази како је то лажно богослужење подсећало на обожавање правога Бога, док се истовремено противило јасним Господњим одредбама:

1. Приносиле су се жртве и рукоположили нелевитски свештеници (1. Цар. 12,31-33).
2. Начињена два златна телета којима су служили (1. Цар. 12,28).
3. Ветиљ је проглашен за место богослужења (1. Цар. 12,29).
4. Уведен ривалски празник уместо Дана сеница (1. Цар. 12,32).
5. Градила су се светилишта на висинама (1. Цар. 12,31).

Лажни новац не може никада преварити уколико не личи на прави. Јеровоам је добро знао да његова лажна религија мора да садржи многе елементе богослужења на које је народ навикао, иако је узвикнуо показујући на златну телад: »Ево богова твојих, о Израиљу, који су те извели из земље Египатске!«

РАЗМИСЛИ: Врло је лако из данашње перспективе гледати у прошлост и чудити се: Како су могли пасти у тако отворени отпад? С друге стране, људи имају невероватну способност обманљивања самих себе (све је то део наше грешне и покварене природе) и ми се варамо ако мислимо да смо ми данас отпорнији на преваре од њих. Проучите себе, свој начин живота, свој облик богослужења. Шта ви то чините што се, у начелу, веома разликује од онога што се догађало онда? Колико сте спремни да прихватите промене, ако је потребно?

ИЛИЈА И ВАЛОВИ ПРОРОЦИ

Стање је на северу ишло од зла на горе, посебно када је реч о богослужењу под владавином Ахава и Језавеље. И то је била позадина (1. Царевима 17-19) на којој се одвија позната прича о сукобљавању Илије и Валових пророка. Управо овде се може видети куда их је одвео компромис са идолопоклонством.

У чему је била разлика између облика богослужења Илије и Валових пророка? Које поуке можемо извући из свега тога, поуке важне за нас данас и за цело питање богослужења? 1. Царевима 18.

То је морао бити заиста занимљив приказ: Валови пророци вичу, скачу, плачу (ко зна каква врста музике је пратила њихов ритуал), пророкују, чак и боду себе и проливају своју крв као део свог богослужења Валу. Свакако да су то били људи у заносу, пуни ревности и страсти за своју веру и свога бога, ревности и страсти који су сведочили о искрености њихових веровања.

И данас нас нека хришћанска богослужења понекад могу подсетити на нешто слично томе: много емоција, много трансa, много вике. Иако бисмо ми хтели да избегнемо богослужења која подсећају на погребe, не желимо ни богослужења која подсећају на Валове пророке на брду Кармилу. Неки изгледа мисле да што се више буке прави, што је музика гласнија, што се показује више емотивног узбуђења, то је и богослужење боље. Ипак, то није оно што би богослужење требало да буде.

Можда је једна од најважнијих поука из овог извештаја да се свако богослужење мора усредсредити на правога Господа, на Створитеља. Право богослужење треба да буде утемељено на Божјој Речи, да указује вернику на Господа и на Његово деловање у историји. Насупрот свој сложености богослужења Валових пророка, Илија је упутио само једну једноставну молитву: »Услиши ме, о Господе, услиши ме, да би овај народ познао да си ти Господ Бог« (1. Царевима 18,37). Ово није била представа. Радило се о обожавању правога Бога насупрот било којем лажном богу, без обзира на облик богослужења.

Наше богослужење треба увек да суочава вернике с питањем које је Илија поставио Израилцима: »Докле ћете храматити на обје стране? Ако је Господ Бог, идите за њим; ако ли је Вал, идите за њим« (1. Царевима 18,21). Наше богослужбено искуство треба да нас примора да погледамо своје срце и да видимо куда је усмерена наша истинска љубав и оданост: Господу или неком другом.

ИЛИЈИНА ПОРУКА

»Тада ћете се обратити и видјећете разлику између праведника и безбожника, између онога који служи Богу и онога који му не служи« (Малахија 3,18).

Целокупна драма Илијиног сукобљавања са 150 пророка на брду Кармилу усредсредила се на једно једино питање, бар што се тиче народа који се окупио да гледа шта се догађа: »Докле ћете храмати на обе стране? Ако је Господ Бог идите за њим; ако ли је Вал, идите за њим« (1. Царевима 18,21). Ма колико контекст био специфичан, он стварно поставља питање на које сваки појединац мора да одговори сам за себе: Да ли обожавамо и следимо правога Бога, или не? Ми можемо да се колебамо између два решења само кратко време, јер ћемо пре или касније стати на једну или на другу страну.

На крају времена, када се буде завршила велика борба, целокупно човечанство ће бити заувек подељено на две класе: на оне који служе Богу и на оне који Му не служе (Малахија 3,18). Баш као што је Исус тако отворено и јасно рекао: »Који није са мном, против мене је; и који са мном не сабира, просипа« (Лука 11,23). Може ли бити јасније?

Имајући на уму извештај о Илији на брду Кармилу, читај Малахија 3,16 до 4,6. Шта нам Господ говори преко тог пророка? Како разумемо ту Илијину поруку у контексту догађаја последњих дана и целог питања богослужења?

Као што је Јован Крститељ, о коме Исус говори као о Илији (Матеј 17,11-13), имао поруку о реформи, покајању и послушности, Малахија објашњава (Малахија 4,1.5) да ће Илија исто тако поново доћи непосредно пре краја греха и зла. Књига Откривења објављује последњем нараштају поруку опомене, позив на послушност и позив на обожавање Створитеља Бога. И као код Илије на Кармилу, људи ће на веома драматичан начин морати да начине последњи важан избор у свом животу, избор који носи заиста вечне последице. Добра вест је да чак и пре тих последњих догађаја ми можемо свакога дана доносити одлуке које ће нас припремити да станемо на Господњу страну када се завршна битка између добра и зла буде водила међу народима.

РАЗМИСЛИ: Сети се свих свакодневних одлука које си донео, чак и најмањих (види Лука 16,10). Судећи према тим одлукама, али и компромисима који су утицали на те одлуке, коју си од две стране бирао? Размисли о последицама својих одлука.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Историја пророка и царева* читај поглавља под насловом »Јеровоам«, »Народни отпад«, »Илија Тесвићанин«, »Глас строге опомене« и »Кармил«.

»Отпад који преовлађује данас веома је сличан отпаду који је био захватио Израил.« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 110 /ориг. 170/)

»Бог има на хиљаде (у овом времену) оних који нису савили своја колена пред Валом. ... За многе који су у незнању обожавали Вала, Божји Дух се и даље бори.« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева* стр. 110 /ориг. 171/)

А.В. Тозер, врло познати проповедник двадесетог столећа (умро 1963. године), често је проповедао против обожавања »бога забаве«, говорећи да цркве, колико год да се труде, не могу да се такмиче са световним замислима о забави. Само ће Исусов крст, говорио је Тозер, а не забаве, задобијати душе за Христа.

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. У разреду размотрите питање у делу поуке за недељу. Колико су гледишта друштва у којем живите утицала на погледе Цркве на савремена морална питања?
2. Описи Валовог богослужења показују да је оно било веома забавно и занимљиво, што објашњава зашто је било тако омиљено. Како да обновимо осећања страхопоштовања и побожности пред Богом на нашим богослужењима, уместо да охрабрујемо очекивања да све буде занимљиво и забавно?
3. Колико се наша Црква променила у току последњих двадесет година? По вашем мишљењу, на који начин се променила набоље, а на који начин нагоре? Ако време буде потрајало, како ће, по вашем мишљењу, изгледати наша Црква за двадесет година? Покушајте да замислите како ће изгледати богослужење у вашој месној цркви.
4. Мисли о томе како је израиљски народ отишао у отпад. И опет, ништа се од тога није догодило преконоћ. Сотона је врло стрпљив. Како да заштитимо себе као појединце, и Цркву као целину, од лаганог, али сигурног корачања истим путем којим је прошао Израил?

»НЕ УЗДАЈТЕ СЕ У ПРЕВАРНЕ РЕЧИ«: ПРОРОЦИ И БОГОСЛУЖЕЊЕ

Текстови за проучавање: Исаија 1,11-15; 6,1-8; 44; 58,1-10; Јеремија 7,1-10; Михеј 6,1-8.

Текст за памћење: »И ко је као ја? Нека то објави! Нека објави и нека разложи преда мном шта се догодило откако утврдих свој стари народ, и шта ће још доћи, да, нека прорекне шта ће доћи« (Исаија 44,7. НИВ).

Руски писац Иван Тургенев у својој књизи »Очеви и деца« ставља у уста једне од својих личности следеће речи: »Живот свакога од нас виси на нити, провалија се може отворити испод нас свакога часа, а ипак ми скрећемо са свог пута да кувамо себи све врсте невоља и да реметимо свој живот.«

Наравно, Господ нам нуди бољи живот. Он нам нуди могућност да пођемо за Њим, да Га волимо, да Га обожавамо, и да тако уштедимо себи многе проблеме које бисмо иначе проузроковали сами себи.

Ипак, само говорити да следимо Господа не значи живети хришћанским животом. Ове седмице, ми ћемо проучити шта су неки пророци говорили о онима који су мислили да је њихово обожавање правога Бога, у правом Храму и у прави дан одмора све што се тражи, без обзира како живе осталим данима у седмици. И као што су пророци показали, то је самозаваравање, најбољи начин да »скувамо себи све врсте невоља«.

ХИЉАДА ОВНОВА?

За разлику од свих других религија, библијска религија – оба завета – учи да се спасење стиче само благодаћу. Ништа од онога што чинимо не може нас учинити довољно добрим да би нас Бог прихватио. Наша добра дела, ма колико била добронамерна, ма колико надахнута Светим Духом, никада неће премостити провалију коју је грех начинио између Бога и људског рода. Када би нас добра дела могла спасти, када би добра дела могла донети помирење за грех, када би добра дела могла да плате наш дуг пред Богом, када би добра дела могла да поново сједине грешно човечанство са Створитељем, онда Исус никада не би морао да умре за нас, а план спасења би био нешто радикално друкчији него што је сада.

И зато стоји: једино Исусова смрт приписана нама вером, једино Христова праведност, коју је уткао у свој живот на Земљи и коју дарује свима који Га заиста примају, може да спасе грешника. Грех је тако лош, тако супротан основним начелима Божје владавине, која је утемељена на љубави и слободној вољи, да ништа мање од Христове смрти није могло да реши проблем проузрокован грехом.

Иако је све тако, Библија је врло јасна да је све што говоримо, све што чинимо, и све што мислимо веома важно пред Богом, јер наше мисли и наши поступци откривају стварност нашег искуства с Богом.

Имајући на уму све што је управо речено, читај текст у Књизи пророка Михеја 6,1-8. Шта пророк овде наглашава, посебно у вези с питањем приношења жртава (део богослужења у Израилу), које су симбол плана спасења? Како се ове речи могу применити на нас данас? Види и 5. Мојсијева 10,12.13.

Они који за себе тврде да су Божја деца, али који пропуштају да покажу праведност и милост према својим ближњима, показују сотонски дух без обзира колико се побожно држе форми богослужења. С друге стране, они који ходи понизно пред својим Богом неће занемарити начела праведности и милости, али неће одбацити ни одговарајуће форме богослужења. Бог тражи истинске вернике који су спремни да покажу своју љубав према Њему својом послушношћу, која проистиче из искреног и понизног срца. Шта вреде све праве молитве, сви прави облици богослужења и сва права теологија, ако је човек непристојан, нељубазан, дрзак, неправедан и немилосрдан према ближњима?

РАЗМИСЛИ: Шта је по твоје мишљењу важније: правилна теологија или правилно поступање? Да ли је твоја теологија у реду, иако се бедно понашаш према другима? За коју наду се можеш ухватити, ако си себе пронашао у претходно наведеним текстовима?

Док су Осија, Амос и Михеј опомињали Израиља на непосредну опасност која му прети, Јуда је изгледа напредовао под владавином неколицине добрих владара. Цар Осија, познат и као Азарија, био је познат и поштован у народима због своје мудре владавине и постигнућа (Види 2. Дневника 26,1-15). Али, као што се често догађа, његов успех постао је његова пропаст. Понизност је била замењена охолостију, а оданост дрскошћу (види 2. Дневника 26,16-21).

И народ у Јуди као да је напредовао у духовном погледу. Службе у Храму су биле добро посећене, религијска ревност је била на висини. Ипак, многа зла која су мучила народ Израиља уништавала су и Јудино царство. Управо у то време Господ је позвао Исаију на обави посебно дело.

Исаија је у виђењу угледао славу Господа на престолу. Зашто је реаговао на тако буран начин? Која се важна теолошка истина открива у свему томе? Исаија 6,1-8.

Покушајте да замислите Исаијину бурну реакцију на ово небеско откривење Божје славе. Изненада, он види своје грехе и грехе свога народа као супротност бескрајној чистоти и величанственој светости свемогућег Бога. Није никакво чудо да је реаговао на такав начин. Тешко је и замислити да би неко реаговао другачије.

Овде се пред нама показује кључна и основна истина о стању људског рода, посебно када се упореди са Божјом светошћу и славом. Овде се срећемо с покајничким држањем, са спремношћу на признање властите грешности, властите потребе за благодаћу.

Размисли за тренутак како би морала да изгледају наша богослужења да би код верника пробудила свест да се налазе у присутности светога Бога, да, осим тога, постану свесни своје грешности и потребе за Његовом спасоносном благодаћу и силом која их чисти. Замисли када би певање, литургија, молитва и проповедање заједнички тако деловали да нас наведу на веру, на покајање, на очишћење и на спремност да узвикнемо: »Ево мене, пошљи мене!« Тако би богослужење требало да изгледа.

РАЗМИСЛИ: Замислите себе да стојите у физичкој присутности Исуса Христа. Наиме, да Он стоји пред вама у телу. Како бисте реаговали? Шта бисте казали? Или учинили? Шта да кажемо о Његовом обећању које је записано у Јеванђељу по Матеју 28,20? Шта нам то обећање данас практично значи?

НЕМА ВИШЕ УЗАЛУДНИХ ЖРТАВА

Човеку је лако да заборави да је тако велики део списа Старога завета, а посебно списа пророка, дат као упозорење и опомена Бојјем заветном народу, онима који су представљали Његову »праву Цркву«. Већина тих људи је тврдила да следи правога Бога, имала је основно познавање библијских истина (у најмању руку много веће од својих незнабожачких суседа), знала је шта треба да каже и да чини на богослужењу. Ипак, постало је врло јасно свима који су читали списе пророка, да све то ни издалека није било довољно.

Како да разумемо то што се Господ у виђењу пророка Исаије одриче жртава и приноса, па чак и богослужења у Храму, иако је сам установио те ритуале? Исаија 1,11-15.

Одговор се налази у неколико следећих стихова (Исаија 1,16-18), и на много начина је сличан ономе који налазимо у делу поуке за недељу. Нема сумње, Црква је за грешнике, и ако бисмо морали да чекамо да будемо савршени пре него што бисмо могли да обожавамо Господа, онда Га нико и не би славио.

Шта Господ, преко пророка Исаије, каже о посту који не доноси резултате? Како треба да се пости? Шта можемо извући за себе из тих речи, без обзира да ли постимо или не постимо? Исаија 58,1-10.

Пост је облик самоодрицања о којем Исус може много да каже. Међутим, неки облици поста нису ништа више него само празна форма. То је симптом лицемерства које захтева предности послушности иако одбацује њене одговорности. Самоодрицање, покренуто љубављу према Богу, ставља се у службу оних којима је потребна помоћ. То је врста поста (самоодрицања) који слави Бога, то је врста живота који наводи на ону врсту богослужења коју Бог не одбацује, богослужења које показује грешнику да зато што је сам прималац благодати и незаслужене љубави, и он треба да даје благодат и незаслужену љубав другима. То је врста самоодрицања која открива истинску веру (Лука 9,23), врста самоодрицања која представља срж свега што значи бити Христов следбеник.

КОРИСНО НИ ЗА ШТА?

Јужноафрички писац Лоренс ван дер Пост писао је једном о нечему што је назвао »теретом бесмислености«, о осећању које неки људи имају, када је све казано и учињено, и када се питају да ли је њихов живот уопште нешто значео. Пре или касније, биће мртви, и сви који их познају биће мртви, и неће дуго потрајати па ће се заувек изгубити и свако сећање на њих. По таквом сценарију, шта вреди њихов живот, колико вреде они сами? Како често, и како лако, стичемо утисак да тако велики део онога што чинимо нема стварног значења, нема никакве стварне и трајне вредности.

Имајући ове мисли на уму, читајте 44. поглавље Књиге пророка Исаије. Напишите затим срж тих стихова, посебно како се они односе на питање богослужења и на то шта људи обожавају.

Иако се велики део онога што је Исаија писао односи на његово време, културу и народ, погледај колико се начела која износи лако примењују на наше време и наше околности. Наш Господ - само Он је наш Створитељ, само Он је наш Откупитељ, само Он може да нас спасе, па је само Он достојан нашег слављења и обожавања. Исаија се руга онима који својим рукама праве своје идоле, богове које су сами себи начинили, а онда им се клањају и служе – стварима које заиста нису корисне ни за шта!

А ипак, колико год нам то лудо и бесмислено изгледало, зар нисмо и ми у опасности да чинимо нешто слично када посвећујемо себе, свој живот, своје време, своју снагу нечему што на дуге стазе заиста није корисно ни за шта, што не може да одговори на најдубље потребе наше душе, и што нас сигурно неће избавити од гроба на крају времена? Како је битно да стражимо и да се молимо, да, као што каже Павле, испитујемо себе да видимо јесмо ли у вери (2. Коринћанима 13,5). Суботно богослужење, ако се правилно обавља, може на посебан начин да нас подсети зашто треба да славимо и обожавамо једино Господа. Богослужење треба да буде време које нас посебно подсећа на оно што је важно у животу, оно што заиста вреди, за разлику од онога што је пролазно, чак и некорисно за било шта.

РАЗМИСЛИ: Сви смо свесни опасности која прети од прављења идола од новца, моћи, престижа, и тако даље. Шта да кажемо о опасности која прети од прављења идола од Цркве, пастора, наших служби, чак и наше верности или начина живота или побожности? Размисли о томе и разговарај о томе у разреду.

»ЦРКВА ГОСПОДЊА, ЦРКВА ГОСПОДЊА ОВО ЈЕ«

Јужно, Јудино царство имало је своје успоне и падове, времена реформи и времена крајњег отпада. А ипак је често, чак и у временима најтежег духовног опадања, остајао неки привид побожности и богослужења, свакако неприхватљив за Господа. Како пажљиви морамо бити да не паднемо у исту замку.

Како и пророк Јеремија понавља исту тему о којој проучавамо целе седмице? Како можемо узети начела која он износи и применити их данас, у нашем контексту? Јеремија 7,1-10.

Обрати посебну пажњу на текст у Јеремији 7,4. У извесном смислу, говорници су имали право. То је заиста био Божји Храм, место где је требало да борави Божје име, место где се примењивао систем приношења жртава – систем који је сам Бог успоставио, место где су проповедане велике истине о жртви, спасењу, очишћењу и суду. Уосталом, Израил је заиста заветни народ. Његов Бог је прави Бог, и тај народ има, у целини, више светлости и више истине од својих незнабожачких суседа. Ништа од тога се није могло негирати, а ипак, Господ није био задовољан ни народом ни његовим богослужењем. Сам Бог је речи »Црква Господња, црква Господња, црква Господња ово је« назвао »лажним речима«. Биле су лажне не зато што то није била Божја црква, већ зато што је народ веровао да једноставним доласком у Божји храм и обављањем богослужења обезбеђује себи сигурност, да је спасен, да чини све што се од њега захтева.

РАЗМИСЛИ: Са свим виделом које смо добили, на који начин и ми можемо да се нађемо у опасности да учинимо исту грешку коју је учинио народ у време Јеремије? Размисли о могућим паралелама између нас и њих и о томе да ћемо, уколико не будемо пажљиви, пасти у исту замку. У које смо »лажљиве речи« и ми у опасности да поверујемо, речи које изгледају истините, а које нас ипак могу навести да начинимо исту грешку?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Из књиге *Историја пророка и царева* читајте поглавља под насловом »Позивање Исаије«, »Језекија«, »Избављење од Асирије«, »Маназија и Јосија« и »Јеремија«.

»У дане пророка Исаије духовно разумевање људи било је помрачено погрешним схватањем Бога....

»Израиљци нису имали никаквог изговора што су изгубили из вида прави карактер свога Господа. Бог им се често откривао као 'милостив и благ, стрпљив и богат добротом и истином' (Псалом 86,15)« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева* стр. 201 /ориг. 311,312/)

»У виђењу које му је било показано у предворју Храма, добио је Исаија јасан увид у карактер Бога Израилева. 'Високи и узвишени, Онај који постоји од вјечности, којему је име Свети' појавио се пред њиме с великим достојанством; али је пророк ипак добио прилику да разуме сажалјиву природу свога Господа...« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 203 /ориг. 314)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. У разреду размотрите свој одговор на завршно питање у делу поуке за среду. Од којих иначе добрих ствари можемо начинити себи идола? Како знамо када нам је нешто постало идол?
2. Позабави се опширније питањима у делу поуке за четвртак. Прегледај шта су људи све чинили иако су цело време долазили у »Господњи храм« и одржавали богослужења (Јеремија 7,4), а понашали се потпуно супротно ономе што говори Божја Реч. Како можемо научити да се заштитимо да не паднемо у исту замку? Зашто једноставна послушност Божјој откривеној вољи има тако важну улогу да нас заштити од преваре?
3. Размисли о богослужењима у својој месној цркви. Да ли одлазиш са богослужења са осећањем страхопоштовања према Божјем величанству које се тако разликује од наше грешности и потребе за благодаћу? Ако није тако, шта се може учинити да бисмо помогли цркви као целини да бар у некој мери искуси оно што је искусио пророк Исаија? Зашто је то тако важно?
4. Колико си се пута у свом животу бавио нечим што »ничему не користи«? Колико времена проводиш у губљењу времена, чинећи оно што је само по себи бескорисно, ташто, у ствари што »ничему не користи«? Како да научиш да боље искористиш ограничено време које сви ми добијамо у овом животу?

БОГОСЛУЖЕЊЕ: ОД ИЗГНАНСТВА ДО ОБНОВЕ

Текстови за проучавање: Немија 1; Јеремија 29,10-14; Језекиљ 8; Данило 3; Агеј 1; Захарија 1,1-6.

Текст за памћење: »Сијете много, а увозите мало; једете, а не бивате сити; пијете, а не напијате се; одијевате се, а један не може да се згрије; и који заслужује новце, меће их у продрт тоболац« (Агеј 1,6).

Врло је тешко из наше данашње перспективе – налазимо се више од хиљаду и девет стотина година од коначног разорења Храма у Јерусалиму – да разумемо колико је значајан био Храм у јеврејском националном и верском животу. Било је то средиште богослужења, центар њиховог етничког и религијског идентитета. Било је то место за које је Господ рекао да ће боравити у њему и владати усред Израиља. Било је то место где су следбеници небеског Бога налазили очишћење, опроштење, благодат и помирење.

Пошто је то био заиста Господњи дом, многи људи нису могли да верују у пророчка упозорења да ће га Вавилонци разорити. Како би Господ могао дозволити да Његов свети дом буде разорен? Ми само можемо нагађати какав је то био ударац када су га Вавилонци спалили, као што је пророк навестио. А ипак, усред свег тог пустошења, Господ је обећао да ће народ бити враћен у своју земљу, Храм поново сазидан, Израиљ добити још једну прилику да обави задатак који је добио од Господа.

У току ове седмице проучаваћемо богослужење у току изгнанства и обећане обнове.

»СИНЕ ЧОВЈЕЧЈИ, ВИДИШ ЛИ?«

Отпад се не догађа преко ноћи; здрави верници не одлазе у отпад за један дан, за једну седмицу, чак ни за једну годину. Процес је много спорији: мала промена овде, мала промена тамо, мали компромис овде, мало мање строгости да би се одржао корак с временом, да бисмо се боље уклопили у трендове друштва или културе. Мало-помало, корак по корак, и убрзо цели народ чини оно што би га ужаснуло само једну или две генерације пре тога. Таква је била историја старог Израиља и Јуде, таква је била и историја хришћанства. Таква ће бити и будућност сваке Цркве, укључујући и нашу, која не чува пажљиво и љубоморно свете истине и обичаје које је добила од Господа.

Шта је пророк Језекиљ видео у виђењу које га је одвело у Божји Храм? Како се могло догодити да се управо на том месту догађа тако очигледан отпад од Бога? Како је народ, а посебно његове духовне старешине, могао толико пасти? Које поуке можемо извући за себе из тог описа? Језекиљ 8.

Тајни греси, у које су упали свештеници и старешине, били су одвратни и одбојни ритуали својствени њиховој култури. Они који су морали да предводе Божји народ у истинском богослужењу, прилагодили су своје богослужење поквареним обичајима свога времена и околине, уносећи тако безакоња околних култура у Божје светилиште. Како иронично звучи да је тек долазак вавилонских освајача прекинуо ово обесвећење Храма, тако што га је разорио до темеља.

Коју су врсту логике и мудровања те старешине користиле да би оправдале своје понашање? Шта их је навело на тако погрешне закључке? Језекиљ 8,12.

Ови људи су се толико удаљили од Господа да су поверовали да их Он не види или да Му је свеједно шта чине. Господ, који је увек изнова показивао своје старање, своју близину, своју жељу да Му народ буде послушан, сада је био оптужен да је заборавио земљу. Како пажљиви морамо бити, јер грех може да отврдне наше срце, да не почнемо да мудрујемо и оправдавамо своје неприхватљиве обичаје!

Као што смо наглашавали у току целог тромесечја, завршна проба у последње дане догађаће се на подручју богослужења (Откривење 14,1-12). Цело човечанство ће се поделити у две групе: на оне који обожавају Створитеља, Онога који је створио небо и земљу, и на оне који обожавају звер и њену икону. Иако се овај део пророчке слике још није остварио, може се казати да се свет заиста већ поделио у две групе: оне који су верни Господу и оне који то нису. Нема средњег решења: ми смо или на једној или на другој страни.

Ако ово имамо на уму, онда нам и извештај о тројници младића у Књизи пророка Данила изгледа ближи. То нам више није само драматична прича о натприродном избављењу тих верних следбеника правог Бога. Уместо тога, она постаје симбол пробе која ће доћи на цели свет непосредно пре Христовог другог доласка.

Упореди обожавање лика у Данилу 3 са обожавањем лика у Откривењу 14. Шта можемо научити из тих извештаја, што ће нам помоћи да боље разумемо проблематику жига звери?

Друга заповест, која забрањује идолопоклонство (2. Мојсијева 20,4-6), овде је доведена у питање; четврта заповест, заповест о Суботи (2. Мојсијева 20,8-11), постаће спољашњи узрок сукоба у последње дане. Веома је занимљиво да су управо те две заповести промењене под утицајем силе звери (Данило 7,25). Обе те заповести су уско повезане с богослужењем; друга забрањује обожавање идола, док четврта показује зашто идоли не заслужују да им се клањамо: Господ природе, а не сама природа, створио нас је и откупио (5. Мојсијева 5,12-15).

У оба случаја, постоји земаљска политичко-религијска сила која жели да присвоји богослужење које припада само Господу. У оба случаја, та сила је спремна да прибегне сили да би добила обожавање.

РАЗМИСЛИ: Шта значи нешто обожавати? Да ли је у сваком случају погрешно обожавати и нешто друго осим Господа? Ако није, зашто није? Постоји ли нешто што смемо да обожавамо без греха, без кршења Божјег закона? Ако не постоји, како можемо бити сигурни да заиста не обожавамо никога и ништа осим Створитеља?

»ИСПИТАЈ СВОЈЕ ПУТЕВЕ!«

Шта нам пророк Јеремија открива о Божјем карактеру? Какву наду можемо стећи на темељу тих речи? Јеремија 29,10-14.

После седамдесет година, као што је проречено, Господ је почео да враћа изганике у Обећану земљу. Требало је да Израил добије још једну прилику да испуни своју, у пророчанству најављену, улогу.

Наравно, средиште те улоге било је светилиште, Храм, место које је објављивало целокупни план спасења путем својих симбола и слика. Ту је била симболички представљена и улога Месије, преко кога ће цели свет добити спасење (Јован 3,16; 2. Коринћанима 5,19; Јеврејима 8,1.2).

Међутим, рад на обнављању Светилишта није ишао тако лако ни брзо као што би требало. Силе, унутрашње и спољашње, спречавале су га, тако да је рад био одложен. То није било оно што је Господ желео, те је преко пророка Агеја изразио своје незадовољство.

Како је Господ преко пророка Агеја упозорио народ и старешине на њихову дужност? Шта је скренуло њихову пажњу са Господњег дела? Зашто се то тако лако догађа? Агеј 1.

Како је лако дозволити световним пословима, световним жељама, чак и световним интересима да стану на пут нашим духовним одговорностима. Господ им је ставио до знања да никада неће имати правог задовољства изван оданости Богу и делу које им је Он поверио. Врло често и ми падамо у исту грешку, дозвољавамо световним интересима да нас до те мере обузму да заборавимо оно што би требало да буде прво и најважније у нашем животу: наш однос према Богу. Можда и нама Господ говори, појединачно и свима заједно: »Испитајте своје путеве!«

РАЗМИСЛИ: Испитајте своје путеве! Шта ваши путеви, ваши поступци, оно што чините или не чините, говоре о вашем односу према Господу? На који начин можете постати криви за исте грехе које описује пророк Агеј у својој поруци народу?

»ОЦИ ВАШИ, ГДЈЕ СУ?«

Поновна изградња Храма трајала је око дванаест година. Јездра 5,1.2 говори о Захарији као о једном од пророка који су прискочили у помоћ. Његов нагласак, као и код Агеја, стављен је на славу која ће једнога дана почивати на Храму.

Ипак, као и пророчанства, и обећања су повезана са условима. Људи, који имају слободну вољу, треба да одлуче да буду послушни Господу, да чине оно што Он заповеда, не зато да би платили своје спасење, већ да би показали родове и благослове спасења.

Људска слободна воља је неизречена стварност у целој Библији. Људи имају могућност да изаберу коме ће служити и кога ће обожавати, а испуњење Божјих обећања повезано је са одлуком коју људи доносе. Библија је пуна прекрасних обећања свакоме који се искрено труди да служи Богу.

Коју тему износи пророк Захарија и како се та тема непрестано понавља у целој Библији? Како се стварност слободне воље и слободног избора одражава у његовим речима? Захарија 1,1-6.

Неке од најјешћих речи у целом овом тексту налазе се у петом стиху: »Оци ваши, гдје су?« Другим речима, научите се из погрешака оних који су живели пре вас; не чините што су они чинили; учите се од прошлости, учите се од онога што се догађало пре вас.

Овде се служба пастора са проповедаонице може показати као врло корисна. Овде он може, у улози пророка, да укаже народу на Господње вођство, на Његова обећања, и на услове повезане с тим обећањима. Проповедање Речи не сме да проузрокује теолошке сукобе или забуне: оно треба да буде христоцентрично, да указује на оно што је Господ учинио за нас, и шта жели да учини за нас, под условом да дођемо к Њему с вером и покајањем. То је у ствари оно што Захарија овде говори народу: покајте се, обратите се од својих злих путева, учите се од прошлости, ставите своју наду на Господа и на Господња обећања за будућност. На исти начин, данас, имајући откривење о томе шта је представљала служба у Светилишту (живот и смрт Исуса Христа и Његову првосвештеничку службу), ми треба да дођемо Господу и да Га обожавамо вером, покајањем и послушношћу. И поново, иако нас послушност не може спасти - она није средство спасења, већ начин да се покажу родоци и благодати спасења - нема ни спасења без послушности.

НЕМИЈИНА МОЛИТВА

Упркос свим обећањима о повратку, у Јерусалиму стање није било добро. Народ се суочавао са сталним препрекама, а многе од њих биле су последица њихове властите непослушности. Пророк Немија, док је обављао службу на двору персијског владара, примио је поруку о стању у Палестини и одговорио је постом, жаљењем и молитвом. Његова ревност и његово старање о народу јасно су описани у првом поглављу књиге која носи његово име.

Прочитај текст у првом поглављу Књиге о Немији, који садржи његову молитву као одговор на вести из Обећане земље, а онда одговори на следећа питања:

(1) Зашто је Немија који је, колико је нама познато, био веран човек, укључио себе у групу оних који су грешили против Господа? (Види Данило 9,5.6)

(2) Коју врсту молитве је Немија упутио Господу и зашто је управо та врста молитве тако важна? (Види 2. Мојсијева 32,31-34; Јаков 5,16)

(3) На који је начин условљеност пророчанства изражена у овој молитви?

(4) На којој основи Немија упућује своју молбу Господу у корист свога народа? Другим речима, зашто би Господ услишио његову молбу? (Види 1. Мојсијева 12,1-3; 2. Мојсијева 6,4.5)

РАЗМИСЛИ: Напиши речи неке своје заступничке молитве за Цркву и разговарај о њој у разреду, размењујући мисли са другима. Шта нам наши одговори кажу о начину на који запажамо разне духовне потребе Цркве? И што је још важније, како бисмо могли помоћи да се спроведу неопходне реформе у Цркви?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Духа пророштва *Историја пророка и царева* читај поглавља под насловом: »Повратак прогнаника«, Божји пророк им помаже«, »Јездра, свештеник и књижевник«, »Духовно пробудење«, »Поучени закону Божјем« и »Реформа«.

»Време невоље које очекује Божји народ захтеваће веру која се неће поколебати. Његова деца морају да покажу да је Он једини објекат њиховог обожавања.« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 330 / ориг. 512/)

»Постоји стална опасност да ће они који себе сматрају хришћанима почети да мисле да уколико желе да утичу на световне људе морају да се у извесној мери усагласе са светом. Али, иако изгледа да такво понашање може да обезбеди велике предности, оно се увек завршава духовним губитком.« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 369 / ориг. 570/)

»Да би се дело реформе данас покренуло напред, потребни су људи, слични Јездри и Немији, који неће прикривати или оправдавати грех... нити ће покривати грех плаштем лажног милосрђа ... Они ће увек имати на уму да се у ономе који укорава грех непрестано мора показивати Христов дух.« (Елен Г. Вајт, *Историја пророка и царева*, стр. 437 / ориг. 675/)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Читајте у разреду заступничке молитве за Цркву које сте написали. Шта можемо научити из сваке од тих молитава? Шта сматрате највећом потребом Цркве нашег времена?
2. Које поуке можемо научити од наших црквених отаца? У ствари, којим важним духовним поукама нас може научити историја наше Цркве?
3. На које начине се ми као Црква, у својим напорима да досегнемо околне културе, налазимо у опасности да склапамо компромисе у погледу кључних истина? Зашто смо понекад толико заслепљени да и не примећујемо да се то догађа?
4. Иако увек постоји опасност да се упуштамо у компромисе у настојању да се приближимо људима, постоји и опасност да се ушанчимо иза својих веровања или обичаја којима је, можда, неопходна реформа. Како да одредимо шта је непроменљиво и недодирљиво, али и да увидимо чему је неопходно усавршавање или усклађивање с временом?

»ДУХОМ И ИСТИНОМ«

Текстови за проучавање: 5. Мојсијева 11,16; Лука 1,46-55; 4,5-8; 19,37-40; Јован 4,1-24.

Текст за памћење: »Али, иде вријеме и већ је настало када ће се прави богомољци молити оцу духом и истином, јер отац хоће таквијех богомољаца« (Јован 4,23).

Као што смо видели у току целог тромесечја, порука првог анђела је позив на објављивање »вечног јеванђеља«. У средишту тог јеванђеља је сам Исус, утеловљени Бог, Бог који је уз помоћ сила и средстава које ми нисмо у стању ни донекле да схватимо, дошао на овај свет као људско биће.

Размисли шта ово значи: Бог који је створио све што је било створено (Јован 1,1-3), постао је људско биће и као човек живео безгрешним животом, а онда принео себе на жртву за грехе целог човечанства. Када помислимо на пространство свемира, на милијарде галаксија, од којих је свака сачињена од милијарди звезда, и онда кажемо да верујемо да је Створитељ свега тога био Исус. Та мисао премашује способност људског ума; она је нешто тако несхватљиво да је једноставно не можемо разумети, зар не? Није никакво чудо да је Павле написао: »Јер је ријеч крстова лудост онима који гину; а нама је који се спасавамо сила Божја« (1. Коринћанима 1,18).

Суочени са таквом истином, није чудно што желимо да обожавамо таквога Бога. У току ове седмице истраживаћемо тему о богослужењу и слављењу онако како се открила у служби утеловљеног Христа, Створитеља који је на себе узео облик тела које је сам створио.

МАРИЈИНА ПЕСМА ХВАЛЕ И ОБОЖАВАЊА

Иако је Марија, Исусова мајка, била предмет интензивног религијског интересовања у току столећа, велики део података о њој је традиција која потиче из мноштва извора неутемељених у Библији.

Било како било, Марија је у процесу Исусовог доласка на свет одиграла кључну, веома значајну улогу: у њој се Спаситељ света зачео на чудесан начин. Гледајући уназад са свом извесношћу и светлошћу коју нам пружа Нови завет, можемо се само дивити том чудесном збивању. Иако нема сумње да је знала да је део невероватног догађања које ће имати важне последице по њен народ, млада Марија сигурно није имала пуни увид у све што ће се догодити и у чему ће све учествовати. Ипак, знала је довољно да се диви зачуђујућим околностима које ће потпуно променити цели њен живот.

Текст у Јеванђељу по Луки 1,46-55 често се назива Маријиним песмом. Какву је позадину имала та песма? Зашто ју је Марија певала? Који се елементи слављења и обожавања налазе у њој?

Ова песма хваљења и обожавања пуна је алузија и слика узетих из Старог завета, једине Библије коју је она познавала. Овде је видимо како одаје славу Богу и признаје Његово вођство, не само у свом животу већ и у животу свог народа. Њено позивање на Аврама представља позивање на завет који је Господ склопио са својим народом; она слави Бога због Његових обећања упућених Његовом народу и види у тим обећањима своју наду и наду свога народа.

И поново, колико год да није знала, знала је довољно да сагледа деловање Господње. И због тога је била захвална и пуна обожавања.

РАЗМИСЛИ: Колико »чудеснога« видиш у свом животу? Можда је оно заиста ту, али си ти толико тврд, толико затворен, толико окренут самоме себи да ниси у стању да га видиш?

БОГОСЛУЖЕЊЕ И СЛУЖБА

»И изведавши га ђаво на гору високу показа му сва царства овога свијета у тренућу ока, и рече му ђаво: теби ћу дати сву власт ову и славу њихову, јер је мени предана, и коме ја хоћу даћу је; ти, дакле, ако се поклониш преда мном, биће све твоје. И одговарајући Исус, рече му: иди од мене, сотоно, у писму стоји: поклањај се Господу Богу својему и њему јединоме служи« (Лука 4,5-8).

Замислите Исуса, после 40 пуних дана гладовања, умора, самоодрицања и лишавања, сада суоченог са отвореним и јасним искушењима Сотоне. Није тешко замислити како су прекрасна »царства овога свијета« у својој слави и сили морала изгледати Исусу у току овог искушења. Сотона је увек био мајстор да све на овоме свету прикаже тако привлачним, тако угодним да људи спремно падну заведени преваром.

Пажљиво прочитај горњи библијски навод, а посебно Исусов одговор. Шта је Исус хтео да каже када је повезао глаголе »поклањај се« и »служи«? На који начин су они повезани?

У целом Старом завету су идеје о обожавању лажних богова и о служењу лажним боговима уско повезане. »И да не би, подигавши очи своје к небу и видјевши сунце и мјесец и звијезде, сву војску небеску, преварио се и клањао им се и служио им; јер их Господ Бог твој даде свијем народима под цијелијем небом« (5. Мој. 4,19; види и 5. Мој. 11,16; Псалам 97,7; Данило 3,12). У основи, ми служимо ономе кога обожавамо; према томе, колико је важно да обожавамо једино Господа!

Према томе, овде видимо кључну мисао о обожавању, односно богослужењу. Тешко је и замислити некога ко обожава Господа у вери, у предању, у понизности, љубави и страху, како у исто време служи »другим« боговима, без обзира у ком се облику појављују. Богослужење, према томе, може да нам послужи као заштита од идолопоклонства. Што више обожавамо Господа, чак и у тренуцима свог личног богослужења, то смо боље заштићени од служења себи, греху и свим другим силама које захтевају нашу службу.

РАЗМИСЛИ: Позабави се више овом мишљу: Онај кога обожавамо, то је онај коме служимо. Како се ово начело показало у твом животу? У којој мери ти твоје богослужбено искуство помаже да останеш усредсређен једино на служење Господу?

ОБОЖАВАТИ ОНО ШТО НЕ ПОЗНАЈЕШ

Као што смо већ много пута видели, упркос свим замршеним и недокучивим облицима богослужења које је прописао Израилу, нису ти облици богослужења били Господу оно најважније. Форма, традиција и литургија, све су то била средства са одређеним циљем, а циљ је био да се верник преда и телом и умом свом Створитељу и Откупитељу. Међутим, много је лакше претворити своју религију у низ формула, традиција и спољних обреда него свакога дана умирати себи и понизно се вером предавати Господу. Ова чињеница свакако у великој мери објашњава зашто Библија троши толико времена на оне чије срце није право пред Богом, без обзира колико су »правилни« њихови облици богослужења.

То је био и проблем с којим се Исус суочавао док је у телу био на овој Земљи.

Које је важне чињенице о богослужењу Исус нагласио у разговору са женом Самарјанком? Зашто је њену пажњу скренуо са одређених места богослужења? Јован 4,1-24.

Говорећи о неким њеним најдубљим тајнама, Исус је привукао женину пажњу. Онда је искористио тај тренутак да јој укаже на нешто боље од онога што је она већ имала. Исус се послужио снажним изразом: »Жено, вјеруј ми« да би јој показао да право богослужење значи много више од спољних облика и места богослужења. »Ова гора« је била гора Гаризим, на којој су Самарјани саградили свој храм. Наравно, то је било оно што се и очекивало да један Јеврејин каже Самарјанину.

Међутим, Исус се није овде зауставио. Он је тиме обухватио чак и Јерусалим, место светог Храма који је Он сам изабрао. И тако је, већ у раном делу своје службе на Земљи, Исус указао на оно што је касније јасно изразио када је говорио о Храму: »Неће остати овдје ни камен на камену који се неће разметнути« (Матеј 24, 2). У свему томе, Исус се заправо трудио да овој жени удели »воде живе« (Јован 4,10), односно да јој укаже на самога себе. Он је желео да она схвати да је лични однос с њеним Створитељем и Откупитељем темељ богослужења, а не облици и традиције њене вере, која се разликовала од истинске религије Јевреја. Његово позивање на Јерусалим (Јован 4,21), међутим, показало је да говори о нечему што стоји иза система жртава и богослужења који је Он сам успоставио.

РАЗМИСЛИ: На који начин би сви аспекти твог богослужбеног искуства могли да ти помогну да продубиш свој однос с Богом?

ПРАВИ БОГОМОЉЦИ

»Али иде вријеме и већ је настало када ће се прави богомољци молити оцу духом и истином, јер отац хоће таковијех богомољаца« (Јован 4,23).

Пошто је повео жену Самарјанку далеко од одређених места богослужења, а онда јој скренуо пажњу на надмоћност јеврејске вере над вером Самарјана, Исус јој говори о »правим богомољцима«. У 21. стиху Исус је најавио да тек »иде вријеме« када верници неће долазити на та места, ни на Гаризим ни у Јерусалим, да се моле Богу, а ипак у 23. стиху наглашава да је већ време да сви прави богомољци обожавају Бога духом и истином. Другим речима, немој гледати на неку прошлу славу, ни на неки будући догађај. Уместо тога, сада је време да се Богу укаже поштовање које Он заслужује и да се преко тог богослужења искуси љубав, благодат и спасење које Он нуди.

Исус је рекао да ће се сви »прави богомољци« молити Богу духом и истином. Шта представљају та два елемента? Како да их применимо на наше данашње богослужбено искуство? Види и Марко 7,6-9.

Исус је овде позивао на уравнотежен облик богослужења: на богослужење које долази из срца, које се дубоко и искрено проживљава, које долази из љубави и страхопоштовања према Богу. Није ништа лоше ако се на богослужењу покажу емоције; уосталом, наша религија нас позива да волимо Бога (1. Јованова 5,2; Марко 12,30), а како би се љубав могла одвојити од емоција?

У исто време, Бог позива своје »праве богомољце« да Га обожавају »у истини«. Бог је открио своју вољу, своју истину, свој закон – све што смо позвани да верујемо и да слушамо. Прави богомољци ће волети Бога, и из љубави се трудити да Му служе, да Га слушају, да чине оно што је право. Ипак, како би могли знати шта је право ако не знају истину о вери, послушности, спасењу и тако даље? Идеја да веровање није важно, да је важан једино искрен дух, свакако је погрешно. То је само половина једначине. Правилна веровања нас не спасавају, али ће нам дати велико разумевање Божјег карактера и то ће допринети да Га још више волимо и да Му још искреније служимо.

РАЗМИСЛИ: Да ли је твоје богослужење више дух него истина, или више истина него дух? Како да научиш да обухватиш оба та аспекта у свом богослужењу и да их уравнотежиш?

СЛАВИТИ БОГА КРАЈ ЊЕГОВИХ НОГУ

У току дугих година историје хришћанства, Црква је била подељена око питања о Христовом божанству. Да ли је Он заиста вечни Бог, једно с Оцем од вечности? Или је био створен касније, као биће које је дошло у постојање Очевом стваралачком силом?

Иако је у првим данима наше Цркве, нека несагласност о том питању заиста постојала, Дух пророштва је преко Елен Г. Вајт јасно објавио пре много година какво је његово становиште – становиште које смо ми као Црква потпуно прихватили: »И Његово име ће бити Емануило ... Бог с нама! Светлост познања славе Божје видела се 'на лицу Исуса Христа. Од вечних времена Господ Исус Христос је био једно с Оцем; Он је био 'у обличју Божјему', у обличју Његове величине и величанства, 'одсјај Његове славе'. Требало је да покаже своју славу тиме што ће доћи на овај наш свет. На ову грехом помрачену Земљу Он је дошао да нам открије светлост Божје љубави – да буде 'Бог с нама', 'и Његово име ће бити Емануило'.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 7 /ориг. 19)

Читај наведене библијске текстове. Шта нам они говоре о божанској природи Исуса Христа? Матеј 2,11; 4,10; 9,18; 20,20; Марко 7,7; Лука 24,52; Јован 9,38.

Исус је био веома јасан у свом одговору Сотони (Матеј 4,10) да само Господ има право на обожавање. То нас води до важне тачке која је истакнута у поменутим текстовима: Христос никада није одбијао обожавање од стране људи. Нема ниједног примера у многобројним случајевима када су људи показивали да Га обожавају, када су Му се клањали, а да је Исус рекао: Немојте то чинити, указујте своје поштовање једино Оцу. У ствари, догађало се нешто сасвим супротно.

Шта је Исус одговорио фарисејима који су тражили од Њега да љутка оне који су га обожавали? Лука 19,37-40.

Овде се поново наглашава исти позив, упућиван у току целог тромесечја, да Исус треба да буде средиште свег нашег обожавања и да је то кључно питање у нашем богослужењу. Свака песма, свака молитва, свака проповед, све што чинимо, треба да на овај или онај начин коначно усмери наше мисли према Христу, утеловљеном Богу који је понудио себе као жртву за наше грехе. Богослужење које нас испуњава страхопоштовањем, љубављу, побожношћу пред нашим Господом, то је богослужење које је угодно пред Њим, које нас приближава Њему.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Духа пророштва *Чезња векова* прочитај поглавље под насловом »Бог с нама«.

»Људи не ступају у заједницу с Небом тако што ће потражити неку свету планину и посвећени храм. Религија не сме да буде ограничена на спољне форме и церемоније. Религија која долази од Бога једина је религија која ће нас водити Богу. Да бисмо правилно служили Богу, морамо бити рођени од божанског Духа. То ће нам очистити срце и обновити ум, дајући нам нову способност да упознамо и заволимо Бога. То ће нас испунити драговољношћу да послушамо све Његове захтеве. И то је право богослужење. То је род деловања Светога Духа.« (Елен Г. Вајт, *Чезња векова*, стр. 147 /ориг. 189/)

»Онај који је једнак Богу понашао се као слуга према својим ученицима... Онај пред ким је требало да се савије свако колено, Онај коме служе анђели славе и то сматрају за част, сагнуо се да опере ноге оних који су Га називали својим Господом.« (*Чезња векова*, стр. 562.563 /ориг. 649/)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Религијске старешине у Христово доба сматрале су да познају Писма, али су биле несвесне највећег чуда у историји, рођења Месије. У међувремену, мудраци са Истока дошли су да Га потраже на правом месту и у право време. Какво значење има ова прича за нас, данашње хришћане, и за нашу Цркву? Како да избегнемо грешке народа Христовог времена, док гледамо како се испуњавају пророчанства о последњим данима?
2. Разговарајте о Христовом божанству, зашто је оно тако важно за нашу веру и богослужење! Шта губимо ако на било који начин сматрамо да је Исус било шта друго осим у потпуности Бог?
3. Размислите још једном о Марији и какве су мисли пролазиле њеном главом у време тог невероватног низа догађаја! Мислите о томе како она није била у стању да схвати све што се дешава и како је нешто од тога морало бити изразито тешко за њу да прихвати (остати трудна као неударена девојка свакако је представљало тежак стрес, иако на њој није било никакве кривице). А ипак, усред свега тога, била је у стању да слави Господа и да Га обожава, да Му се клања, упркос многим питањима без одговора, многим тешким мислима, толиким непознаницама. Како бисмо могли научити да чинимо то исто: да обожавамо Бога и да Га хвалимо усред времена несигурности и непознаница? У ствари, зашто су таква времена најбоља од свих да се целим срцем ослонимо на Господа и да Га славимо?

БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПРВОЈ ЦРКВИ

Текстови за проучавање: Дела 1,1-11; 2,14-41; 17,15-34; 18,1-16; 1. Коринћанима 13.

Текст за памћење: »Ако језике човјечије и анђеоске говорим, а љубави немам, онда сам као звоно које звони, или прапорац који звечи« (1. Коринћанима 13,1).

Ускоро после Христовог одласка на Небо, прва Црква је почела да се шири и да расте. Испрва, њу су скоро искључиво сачињавали верници из јеврејства који су прихватили Исуса као Месију и укључили се у редове верника. Испрва, многи верници су заиста мислили да је јеванђеље намењено искључиво Јеврејима, што је показивало колико су још морали да уче.

Међутим, било би погрешно сматрати да је време прве Цркве било неко идилично време савршеног богослужења и слављења. Иако у сасвим другом контексту, и прва Црква се суочавала са истим проблемима с којима се ми суочавамо данас, проблемима који су утицали на све што је повезано с вером, а посебно с богослужењем.

У току ове седмице проучаваћемо неке случајеве из првих дана хришћанства и неке изазове с којима се Црква суочавала док је расла и трудила се да учи и из добрих и из лоших искустава.

МНОГО ЗНАКОВА

Гледајући из људске перспективе, Исусова земаљска служба није била посебно успешна. Иако је привлачио прилично велико мноштво док је био жив, људи се нису масовно обраћали. Многе старешине су Га одбациле, а наравно, Римљани су Га распели, натеравши Његове најближе сараднике да се разбеже.

Све је изгледало прилично безнадежно све до Његовог ускрснућа и Педесетнице, када су изненада Његови следбеници прикупили довољно храбрости да почну да проповедају свог распетог Учитеља као Месију Израиља. У ствари, тек је после Исусовог ускрснућа прва Црква начинила своје прве кораке.

Које важне истине о другом Христовом доласку, о крштењу, Светом Духу и мисији Цркве налазимо у Делима 1,1-11?

Обратите посебну пажњу на текст у Делима 1, 3. и 6. Шта нам ти стихови говоре о томе колико су још ученици морали да науче о истини?

Један од најзанимљивијих делова текста у Делима 1,3 јесте онај где Лука говори да је Исус ученицима показао »много знакова«. Неки преводи се служе изразом »необориви знаци«, што је мало претерано. Други употребљавају речи »уверљиви знаци«, што је мање проблематично. Овде се у ствари ради о томе да су Исусови следбеници добили снажне, уверљиве знаке да је Он Месија. Узимајући у обзир тежак положај у којем су се ученици налазили и противљење које им је претило, заиста су им били неопходни сви докази које су могли да добију. Радосна је вест да ће Господ дати свима нама све доказе који су нам потребни да бисмо веровали и у оно што само непотпуно разумемо. И као што смо видели у тим текстовима, ученици и даље нису потпуно разумевали Господње намере према јудејском народу, чак ни после свег времена које су провели са Исусом. И нама је потребно да научимо да се клањамо Богу, да Га слаavimo, да слушамо Господа, упркос свему што не разумемо.

РАЗМИСЛИ: Сети се свих снажних доказа које имамо за своја веровања, свих добрих разлога да будемо осведочени у исправност своје вере. Шта је све садржано у вери? Које добре разлоге имамо да верујемо, да верујемо и у нешто што нисмо у стању да потпуно схватимо?

Велики део протестантске богослужбене традиције односи се на проповедање Речи. Света одговорност пада на онога који је задужен да храни стадо, да учи и да проповеда и да опомиње и да охрабрује. Музика, литургија, молитва, Господња вечера, прање ногу, све то има своје место, али, можда, ништа није важније од проповедања с проповедаонице у току богослужења.

Прочитај Петрову проповед на дан Педесетнице. На који начин је Петар објавио важне теме из Писма: доктрину, пророчанство, Христа, јеванђеље и спасење и зашто су управо те теме тако важне у проповедању? Дела 2,14-41.

Какво је морало бити то искуство! Слушати рибара Петра како проповеда с таквом силом и ауторитетом! Његове речи не показују никакве знаке оклевања или сумње, већ откривају да Свети Дух говори преко њега. У току целе проповеди Петар се не колеба, већ се служи Старим заветом, једином Библијом тога времена, да снажно објави јеванђеље о Исусу Христу, распетом и ускрслом Месији, који се уздигао до »десне стране Бога« (Дела 2,33). Задивљујуће је да у тако малом броју реченица Петар даје невероватан број информација о свему, од изливања Светога Духа, до покајања и другог Христовог доласка.

Какве резултате је имала проповед на дан Педесетнице? Види Дела 2,41. Шта из тога треба да узмемо себи за поуку, за наша суботна богослужења и проповеди?

Нема сумње, то је морало бити заиста посебно богослужење. Ипак, и ми имамо иста обећања која су имали ондашњи хришћани. Имамо и исту Библију, уз додатак Новог завета, коју су они имали, а имамо и истог Господа и истог Светог Духа. Зашто, онда, не бисмо имали иста богослужења, богослужења која би имала исту силу као и њихова? Шта нас то задржава?

АПОСТОЛ ПАВЛЕ НА МАРСОВОМ БРЕЖУЉКУ

Из доба прве Цркве можемо навести још један пример о богослужењу и о томе како су га верници одржавали – овога пута из искуства апостола Павла док се налазио у Атини, у месту где су некада живела тројица најутицајнијих филозофа, Сократ, Платон и Аристотел. Павле је овде имао пред собом сасвим друкчију врсту слушаца од оних који су много година пре тога слушали Петра у Јерусалиму. Тамо су то били одани и ревени Јевреји, а овде филозофски настројени незнабошци.

Читај извештај о Павловом проповедању у Атини. Колико се Павлово сведочење у Атини разликовало од речи које је Петар упућивао својим слушаоцима на дан Педесетнице? Дела 17,15-34.

Једна од најочигледнијих и највидљивијих разлика је у томе што Павле не цитира Библију, док Петар то чини у обилној мери. У ствари, уместо Библије Павле цитира незнабожачке ауторе. У исто време, запазите како се Павле позива на логику и разум: погледајте створени свет, као да им говори, и видећете снажне доказе да постоји Бог Створитељ. Павле је започео своју проповед указујући на свет природе као разлог што верује у Бога Створитеља.

Занимљиво је и овде потражити тему о богослужењу. Ти људи су обожавали нешто што нису могли да разумеју. Павле се потрудио да искористи ту оданост и то њихово богослужење да их одврати од њихових идола и других пролазности, и да их упозна с правим Богом. Изгледа да људи имају неку унутрашњу потребу да нешто или некога обожавају, а Павле се труди да им укаже на једино Биће које је достојно обожавања.

У ком тренутку су се неки од Павлових слушаца суочили с проблемом и зашто?

На крају крајева, позивање на логику, на разум и на природну теологију могу нас довести само дотле докле је Павле стигао. Павле се онда у свом сведочењу одлучио да им говори о покајању, суду и ускрснућу, учењима која се могу прихватити само вером. Управо зато није ни постигао много успеха у Атини. Иако је имао неколико обраћеника, већина се вратила својим ритуалима обожавања богова који нису у стању да било коме осигурају спасење.

РАЗМИСЛИ: На који начин наша богослужења треба да се промене да би постигла бољи успех код оних који немају библијски темељ, који не полазе од истих претпоставки од којих ми полазимо? Како да она постану приступачнија управо таквим људима?

БОГОСЛУЖЕЊЕ »СУПРОТНО ЗАКОНУ«

Богослужење није само оно што чинимо када у суботу дођемо у цркву. Богослужење обухвата аспекте који се односе на целокупну нашу веру: на оно што верујемо, на оно што проповедамо, на оно како се понашамо. Централна замисао богослужења је Господ као наш Створитељ и наш Спаситељ. Све у богослужењу треба да проистиче из те темељне и свете истине. И поново, богослужење је првенствено о Богу и о Божјим делима у историји. Аутентично богослужење треба да привуче вернике Господу. Оно треба да нас наведе да осетимо страхопоштовање, побожност, покајање и љубав према Њему и према ближњима.

Иако увек треба да размишљамо о Господу (Лука 21,36; Псалам 1,2), време богослужења треба да буде нешто посебно, нешто јединствено. Међутим, ми се не можемо ослонити само на цркву или на вође богослужења да нам осигурају такву врсту искуства, колико год то била њихова улога. На крају крајева, ради се о нама и о ставу с којим долазимо у цркву суботом.

У исто време, као што смо проучавали у току целог тромесечја, богослужење је средство да се постигне циљ, а није само себи сврха. Наше богослужење нас не спасава; уместо тога, наше богослужење је само један од наших одговора на чињеницу да смо спасени.

Која је оптужба била подигнута против Павла, и шта нам то говори о богослужењу? Дела 18,1-16.

Заиста је задивљујуће да је Павле био оптужен да наговара људе на одређену врсту богослужења, на богослужење »противно закону« (Дела 18,13). Чак су и Јевреји који су поверовали у Исуса с времена на време подизали сличне оптужбе против Павла. Текст у Делима 18 истиче да су ти људи били тако огрезли у традиције, тако обузети начином на који се богослужење обављало у прошлости, тако заљубљени у устаљене облике богослужења да су у тренутку када им је Павле представио Онога који је био целокупна сврха и циљ њиховог богослужења, Онога кога су славили не познајући га, Онога на кога су њихова богослужења стварно указивала - они одбацили његове речи! Били су тако обузети законом да су пропустили да виде Онога на кога је закон указивао.

Дакле, иако су наше околности данас радикално друкчије од околности у време апостола Павла, морамо бити пажљиви да не дозволимо себи да нам наши облици и традиције богослужења тако закоче пут да наша вера изгуби своју праву садржину. Свако богослужење које нас не води право до подножја крста је промашено.

ЉУБАВ СВЕ ПОБЕЂУЈЕ

Тако је лако, бар из наше данашње перспективе, гледати у прошлост, на прву Цркву, као на неки модел склада и мира, пример како треба да изгледа право богослужење. На несрећу, новозаветна историја је тако слична старозаветној историји, јер приказује колико дубоко сви ми можемо пасти.

Узмимо, на пример, цркву у Коринту, коју је основао апостол Павле у току свог другог мисионарског путовања. Трговачко средиште, познато по луксузу и богатству, Коринт је био и средиште једне од најсензуалнијих и најизопаченијих религија тога времена. Под утицајем те културе, неморал и раздор су продрли у цркву. Но, иако је то било већ довољно лоше, није било и једини проблем. Павле говори и о другим проблемима који су изазивали напетости у цркви, укључујући идолопоклонство (1. Кор. 10,14), као и пренаглашавање неких духовних дарова, посебно дара језика, чија је улога била злоупотребљена у себичне сврхе (1. Кор. 14).

Усред текста којим разобличава проблеме у коринтској цркви, Павле умеће своје познато поглавље о љубави, тринаесто поглавље 1. Посланице Коринћанима. Која је најважнија порука тог поглавља? И што је још важније, како га можемо искористити и применити у свом животу и богослужењу данас?

Павле говори да никакве изјаве које дајемо, никаква велика чуда која чинимо, никакви харизматички дарови које имамо, никаква побожност или ревност коју показујемо, неће донети никакве користи уколико немамо и срце испуњено љубављу према Богу, потврђеном љубављу према ближњима. То је, каже Павле, коначни дар који треба да тражимо, дар који се не може заменити никаквим другим даром.

Духовни дарови су корисни, и хришћани треба да се служе својим даровима на славу Богу и на изградњу јединства у Цркви. Али, ниједан дар се никада не сме употребити на уздизање себе, на личну добит, или на прављење нереда на богослужењу или на другим местима.

На крају, црква са много посвећених хришћана пуних љубави шириће утицај и имати силу која ће далеко надмашивати утицај седмичних суботних богослужења.

РАЗМИСЛИ: У којој мери несебична љубав према ближњима прожима твој свакодневни живот? Односно, колико свога времена и енергије трошиш на служење ближњима? Колико си спреман да се одрекнеш себе због добра других људи? То баш и није тако лако, зар не?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Духа пророштва *Апостолска црква - Христовим трагом* прочитај поглавља под насловом: »Педесетница«, »Дар Духа«, »Уздизати крст«, »Коринт«, и »Позвани да достигнемо виша мерила«.

»Светост није занос; то је потпуно предање воље Богу; то је живљење по свакој речи која излази из уста Божјих; ... то је ходање вером ... то је ослањање на Бога с непоколебљивим поверењем, то је почивање у Његовој љубави.« (Елен Г. Вајт, *Апостолска црква - Христовим трагом*, стр. 35 /ориг.51/)

»У чему је била снага оних који су у прошлости трпели прогонства Христа ради? Било је то јединство с Богом ... са Светим Духом,... са Христом. Понижење и прогонство одвојили су многе од земаљских пријатеља, али никада од Христове љубави.« (Елен Г. Вајт, *Апостолска црква - Христовим трагом*, стр. 58 /ориг. 85/)

»Ови посвећени гласници ... нису дозвољавали ниједној мисли о уздизању самих себе да окаља њихово представљање Христа... Нису завидели ни на ауторитету нити на првенству.« (Елен Г. Вајт, *Апостолска црква -Христовим трагом*, стр. 146 /ориг. 209/)

»Под идолопоклонством Павле није мислио само на обожавање идола, већ и на служење себи, љубав према доколици, на задовољавање апетита или страсти.« (Елен Г. Вајт, *Апостолска црква - Христовим трагом*, стр. 221 /ориг. 317/)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. Разговарајте у разреду о свим разлозима које имамо да верујемо. Какве доказе имамо за све оно што верујемо? Које разумске и логичке потврде имамо које нас утврђују у нашој вери? У исто време, с којим изазовима се наша вера суочава? И на крају, упркос свим тим изазовима, зашто и даље верујемо у оно што верујемо?
2. Сети се неких најснажнијих богослужења којима си икада присуствовао. Шта их је учинило тако посебним, тако снажним? Који елемент је посебно допринео томе? Како би се такви елементи могли унети у богослужење у вашој месној цркви? Зашто се већ не налазе тамо?
3. Који су неки могући начини на које би наша богослужења могла да омету наш поглед да сагледа Исуса и крст? Како се можемо осигурати да ничему не дозволимо да то учини?
4. Размишљај више о тексту у 13. поглављу 1. Посланице Коринћанима. Које конкретне кораке би твоја месна црква могла да предузме да покаже љубав о којој Павле ту говори?

БОГОСЛУЖЕЊЕ У КЊИЗИ ОТКРИВЕЊА

Текстови за проучавање: Јов 42,1-6; Откривење 1,13-18; Откривење 13; 14,6-12; 19,1-5.

Текст за памћење: »И пјеваху пјесму нову пред пријестолом и пред четири животиње и пред старјешинама; и нико не могаше научити пјесме, осим онијех сто и четрдесет и четири хиљаде који су откупљени са земље« (Откривење 14,3).

Мало је књига у Библији које садрже толико тајни и узбуђења као књига Откривења. Она је пуна невероватних ликова животиња и змајева и огња и земљотреса и зала и армија и жаба и градова и звезда падалица и још много чега.

А ипак, усред све те драме, теме која се стално понавља, појављује се богослужење. Без обзира да ли се бави коначном кризом која се односи на оне који се клањају звери и њеној икони, или приказује бића на Небу која певају хвалу Богу, Откривење се стално изнова враћа богослужењу: обожавању Онога »што живи у вијек вијека« (Откривење 5,14), обожавању Онога »који јест, и бјеше, и биће, што си примио силу своју велику и царујеш« (Откривење 11,17), обожавању Онога који треба да прими »славу и част и силу« (Откривење 4,11).

Укратко, Откривење открива оно што смо посматрали у току целог тромесечја: да је једино Господ, наш Створитељ, наш Откупитељ, наш Судија – достојан нашег обожавања и хвале.

»И ПАДОХ К НОГАМА ЊЕГОВИЈЕМ КАО МРТАВ«

Можда је једно од највећих открићења које смо добили о Божјем величанству и сили дошло до нас преко астрономије. Већина људи антике није имала никакве идеје о величини и пространству свемира. У двадесетом столећу, с невероватним напретком на подручју изградње телескопа, добили смо могућност да прегледамо свемир на такав начин да би људи антике остали запрепашћени. Заиста, и ми сами смо запањени величином, удаљеностима, невероватним бројем галаксија и звезда. Једва да смо и ми сами у стању да све то схватимо својим ограниченим умом.

И овде је нешто задивљујуће: само је нешто веће од космоса могло да створи космос, на исти начин као што нешто веће од слике може да створи слику. Према томе, Бог коме ми служимо, Бог кога обожавамо, Он је Створитељ свемира, па је зато далеко већи од свега створеног.

Ко смо, онда, ми у поређењу с тим Богом?

Како Јован у Откривењу описује Исуса који се појавио пред њим? Како је Јован реаговао на Исусову појаву, и зашто је реаговао на тај начин? Како је приказан крст? Откривење 1,13-18.

Како се Јовова реакција на Господа може упоредити с Јовановом?

Иако су оба ова човека добила само делимично открићење о Господу, оно што су видели било је довољно да их учини понизнима. У њиховим реакцијама види се страх, поштовање, страхопоштовање, покајање. Како и не би? Добили су прилику да погледају Створитеља свемира; и више, били су грешна бића која су добила прилику да виде безгрешнога и светог Бога. Нема сумње, схватање властите грешности, властите неправедности, властите укаљаности, појавило се у њима у Господњој присутности.

РАЗМИСЛИ: Како би наша богослужења могла да у нама побуде слична осећања и сличну реакцију? На који начин бисмо могли да стекнемо свест о Божјој присутности која би нас учинила понизнима? У исто време, колико је значајно да се крст уздигне пред нама као наша једина нада у спасење?

Иако књига Откривење и даље садржи многе тајне, првенствена тема се појављује увек изнова: богослужење. У целом Откривењу описују се призори како разна бића обожавају Бога.

Читај следеће текстове. Шта о богослужењу можемо да научимо из њих? Која се тема у њима појављује, тема о којој смо проучавали цело тромесечје?

Откривење 4,8-11.

Откривење 5,8-14.

Откривење 7,9-12.

Откривење 11,15-19.

Откривење 15,1-4.

Откривење 19,1-5.

Међу чињеницама којима нас учи Откривење једна се истиче: оно што се догађа на Земљи утиче на Небо, а оно што се дешава на Небу утиче на Земљу. Небо и Земља су, тако нам је речено, ближе него што се мисли. Откривење нам показује колико су близу. Заиста, бића на Небу непрестано обожавају Бога због онога што је учинио на Земљи.

Теме хвале и обожавања су оне исте теме које смо разматрали у току целог тромесечја. Господ као Створитељ, Господ као Откупитељ, Господ као Судија. Њега обожавају због Његове светости, Њега славе зато што је пролио своју крв, Њега славе и обожавају због Његове моћи и силе и власти. Њега славе због Његове праведности и суда и због спасења које нуди.

РАЗМИСЛИ: Размотри поново план спасења, шта он значи и шта нам је Бог дао преко њега! Зар немамо довољно разлога да Га слаavimo? Без обзира на своје борбе, без обзира на своје невоље, свакога дана одвој времена да славиш Господа због свега што је учинио за тебе. То ће променити твој живот!

ТРИНАЕСТО ПОГЛАВЉЕ ОТКРИВЕЊА

Од самог увода надаље, видели смо како ће се коначна криза последњег времена водити око питања богослужења. Питање богослужења није неважно питање. Вечна будућност душа зависи од њега. Ова кључна истина постаје још јаснија захваљујући ономе што се објављује у 13. и 14. поглављу Откривења.

Прочитај текст 13. поглавља Откривења и одговори на следећа питања:

1. Који је историјски контекст ових стихова? Шта нам они објављују у историјском и пророчком погледу?

2. Колико пута се тема о богослужењу појављује у овом поглављу? Шта нам то говори о њеној посебној важности?

3. Где се у овом поглављу представља јеванђеље које нам је понуђено у Христу? Како се представља?

Од почетка велике борбе између добра и зла, Сотона се трудио да поткопа Божји ауторитет и моћ. Битка коју је започео на Небу сада се води на Земљи. Ово поглавље приказује дело непријатеља у току историје, преко сила које су овде представљене, показује како ће она доживети свој врхунац у завршној кризи око питања богослужења: сви они који се не клањају звери и њеној икони мораће да се суоче са економским и физичким прогонством. Иако Сотона зна да је побеђен, иако је на крсту доживео пораз, он наставља да се бори, и даље покушава да превари све које може, и то ће чинити све до краја.

Ипак, усред свега овога, имамо текст у Откривењу 13,8 који говори о Исусу као »Јагњету које је заклано од постања свијета«; што значи, још пре него што је све то започело на Земљи, »завјет вјечни« (Јеврејима 13,20) био је успостављен, нудећи свим људима прилику да се спасу. Они који истински прихвате ово спасење, чија су имена записана у књизи живота, неће се поклонити ни звери ни њеној икони. Уместо тога, они обожавају »Онога који нас опра од гријеха крвљу својом« (Откривење 1,5) и, без сумње, чиниће то исто, то јест обожавати Га, и на Небу.

ЧЕТРНАЕСТО ПОГЛАВЉЕ ОТКРИВЕЊА

Како започиње 14. поглавље Откривења? Небеским призором који приказује 144 хиљаде »откупљених са Земље« (Откривење 14,3). Оно започиње виђењем о будућности, о томе како ће она изгледати, у најмању руку бар за ову групу, која ће стајати пред Богом на небесима. Иако текст то не говори отворено, ово је свакако опис неке врсте небеског богослужења.

Према томе, четрнаесто поглавље наставља тему о богослужењу коју налазимо у 13. поглављу. Ова група није обожавала звер ни њену икону, већ је приказана како одаје славу, како обожава свога Господа на Небу.

Поглавље се онда враћа на Земљу, настављајући опис тамо где га је завршило 13. поглавље, тамо где су они који се клањају звери и њеној икони приказани као супротност онима чија су имена записана у књизи живота.

Откривење нас упознаје с порукама тројице анђела. Зашто су ти текстови тако значајни, тако важни за нас као чекаоце Другог Христовог доласка? Које теме се појављују у њима, исте теме о којима смо проучавали у току целог тромесечја? Зашто управо те текстове називамо »садашња истина«? Откривење 14,6-12.

Ови стихови су пуни истине: истине о стварању, откупљењу, јеванђељу, послушности, вери, Десет заповести, мисији. Овде се такође може чути најозбиљнија опомена у целој Библији, а и она се бави питањем богослужења: »И дим мучења њихова излазиће у вијек вијека; и неће имати мира ни дан ни ноћ који се поклањају звијери и икони њезиној и који примају жиг имена њезина« (Откривење 14,11).

Као хришћани, ми разумемо како је седми дан централно питање у целом проблему, који је толико повезан са стварањем и са богослужењем. Ми се клањамо Господу зато што је Створитељ, а седми дан је увек био и остао основни подсетник или знак Његове стваралачке улоге.

Иако још не знамо како ће и када ова питања доћи у први план, можемо бити сигурни да ће се то догодити. Како је важно да будемо спремни, не само да останемо чврсто уз истину већ и да будемо способни да одговоримо »свакоме који нас запита за наше надање, с кроштошћу и страхом« (1.Петрова 3,15,16).

ПОКЛОНИТЕ СЕ БОГУ

»И ја Јован видјех ово и чух; и када чух и видјех, падох да се поклоним на ноге анђелу који ми ово показа. И рече ми: гле, немој, јер сам и ја слуга као и ти и браћа твоја пророци и они који држе ријечи књиге ове. Богу се поклони!« (Отк. 22,8,9) Проучи контекст ових стихова. Која је овде најважнија мисао о богослужењу?

Цело тромесечје проучавали смо једно те исто: људски род има уграђену потребу за богослужењем. То је добро. Али, овде Јован показује жељу да се поклони небеском бићу, анђелу, који му је приказао тако невероватне истине. Међутим, анђеоло га зауставља и тражи од њега да се клања једино Богу, да обожава једино Бога.

Ово није први пут да је стекао исто искуство. У Откривењу 19,10 спремао се да учини то исто и опет био заустављен речима да треба да се клања једино Господу. То нас подсећа на Исусове речи које је упутио Сотони: »Господу Богу својему поклањај се и њему јединоме служи« (Матеј 4,10).

У оба случаја, Јован пада крај ногу бића које жели да обожава, чини то као симбол предања, покорности и поштовања. Да је учинио мање, не би показао стварно обожавање, зар не?

И то је тако, зато што богослужење и обожавање није само оно што чинимо суботом и у току неколико сати преко седмице. Богослужење значи падати ничице крај ногу нашега Господа све време. Ради се о нашем целокупном држању и односу према Богу. Богослужење и обожавање је оно што треба да чинимо 24 сата у току дана и седам дана у седмици; то је живљење животом вере, послушности, предања Господу. Богослужење је стављање Бога на прво место, у свему што чинимо, што говоримо, што мислимо. Богослужење је начин на који поступамо према ближњима, на који поступамо према онима које волимо, али и према онима које је тешко волети. Богослужење је и послушност заповестима, то је и служење онима којима је помоћ потребна, то је и умирање себи и објављивање јеванђеља.

И поново, размишљај о стварању, мисли о Богу који је стварао приликом стварања. Онда мисли о крсту, о Створитељу који је умро за грехе оних које је створио, прихватајући казну коју су они заслужили да би та бића незаслужено могла добити прилику да поново живе на новој Земљи и на новом небу.

Пошто је Бог створио све што постоји, све друго што бисмо обожавали значило би да смо се вратили обожавању створенога, идолопоклонству у овом или оном облику, обожавању нечега што нам не може обезбедити спасење. А када погледамо Створитеља на крсту, морамо да се упитамо: како бисмо могли обожавати било шта друго или било кога другог?

У књизи Духа пророштва *Велика борба* читајте поглавља под насловом: »Сукоб који нам прети«, »Коначна опомена« и »Сукоб је завршен«.

»Богослужење је приклањање пред нашим Створитељем, препознавање и признавање Његове светости и нашег положаја створења. То је покорвање Његовом суверенитету, одговор на Његову величанствену присутност.« (Worship in the Old Testament, p. 3)

»Псалмиста изјављује: 'Служите Господу са страхом, и радујте се с трепетом' (Псалам 2,11). На богослужењу ми препознајемо застрашујуће величанство и бескрајну моћ Цара; сећамо се да је 'наш Бог огањ који сажиже' (5. Мојсијева 4,24; Јеврејима 12,29), и Он би нас сместа спалио да није било жртве Исуса Христа као нашег Заменика, која је била спаљена на олтару Голготе уместо нас.«

»Тако ће наше богослужење одржавати равнотежу између радости и страхопоштовања. Биће то света радост... наше богослужење мора да има застрашујућу дубину ... али и уздрхталу радост.« (Worship in the Old Testament, p. 30)

»Откупљени певају песму хвале која одјекује и поново одјекује на небеском своду: 'Спасење Богу нашем у који сједи на пријестолу, и Јагњету' (Откривење 7,10).

»У свем том блиставом мноштву нема ниједнога који би спасење могао да припише себи, као да је победио својом снагом и добротом. Ништа није речено о томе шта су учинили или претрпели, али тема сваке песме, основна нота сваке химне гласи: спасење Богу нашем у Јагњету.« (Елен. Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 640 /ориг. 665/)

ПИТАЊА О КОЈИМА ТРЕБА РАСПРАВЉАТИ:

1. У разреду расправљајте детаљније о плану откупљења, о чуду утеловљења, безгрешном животу Исуса Христа, Његовој смрти уместо нас, обећању о Његовом другом доласку. Зашто све то чини да је Христос достојан нашег обожавања?
2. На које начине обожавамо Створитеља и када се не налазимо на богослужењу у цркви? Ако не обожавамо Створитеља све то време, можемо ли Га обожавати у тих неколико сати суботом?
3. Које су то »добре ствари« које бисмо могли обожавати? Колико је стварна таква опасност?

ЈУЛ

УЗДИГНИМО ХРИСТА КАО ВЕЛИКОГ ПАСТИРА

Христос је велики пастир

1. П 1.Петрова 5,4 Христос је велики пастир
2. С Јован 10,7 »Ја сам врата...«

Пастир познаје сваку овцу

3. Н 2. Мојсијева 3,4.5 Избавитељ као скромни пастир
4. П 1.Солуњанима 16,13 Пастирски штап као скиптар
5. У 1.Коринћанима 3,9 Повезаност с главним пастиром
6. С Јован 10,11 Пастир добри
7. Ч Језекиљ 34,23 Божански пастир
8. П Исаија 43,1 Пастир познаје сваку овцу
9. С Јован 10,4 Пастир предводи овце

Изгубљене овце као посебна одговорност

10. Н Јован 10,14.15 Пастир даје свој живот за своје овце
11. П Лука 15,6 Изгубљена овца
12. У 1.Јованова 4,10 Вредност изгубљене овце
13. С Лука 5,32 Христос је дошао да тражи изгубљене овце
14. Ч Лука 15,4 Изгубљене овце као посебна одговорност
15. П Матеј 18,13 Тражење изгубљене овце
16. С Јован 10,16 Права овца чује глас правога пастира

Пастир као дародавац

17. Н Лука 15,7 Радост за једног грешника који се каје
18. П Матеј 7,15 Ми смо потпастири
19. У Језекиљ 34,12 Враћени пастиру
20. С Псалам 23,1.2 Пастир као дародавац
21. Ч Матеј 21,37 »Шта сам још могао да учиним?«
22. П 1.Дневника 4,39.40 Хранити стадо
23. С Псалам 100,3 Посебно старање о стаду

Нежни пастир

24. Н Исаија 40,11 Нежни и брижни пастир
25. П Лука 15,5 Нежни пастир
26. У Јован 10,27 Христос је све онима који га примају
27. С Јован 10,2.3 Пастир зове сваку овцу по имену
28. Ч 1.Петрова 5,2 Потпастири
29. П Лука 22,32 Обраћени Петар постаје потпастир
30. С Јаков 3,18 У кротости хранити јагањце

Глас правога пастира

31. Н Јован 10,32 Глас правога пастира

АВГУСТ

УЗДИГНИТЕ ХРИСТА РАСПЕТОГА

Крст је у средишту

1. П Римљанима 8,15.16	Неупоредива љубав
2. У Псалам 125,1.2	Нада и спасење свету
3. С 1.Петрова 1,18.19	Велика истина
4. Ч Јован 12,32	Крст је у средишту
5. П Јован 1,29	Уздигните Христа, човека са Голготе
6. С 2.Мојсијева 34,6.7	Његово завршно дело

Гледај, веруј и живи

7. Н 1.Петрова 3,18	Христос је умро за нас
8. П Захарија 3,2	Душе откупљене од сотонске власти
9. У Галатима 6,14	Крст Господа нашега Исуса Христа
10. С Лука 23,46	Христос је вером постао победник
11. Ч 1.Петрова 1,5	Гледај, веруј и живи
12. П 2.Коринћанима 5,17	Преображење у Христу
13. С Јован 1,51	Врлине Његовог карактера

Вредност једне душе

14. Н Исаија 53,12	Пречисто Божје јагње
15. П Римљанима 5,11	Вредност једне душе
16. У Римљанима 5,8.9	Права човекова вредност
17. С Јеврејима 2,11	Христос је уздигао човечанство
18. Ч Филибљанима 4,4	Атмосфера надања и радости
19. П Лука 9,23	Предати се Христу
20. С 1.Коринћанима 2,2-4	Предмет који мотивише

Божји радници

21. Н Филибљанима 2,4	Прослављајте учитеља
22. П 2.Коринћанима 4,17	Божји радници
23. У Псалам 30, 4	»Живи, грешнице, живи!«
24. С 2.Коринћанима 4,18	Вечна слава
25. Ч 1.Јованова 3,1	Мењамо се гледајући
26. П Псалам 85,10	Ускладите љубав и правду
27. С Јеврејима 12,2	Свет представља бојно поље

Окупљени око крста

28. Н 5.Мојсијева 12,7	Окупљени око крста
29. П Матеј 13,27.28	Природа у светлости Голготе
30. У 1.Петрова 5,7	Оставити своју кривицу у подножју крста
31. С Језекиљ 17,22.23	Распети и васкрсли Спаситељ

СЕПТЕМБАР

УЗДИГНИТЕ ХРИСТА КАО ЛЕКАРА ТЕЛА И ДУШЕ

Здравље тела и душе

1. Ч Матеј 4,23	Излечење духовне и телесне болести
2. П Псалам 145,18	Лечење духовног слепила
3. С 3.Јованова 2	Здравље тела и душе

Господ даје снагу

4. Н Јован 17,3	Оснажени Божјом снагом
5. П 1.Коринћанима 10,31	Плодови самоодрицања
6. У Марко 6,31	Господ даје снагу
7. С Колошанима 3,14.15	Обећано морално и духовно савршенство
8. Ч Ефесцима 3,14-16	Мислите стално о Богу
9. П Ефесцима 3,17.18	Духовна сила
10. С 2.Тимогију 2,1.2	Снажан у његовој благодати

Доношење рода

11. Н Приче 11,16	Усклађеност с Божјом речју
12. П Приче 20,11	Спасење деце
13. У Приче 22,6	Физички, умни и духовни развитак
14. С Псалам 144,12	Моралне снаге треба окушати
15. Ч 1.Коринћанима 3,17	Недељивост тела и ума
16. П Римљанима 10,10	Мисли испуњене Божјим обећањима
17. С Исаија 55,10	Доношење рода

Сила Божје љубави

18. Н Лука 6,38	Служба и духовни развој
19. П Псалам 92,12	Сакривен с Христом у Богу
20. У Матеј 11,28	Христос је обећао одмор
21. С Ефесцима 1,3	План откупљења је дар
22. Ч О Јову 22,21	Сила Божје љубави
23. П Римљанима 15,13	Ослањање на Христа
24. С Јован 17,19	Сила истине која посвећује

У складу са Христом

25. Н 1.Коринћанима 1,27-29	Истинска Понизност
26. П 2.Коринћанима 6,1	У складу са Христом
27. У Матеј 12,35	Речи као показатељи
28. С 2.Дневника 32,26	Цар се понизио
29. Ч Песма 4,15	Снага личног утицаја
30. П Откривење 2,10	Истинити, искрени, поштени

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Јул		Август		Септембар	
1. Псалам	115-117	1. Исаија	1-3	1. Јеремија	36-39
2.	” 118	2. ”	4-6	2. ”	40-42
		3. ”	7-9	3.	” 43-45
3. ”	119, 1-88	4. ”	10-13		
4. ”	119, 89-176	5. ”	14-17	4. ”	46-49
5. ”	120-121	6.	” 18-20	5. ”	50-52
6. ”	122-124			6. Плач	1-3
7. ”	125-127	7. ”	21-23	7. ”	4-6
8. ”	128-130	8. ”	24-26	8. Језекиљ	1-4
9.	” 131-133	9. ”	27-29	9. ”	5-7
		10. ”	30-32	10.	” 8-10
10. ”	134-136	11. ”	33-36		
11. ”	137-139	12. ”	37-40	11. ”	11-12
12. ”	140-142	13.	” 41-43	12. ”	13-15
13. ”	143-147			13. ”	16-18
14. ”	148-150	14. ”	44-46	14. ”	19-21
15. Приче	1-3	15. ”	47-49	15. ”	22-26
16.	” 4-6	16. ”	50-52	16. ”	27-29
		17. ”	53-55	17.	” 30-32
17. ”	7-9	18. ”	56-59		
18. ”	10-12	19. ”	60-62	18. ”	33-35
19. ”	13-15	20.	” 63-66	19. ”	36-38
20. ”	16-19			20. ”	39-41
21. ”	20-22	21. Јеремија	1-3	21. ”	42-44
22. ”	23-25	22. ”	4-6	22. ”	45-48
23.	” 26-28	23. ”	7-8	23. Данило	1-4
		24. ”	9-11	24.	” 5-8
24. ”	29-31	25. ”	12-16		
25. Проповедник	1-3	26. ”	17-20	25. ”	9-12
26. ”	4-6	27.	” 21-23	26. Осија	1-3
27. ”	7-9			27. ”	4-6
28. ”	10-12	28. ”	24-26	28. ”	7-9
29. Песма над		29. ”	27-29	29. ”	10-14
песмама	1-3	30. ”	30-32	30. Јоило	1-3
30.	” 4-6	31. ”	33-35		
31. ”	7-8				

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Јул	Август	Септембар
1. Псалам 1.	1. Псалам 29.	1. Псалам 53.
2. Псалам 2.	2. Псалам 30.	2. Псалам 54.
3. Псалам 3.	3. Псалам 31,1-14.	3. Псалам 55.
4. Псалам 4.	4. Псалам 31,15-24.	4. Псалам 56.
5. Псалам 5.	5. Псалам 32.	5. Псалам 57.
6. Псалам 6.	6. Псалам 33.	6. Псалам 58.
7. Псалам 7.	7. Псалам 34.	7. Псалам 59.
8. Псалам 8.	8. Псалам 35,1-14.	8. Псалам 60.
9. Псалам 9.	9. Псалам 35,15-28.	9. Псалам 61.
10. Псалам 10.	10. Псалам 36.	10. Псалам 62.
11. Псалам 11.	11. Псалам 37,1-19.	11. Псалам 63.
12. Псалам 12.	12. Псалам 37,20-40.	12. Псалам 64.
13. Псалам 13.	13. Псалам 38.	13. Псалам 65.
14. Псалам 14.	14. Псалам 39.	14. Псалам 66.
15. Псалам 15.	15. Псалам 40.	15. Псалам 67.
16. Псалам 16.	16. Псалам 41.	16. Псалам 68.
17. Псалам 17.	17. Псалам 42.	17. Псалам 69,1-16.
18. Псалам 18,1-15.	18. Псалам 43.	18. Псалам 69,17-36.
19. Псалам 18,16-30.	19. Псалам 44,1-12.	19. Псалам 70.
20. Псалам 18,31-50.	20. Псалам 44,13-26.	20. Псалам 71,1-14.
21. Псалам 19.	21. Псалам 45.	21. Псалам 71,15-24.
22. Псалам 20.	22. Псалам 46.	22. Псалам 72.
23. Псалам 21.	23. Псалам 47.	23. Псалам 73,1-15.
24. Псалам 22,1-15.	24. Псалам 48.	24. Псалам 73,16-28.
25. Псалам 22,16-31.	25. Псалам 49.	25. Псалам 74.
26. Псалам 23.	26. Псалам 50.	26. Псалам 75.
27. Псалам 24.	27. Псалам 51.	27. Псалам 76.
28. Псалам 25.	28. Псалам 52.	28. Псалам 77.
29. Псалам 26.		29. Псалам 78,1-14.
30. Псалам 27.		30. Псалам 78,15-28.
31. Псалам 28.		31. Псалам 78,29-42.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУЛУ 2011. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	1.	8.	15.	22.	29.
Радовиш, Струмица, Ђевђелија	20,11	20,08	20,04	19,59	19,51
Кавадарци	20,13	20,10	20,06	20,01	19,53
Велес, Прилеп, Битола	20,15	20,12	20,08	20,03	19,55
Пирот , Врање, Куманово, Скопје	20,17	20,14	20,10	20,05	19,57
Књажевац, Ниш , Лесковац, Тетово, Дебар	20,19	20,16	20,12	20,07	19,59
Кладово, Неготин , Зајечар, Приштина, Призрен	20,21	20,18	20,14	20,09	20,01
Бор, Параћин, Крушевац , Косовска Митровица, Баковица	20,23	20,20	20,16	20,11	20,03
Јагодина , Нови Пазар, Пећ	20,25	20,22	20,18	20,13	20,05
Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Чачак, Краљево, Беране, Колашин, Подгорица , Улцињ	20,27	20,24	20,20	20,15	20,07
Аранђеловац, Ужице, Бар	20,29	20,26	20,22	20,17	20,09
Вршац, Алибунар, Ковин, Смедерево, Панчево, Београд , Ваљево, Пљевља, Зеленика	20,31	20,28	20,24	20,19	20,11
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Рума, Шабац, Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник	20,33	20,30	20,26	20,21	20,13
Сента, Бечеј, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Сарајево , Мљет	20,35	20,32	20,28	20,23	20,15
Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид , Тузла, Мостар, Метковић, Пељешац	20,37	20,34	20,30	20,25	20,17
Суботица , Сомбор, Даљ, Вуковар, Винковци, Добој, Зеница, Хвар, Корчула	20,39	20,36	20,32	20,27	20,19
Бели Манастир , Осјек , Славонски Брод, Дервента, Јајце, Ливно, Брач, Вис	20,41	20,38	20,34	20,29	20,21
Славонска Пожега, Бања Лука , Сплит	20,43	20,40	20,36	20,31	20,23
Подравска Слатина, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,45	20,42	20,38	20,33	20,25
Вировитица, Биоград	20,47	20,44	20,40	20,35	20,27
Копривница, Бјеловар, Сисак, Бихаћ, Госпић, Задар , Дуги Оток	20,49	20,46	20,42	20,37	20,29
Чаковец, Вараждин, Загреб , Слуњ, Паг	20,51	20,48	20,44	20,39	20,31
Мурска Субота, Ормож, Птуј , Крапина, Карловац, Раб	20,53	20,50	20,46	20,41	20,33
Марибор , Рогашка Слатина, Цеље, Зидани Мост, Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	20,55	20,52	20,48	20,43	20,35
Дравоград, Словењ Градец, Межица, Љубљана , Ријека, Пула	20,57	20,54	20,50	20,45	20,37
Крањ, Постојна, Копер, Ровињ	20,59	20,56	20,52	20,47	20,39
Јесенице , Крањска Гора, Горица	21,01	20,58	20,54	20,49	20,41

Подаци из ове табеле изведени су по летињем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АВГУСТУ 2011. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	5.	12.	19.	26.
Струмица	19,42	19,33	19,22	19,08
Радовиш, Бевђелија	19,44	19,35	19,24	19,10
Пирот , Кавадарци	19,46	19,37	19,26	19,12
Врање, Куманово, Велес, Прилеп, Битола	19,48	19,39	19,28	19,14
Кладово, Неготин, Зајечар, Књажевац, Ниш , Лесковац, Скопље , Тетово, Охрид	19,50	19,41	19,30	19,16
Бор, Параћин, Крушевац , Приштина, Призрен, Дебар	19,52	19,43	19,32	19,18
Јагодина , Косовска Митровица, Ђаковица	19,54	19,45	19,34	19,20
Вршац, Ковин, Пожаревац, Смедерево, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Пећ	19,56	19,47	19,36	19,22
Алибунар, Панчево, Београд , Аранђеловац, Чачак, Беране, Колашин, Подгорица , Улцињ	19,58	19,49	19,38	19,24
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Ваљево, Ужице, Пљевља, Бар	20,00	19,51	19,40	19,26
Сента, Бечеј, Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Богатић, Шабац, Фоча, Зеленика	20,02	19,53	19,42	19,28
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид, Бијелина, Лозница, Билећа, Требиње, Дубровник	20,04	19,55	19,44	19,30
Сомбор , Дал, Вуковар, Винковци, Тузла, Сарајево , Мостар, Метковић, Мљет	20,06	19,57	19,46	19,32
Бели Манастир , Осијек , Добој, Зеница, Пељешац	20,08	19,59	19,48	19,34
Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Јајце, Ливно, Брач, Хвар, Корчула	20,10	20,01	19,50	19,36
Вировитица, Подравска Слатина, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Бања Лука , Сплит, Вис	20,12	20,03	19,52	19,38
Бјеловар, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,14	20,05	19,54	19,40
Копривница, Сисак, Бихаћ, Биоград	20,16	20,07	19,56	19,42
Мурска Субота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Загреб , Слуњ, Госпић, Задар, Дуги Оток	20,18	20,09	19,58	19,44
Марибор , Птуј, Рогашка Слатина, Крапина, Карловац, Раб, Паг	20,20	20,11	20,00	19,46
Словењ Градец, Целје , Зидани Мост, Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	20,22	20,13	20,02	19,48
Дравоград, Межица, Љубљана , Постојна, Ријека	20,24	20,15	20,04	19,50
Јесенице, Крањ, Копер, Ровињ, Пула	20,26	20,17	20,06	19,52
Крањска Гора , Горица	20,28	20,19	20,08	19,54

Подаци из ове табеле изведени су по лешњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У СЕПТЕМБРУ 2011. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30.
Струмица	19,00	18,50	18,37	18,24	18,11
Пирот , Радовиш, Ђевђелија	19,02	18,52	18,39	18,26	18,13
Кладово, Неготин , Зајечар, Књажевац, Лесковац, Врање, Кавадарци	19,04	18,54	18,41	18,28	18,15
Бор, Ниш , Куманово, Скопље, Велес, Прилеп, Битола	19,06	18,56	18,43	18,30	18,17
Вршац, Пожаревац, Јагодина , Параћин, Крушевац, Приштина, Тетово, Охрид	19,08	18,58	18,45	18,32	18,19
Алибунар, Панчево, Ковин, Смедерево, Смедеревска Паланка, Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Ђаковица, Косовска Митровица, Призрен, Дебар	19,10	19,00	18,47	18,34	18,21
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин, Београд , Чачак, Пећ	19,12	19,02	18,49	18,36	18,23
Сента, Бечеј, Нови Сад , Рума, Шабац, Ваљево, Ужице, Беране, Колашин	19,14	19,04	18,51	18,38	18,25
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Бијелина, Лозница, Пљевља, Подгорица , Бар, Улцињ	19,16	19,06	18,53	18,40	18,27
Сомбор , Осијек, Даљ, Вуковар, Винковци, Тузла, Фоча, Зеленика	19,18	19,08	18,55	18,42	18,29
Бели Манастир , Сарајево, Билећа, Требиње, Дубровник	19,20	19,10	18,57	18,44	18,31
Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Добој, Зеница, Мостар, Метковић, Мљет	19,22	19,12	18,59	18,46	18,33
Вировитица, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Бања Лука , Јајце, Пељешац	19,24	19,14	19,01	18,48	18,35
Копривница, Бјеловар, Приједор , Ливно, Брач, Хвар, Корчула	19,26	19,16	19,03	18,50	18,37
Мурска Собота, Ормож, Чаковец, Вараждин , Сисак, Дрвар, Книн, Сплит, Вис	19,28	19,18	19,05	18,52	18,39
Марибор , Птуј, Рогашка Слатина, Крапина, Загреб , Слуњ, Бихаћ, Шибеник, Биоград	19,30	19,20	19,07	18,54	18,41
Словењ Градец, Целје , Зидани Мост, Карловац, Госпић, Задар, Дуги Оток	19,32	19,24	19,09	18,56	18,43
Дравоград, Межица, Цриквеница, Крк, Раб, Паг	19,34	19,26	19,11	18,58	18,45
Јесенице, Крањ, Љубљана , Постојна, Ријека, Црес, Лошињ	19,36	19,28	19,13	19,00	18,47
Крањска гора, Горица, Копер, Ровињ, Пула	19,38	19,30	19,15	19,02	18,49

Подаци из ове табеле изведени су по летињем рачунању времена.